

ጭምዕራፍ ሦስት

በወላጆችና በልጆች መካከል የሚፈጠር ግጭት

“እናንተም ወላጆች ሆይ!
በጌታ ኢየሱስ ሥነ ሥርዓትና ምክር
አሳድጋቸው እንጂ ልጆቻችሁን
በማስቆጣት አታስመርሩላቸው”

(ኤፌ. 6:4)

ተመቻችቶ እንዲኖር እግዚአብሔር ሰሰው ልጅ የሚያስፈልገውን ነገር ሁሉ ከፈጠረለት በኋላ በመጨረሻ ሰውን ፈጥሮ በምድር ላይ አኖረው ዕቅዱም በሰፊው ዓለም ውስጥ ሰው ብቻውን እንዲኖር ሳይሆን ራሱን በራሱ እንዲያባዛና ዓለምን እንዲሞላ ነው። የሰጠውም የመጀመሪያው ትዕዛዝ “ብዙ ተባዛ ምድርንም ሙሏት” (ዘፍ. 1:28) የሚለውን ነው። በዚህም ምክንያት ምድር በሰው ተሞላችሁ ሰውም ይህን ከእግዚአብሔር የተቀበለውን ትዕዛዝ ተግባራዊ ሲያደርግ የሚደለተው ሰው ብቻ ሳይሆን ትዕዛዙን የሰጠው እግዚአብሔርም ጭምር ነው። የሰው ልጅ ወደ ዓለም ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ እግዚአብሔር በሰጠው ትዕዛዝ መሠረት ራሱን በማባዛቱ ቁጥሩ እየጨመረ በእሁኑ ጊዜ የዓለም ሕዝብ ከ6 ቢሊዮን በላይ እንደሆነ ይታወቃል። የዓለም ሕዝብ ቁጥር በዚህ ዓይነት እየጨመረ ከመጣ ምድር ትጣበባለች በማለት ሁኔታው ያሳለባቸው ምሁራን ዕድገቱን ለመቀነስ እንዳንድ እርምጃዎች መወሰድ እንዳለበት ቢያስጠነቅቁና ቢያሳስቡም በእሁኑ ጊዜ፤

- በዓለም ዙርያ በሰከንድ 31 በደቂቃ 1801 በአንድ ሰዓት 10,8001 በአንድ ቀን 259,2001 በዓመት 95 ሚሊዮን ሕጻናት እንደሚወለዱ ታውቋል።

1. ልጆች በጌታ ፈቃድ ለወላጆች የተሰጡ መልካም ስጦታዎች ናቸው

እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ከሰጠው ልዩ ልዩ በረከት ውስጥ አንደኛው ከእብራኩ የወጡ ልጆች እንደሆኑ የእግዚአብሔር ቃል ይመለከራል። “ልጆች ከእግዚአብሔር የሚገኙ ስጦታዎች ናቸው። እውነተኛም በረከት ናቸው” ይላል (መዝ. 127:3)። ልጆችን ወልዶ ለማሳደግ ብዙ ገንዘብ ብዙ ጉልበትና ጊዜን ሲሰራጩ ወይም ልጆችን በማሳደግ ውስጥ ያለውን ከፍተኛ ኃላፊነት በመፍራት “ብዙ ተባዛ ምድርንም ሙሏት” የሚለውን ትዕዛዝ መቀበል የሚያስችራቸው እንዳንድ ሰዎች ሊኖሩ ይችላሉ። እንዲሁም በልጆቻቸው ምክንያት ከፍተኛ የልብ ሰብራት የደረሰባቸው እንዳንድ ወላጆች “ልጆች ከእግዚአብሔር የሚገኙ ስጦታዎች ናቸው። እውነተኛም በረከት ናቸው” የሚለውን ቃል እውነት ነው ብለው መቀበል ያስችላቸዋል። ይሁን እንጂ ልጆች ከእግዚአብሔር የሚገኙ ስጦታዎችና በረከቶች እንደሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙ ሥፍራ ተጠቅሶ እናነባለን። ያዕቆብ የወንድሙን የኤሳውን ብኩርና በመንጠቁ ምክንያት በመካከላቸው በተፈጠረው ግጭት ምክንያት ለረጅም ዓመታት ላይተያዩ ቆይተው መጨረሻ ላይ ሲገኙና ያዕቆብን እጅበው የቆሙትን ብዙ ሕዝብ ተመልክቶ ኤሳው “እነዚህ አብረውህ ያሉት እነማን ናቸው?” ብሎ ሲጠይቀው፤

- “እነዚህም እግዚአብሔር በቸርነቱ ለእኔ ለአገልጋይህ የሰጠኝ ልጆች ናቸው” አለው (ዘፍ. 33:5)።

እንዲሁም ያዕቆብ ጠፍቶ የነበረውን ልጁን ዮሴፍን ሲገናኝ አብረውት የቆሙትን ልጆቹን ተመልክቶ “እነዚህ እነማን ናቸው ብሎ ጠየቀ። የሲፍም፤

- “እነዚህ እግዚአብሔር የሰጠኝ ልጆች ናቸው” ብሎ መለለት (ዘፍ. 48:9)።

- አክሱስ ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታ ናቸው፤ የግሕጽንም ፍሬ ከቸርነቱ የሚገኝ ነው። በመግባትነት የተገኙ ወንዶች ልጆች በጦረኛ እጅ አንዳሉ ፍላጾች ናቸው። ኮረጃዎቹ በእነዚህ የተሞሉ የተባረከ ሰው ነው” (መዝ. 127:3-5)

የሚለው ጥቅስ ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታዎች እንደሆኑ ያረጋግጥ ልናል።

በቃሉ መሠረት ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታዎች እንደሆኑ አናውቃለን (መዝ. 127:1)። በተለይ በብሉይ ኪዳን ዘመን እግዚአብሔር ስዎችን እንደባረከ ከሚታወቅበት ልዩ ልዩ ምልክት ውስጥ አንደኛው በሚወልዱ ቸው ልጆች ነበር። ይህን ስጦታ ፈልገው በተለያዩ ምክንያት ማግኘት ያቃታቸው፤ ልባቸው ያዘነባቸው ባልና ሚስት ጥንት ብቻ ሳይሆን ዛሬም ብዙዎች አሉ። እግዚአብሔር አብርሃምንና ሣራን በህብት የባረካቸው ቢሆንም ልጆች ስላልነበራቸው ደስታቸው የተሟላ አልነበረም። ሣራ መካን በመሆኗ ልቧ አያዘን የምትኖር ሴት ነበረች። አብርሃም እግዚአብሔር የሰጠውን በረከት የሚያወርሰው ልጅ ስላልነበረው፤ በዘመኑ በነበረው ደንብ መሠረት ወራሹ አገልጋዩ ስለሚሆን፤ ሁልጊዜ ልቡ ያዘን ነበር። ከእግዚአብሔርም ጋር ፊት ለፊት የመነጋገር ዕድል ሲያጋጥመው የሚሰማውን ህዘንና ቅሬታውን ከማለማት ወደ ጓላ ያለበት ጊዜ የለም። አንድ ጊዜ እግዚአብሔር ለአብርሃም በራዕይ “አብርሃም ሆይ! አትፍራ አኔ ለአንተ ጋሻህ ነኝ፤ ታላቅ ዋጋም አኔው ነኝ” ሲለው፤ አብርሃም “እግዚአብሔር አምላክ ሆይ! ያለ ልጅ የቀረሁ ስለሆንሁ፤ የቤቴ ወራሽ የደማስቆ ሰው ኤሊዝቤር ነው፤ ታዲያ ምን ትሰጠኛለህ? አንተ ልጆች ስላልሰጠኝኝ ከቤቴ አገልጋይ አንዱ ወራሹ መሆኑ አይቀርም አለው” (ዘፍ. 15:1-2)። እግዚአብሔርም የአብራምን የልብ ህዘን ካየና ቅሬታውን ከሰማ በኋላ “ይህ ኤልዝቤር የተባለው አገልጋይ የአንተን ህብት አይወርስም፤ ከአንተ የሚወለደው ልጅ ወራሹህ ይሆናል። ወደ ውጪም አውጥቶ ቀና ብለህ ወደ ሰማይ ተመልከት፤ እስከ መቁጠር ከቻለህ ከጥክብቱን ቁጠራቸው፤ ዘርህም እንዲሁ ይባላል አለው” (ዘፍ. 15:4-5)።

እንዲሁም ህና መካን በመሆኗ ልቧ ከመጠን በላይ ያዘን ስለ ነበረ አንድ ቀን ወደ እግዚአብሔር ቤት ሄዳ “የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ሆይ! እኔን አገልጋይህን ተመልከተኝ፤ መከራዬንም በማየት አስበኝ፤ አትርሳኝም አንድ ወንድ ልጅ ብትሰጠኝ በሕይወቴ ዘመን ሁሉ ለአንተ

የተለየ እንዲሆን አደርገዋለሁ፤ ጠጉርም ከቶ አይላጭም” (1 ሳሙ. 1:11) በማለት እግዚአብሔር ልጅ አንዲለማት አጥብቃ ለመነኝ። ሃና የጠየቀችውን ወንድ ልጅ ካገኘች በኋላ “ልቤ በእግዚአብሔር ደስ ይለዋል፤ ከብሬም በእግዚአብሔር ከፍ ከፍ ብሏል፤ አኔ በጠላቶቼ ላይ አስቃለሁ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ስለረዳኝ እኔ እጅግ ተደስቻለሁ” (1 ሳሙ. 2:1) በማለት የምስጋና ጸሎት አቀረበች።

ወላጆች ከእግዚአብሔር የተሰጧቸውን ልጆች የሚያሳድጉት ወይም የሚይዙት በምን ዓይነት ሁኔታ ይሆን? የሚያዩዋቸው አንደ መርገም ነው ወይስ እንደ በረከት? ሁላችንም እንደምናውቀው ልጆች ወላጆቻቸውን የመምረጥ ነጻነት የላቸውም። አኛም ወላጆቻችንን መርጠን አልተወለድንም። ማናችንም “ከእንዴት ዓይነት ወላጆች መወለድ ትፈልጋላችሁ?” ተብለን አልተጠይቅንም። የመምረጥ ዕድል ለሰው ቢለጠው፤ የወላጆቹን ምንነት አስቀድሞ የማወቅ ችሎታ ቢኖረን፤ በተለይ በጥሩ አያያዝ ያላደግን መስሎ የሚሰማን ሰዎች አሁን ያሉንን ወላጆች እንደማንመርጥ ግልጽ ነው። እኛ ብቻ ላንሆን፤ ልጆቻችንም የመምረጥ ዕድል ቢኖራቸው፤ እንዲሁም ምን ዓይነት ወላጆች እንደምንሆን አስቀድሞ የማወቅ ችሎታ ቢኖራቸው፤ እንዳንደቻችንን አይመርጡንም ነበር። ይሁን እንጂ፤ ማናችንም ብንሆን ያለጌታ ፈቃድ እንዲሁ አንድ ድንገት እንዳልተፈጠርን ወይም ዕጣ ተጥሎ ወላጆቻችን እንዲሆኑ ዕጣ ደርሷቸው እንዳልሆነ አርግጠኞችን። እሁን ካሉን ወላጆች እንድንወለድ የእግዚአብሔር ፈቃድ አንዳለበት ጥርጣራ የለንም። በእግዚአብሔር ፈቃድ ወደዚህ ዓለም እንደ መጣው ሁሉ፤ ወላጆቻችንም በእግዚአብሔር ፈቃድ የተወለኑ ናቸው። ከአብራካችን የወጡት የአኛም ልጆች እንዲሁ ድንገት ያለ እግዚአብሔር ፈቃድ የተወለዱ ሳይሆኑ፤ ወላጆቻቸው አኛ እንድንሆን ከጌታ የተወሰኑ ናቸው። ከእግዚአብሔር በአደራ የተቀበልናቸው እንጂ የራሳችን አይደሉም። የእኛ ሳይሆኑ የእግዚአብሔር ናቸው። አኛ ባላደራዎች ነን። ታዲያ አኔና እናንተ ለመሆኑ አንደ እግዚአብሔር ባላደራዎች ሥላፊነታችንን እንደሚገባው አየተወጣነው ይሆን? ወይስ በራስ ወዳድነት ባህሪ ያችን የራሳችንን ፍላጎት ለማሟላት ስንል ልጆቻችንን ችላ የምንል እንሆን ይሆን? ከሆንን በእግዚአብሔር ዘንድ የሚያስጠይቀን መሆኑን ማወቅ አለብን።

ወላጆች ከእግዚአብሔር በአደራ የተቀበሏቸውን ልጆች በፍቅርና በርሀራሄና በትዕግሥት ተዋልተው እንዲያሳዩት ይጠበቅባቸዋል። ልጆች ከሁለት ለዎች እንዲወለዱ እግዚአብሔር ያደረገበት ምክንያት ልጆችን በጥንቃቄ ለማሳደግ አንድ ወላጅ ብቻ እንደማይበቃ አለበት ይሆናል። አንድ ወላጅን ይኸውም አባት ወይም እናት ብቻ በቂ ቢሆን ኖሮ እግዚአብሔር ሁሉን ነገር ማድረግ ሰለሚችል ከአንድ ወላጅ ብቻ ልጆች እንዲወለዱ ያደርግ ነበር። ለልጆች እናት ብቻ ሳይሆን አባትም ያስፈልጋቸዋል። የሚያሳዝነው ግን ሁለቱም ወላጆች በአይወት እያሉ ያለአባት ወይም ያለእናት የሚያድጉ ብዙ ልጆች መኖራቸው ነው። ያለአባትና እናት የሚያድጉ ሰንል እናታቸውና አባታቸው በአይወት የሉም ማለት ሳይሆን የራሳቸውን ምቹት በመፈለግ የእናትነትንና የአባትነት ግዴታቸውን ለመፈጸም በልጆቻቸው ዙሪያ አይገኙም ማለታችን ነው። በአገራችን ብዙ ልጆች አሽከር ወይም ገረድ ያላደጋቸው በመሆናቸው የእናታቸውንና የአባታቸውን ፍቅር ሳይዩ ያደጉ ናቸው።

እናት ከእግዚአብሔር በአደራ የተቀበለቸውን ልጆቿን ጡቷን እያጠባች ስታሳድግ እንዲሁም አባት ቤተሰቡን ለመደገፍ “ደክመኝ” ሳይልቀንና ማታ ሲለፋ፣ ልጆቻቸው አንድ ቀን አድገው ራሳቸውን ችለው ከፍተኛ ደረጃ ይደርሳሉ ብለው በማለብ ነው። ሰው ወደ ፊት የሚሆነውን አስቀድሞ እንዲያውቅ እግዚአብሔር አለማድረጉ የሚደነቅ ነው። ሰው አስቀድሞ ወደ ፊት የሚሆነውን ቢያውቅ ኖሮ ከዚህ በታች የተጻፈው ታሪክ አይፈጠርም ነበር።

በ2007 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ) በመስከረም ወር ፋንኤል ፓትሪክ የተባለ አንድ የ16 ዓመት ወጣት አንድ ማታ ወላጆቹ እንዳያዩት የመኝታ ቤቱን መሰከት ቀስ ብሎ ከፍቶ ዘሎ በመውጣት “ሄሎ 3” የተባለውን የቪዲዮ ጌም (Halo 3 Video game) ከወላጆቹ ፈቃድ ውጪ ተደብቆ ገዝቶ መጣ። ሳይታወቅበት ወደ ቤቱ ለመግባት ሲሞክር ወላጆቹ አግኝተውት መጫወታቸውን ከእጅ ነጥቀው ወሰዱበት። አባቱ የቤተክርስቲያን መጋቢ ሲሆን የልጆችን እዕምሮ በጦርነት መንፈስ በሚሞላ የቪዲዮ መሣሪያ እንዲጫወት አልፈቀደለትም ነበር። በድብቅ ገዝቶ ያመጣውን ቪዲዮ ከልጁ እጅ ነጥቆ ሽጉጡን ከሚያስቀምጥበት ቁም ሣጥን ውስጥ ቆልፎ አስቀመጠው። ከወር በኋላ

ፋንኤል ፓትሪክ የአባቱን ቁልፍ ወስዶ ቁም ሣጥንን በመክፈት ሽጉጡንና የቪዲዮ ጌም መጫወታቸውን አውጥቶ ወሰደ። ወላጆቹ ከነበሩበት ክፍል ገብቶ ወላጆቹን “አንድ አሰደናቂ ነገር ላላ ያችሁ ነውና ዓይናችሁን ጨፍኑ” አላቸው። እነርሱም እውነት መሰሏቸው ዓይናቸውን ሲጨፍኑ መጀመሪያ እናትየውን ቀጥሎ አባትየውን ቢያዘው ሽጉጥ ተኩሶ መታቸው እናትየው ወዲያው ስትሞት እባትየው ግን ለትንሽ ከሞት አመለጠ። ከወንጀሉ ራሱን ነጻ ለማድረግ “አባትየው ሚስቱን ገድሎ ቀጥሎ ራሱን እንደገደለ ለማስመሰል ፋንኤል ፓትሪክ ወላጆቹን የመታብትን ሽጉጥ በአባቱ እጅ ላይ እድርሳ ሊወጣ ሲል የፋንኤል ፓትሪክ ታላቅ እህትና ባሏ ድንገት እቤት መጡ። ሁኔታውን ሲያስረዳ “አባባና እማማ ተጣልተው ሲጫጫሁ ነበር... መግባት የለባችሁም” በማለት በራቶ ላይ ሆኖ ወደ ቤት እንዳይገቡ ሊከለክላቸው ሞከረ። ይሁን እንጂ ከውስጥ የሚያቃስት ድምጽ ሲሰሙ እህቱና ባሏ ገፍተው ሲገቡ እናትየው ሞታ መሬት ላይ ተዘርራ፣ አባትየው በኃይል ቆስሎ እጅጋቸው በደከመ ድምጽ አባትየው ልጃቸው ፋንኤል በሽጉጥ እንደመታቸው ተናገሩ። በዚህ ወቅት ፋንኤል ቪዲዮ ጌምን በእጁ እንደያዘ የቤተሰቡን መኪና እየነዳ ለማምለጥ መከራ አደረገ። የእህትየው ባሏ ወዲያው ስልክ ደውሎ ፖሊስ ጠራ። ፋንኤልም ብዙ ርቆ ሳይሄድ ተይዞ ወህኒ ቤት ገባ። አባትየው ተሽሎት ከሆሰፒታል ከወጣ በኋላ ልጁን ወህኒ ቤት እየሄደ ይጠይቀው ነበር። “ይህን ዓይነት ወንጀል ብትፈጽምም ምንጊዜም ቢሆን ልጄ ነህ” በማለት በይቅርታ ተቀበለው። እህቱም ወንድሟ “በቢደሱ የተጸጸተ በመሆኑ ሁላችንም ይቅር ስላልነው ወደ ቤቱ ተመልሶ ከቤተሰቡ ጋር እንደ ገና በሰላም መኖር አለበት፤ ካልሆነ ግን ማናችንም ሙሉ የሆነ ፈውስ ማግኘት አንችልም” አለች።¹⁴

ከላይ ያነበብነው ታሪክ እጅግ በጣም የሚዘገንን ታሪክ ሲሆን “መጫወቻ ተከለከልኩ” በማለት ብቻ ልጅ በወላጆቹ ላይ ይህን የመሰለ የጭካኔ ሥራ ይፈጽማል ብሎ ማሰብ ከለው አዕምሮ በላይ ነው። የፋንኤል

¹⁴ Ibid.

ፓትሪክ እናት ጡቷን እያጠባች ልጇን ስታሳድገውት ይህ ልጅ አድኅ ትልቅ ሲሆን አንድ ቀን በሽጉጥ ግንባሯን መትቶ የሚገድላት መሆኑን አስቀድሞ ብታውቅ ምን ታደርግ ነበር? ሳይገድለች አስቀድሜ ልግደለውት ሳይቀድመኝ ልቅደመው ብላ ትገለው ነበር? ይህን ለማድረግ እንጀቷ ይጨክን ነበር?" ለዚህ ጥያቄ የምስጢው አጥጋቢ መልስ የለኝም። እግዚአብሔር ሁሉን የሚያውቅ እምላክ በመሆኑ አንድ ቀን ያህን ልጅ አድኅ እናቱን በሽጉጥ መትቶ እንደሚገድል ይወቅ እንጂ ነፍሱ ገዳይ አድርጎ አልፈጠረውም። ሰው የራሱ ፈቃድና ምርጫ እንዲኖረው አድርጎ ስለፈጠረው ከላይ ታሪኩን ያነበብነው ልጅ ምርጫውንና ፈቃዱን ተጠቅሞ እናቱን ገደለበት አባቱን አቆሰለ። አንዳንዶች "እግዚአብሔር ያልጅ ይህን ክፉ ወንጀል እንዳይፈጽም ለምን አላስቆመውም?" ብለው መጠየቃቸውን ይቀርባሉ። መልሱ ቀላል ነው። እግዚአብሔር በሰው ፈቃድ የተፈጸመውን ክፉ ነገር ለማስተካከል ወይም ለማረም ሌላ ልክ ያልሆነ ነገር አይፈጽምም። ልክ ያልሆነው ነገር ለሰው የሰጠውን የመፍቀድና የመምረጥ ነጻነት መግፈፍ ነው። ለዚህ ነው ዛሬ በዓለም ውስጥ ዘግናኝ የሆኑ ወንጀሎች ሲፈጸሙ የምናየውና የምንለማው። ከላይ እንደገለጽነው እግዚአብሔር ልጆችና ወላጆች የተቀራረበ ግንኙነት እንዲኖራቸው በፍቅር መኖር እንዲችሉ መመሪያ ስጥቷቸዋል። ይሁን እንጂ የሰጣቸውን መመሪያ ጥሰው ሲሄዱ ካላይ ያየነውን ዓይነት ወንጀል ይፈጽማሉ።

2. እግዚአብሔር ለሰው ልጅ የሰጠው የቤተሰብ መመሪያ

የሥርዓት እምላክ የሆነው እግዚአብሔር ምድርን እየሞላ በመሄድ ላይ ያለው የሰው ዘር በሥርዓት መኖር የሚችልበትን ዘዴ ሳይሰጠው እንዲሁ አልተወደውም። ሰው በተፈጥሮው ለብቻው መኖር ስለማይችል ቤተሰብን መሠረተለት። በምዕራቡ ዓለም ቤተሰብ የሚለው (Nucleus Family) አባት እናትና ልጆችን የያዘ ነው። በሌላው ዓለም ያለው ሕዝብ ግን ከዚህ ሰፋ ያለው ቤተሰብ (Extended Family) ሲሆን ይኸውም እናት አባት ልጆች አያት ወዘተ. የያዘውን ነው። እግዚአብሔር ቤተሰብን ሲመሠርት እንዲሁ ሳይሆን በሥርዓት መኖር የሚያስችላቸውን መመሪያ ወይም ደንብ ለጥቶት ነው። ቤተሰቡ በሰላም በፍቅርና በአንድነት ደስ ብሎት እንዲኖር ባል ከሚሰቱ ጋር እንዲሁም ልጆች

ከወላጆቻቸው ጋር ተስማምተው በሰላም መኖር የሚችሉበትን አንዳንድ መመሪያዎችን እግዚአብሔር ስጥቷቸዋል።

ከመመሪያዎቹ መካከል ለባሎች የሰጠው አንደኛው መመሪያ፤

- **“ግሎች ሆይ! ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደወደዳት ሚስቶችህን ውደዱ”** የሚል ነው (ኤፌ. 5:25)።

ለሚሰቶች የሰጠው መመሪያ ደግሞ አንደኛው፤

- **“ሚስቶች ሆይ ለጌታ እንደምትገዙ ለባሎችህ ተገዙ! ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን ራሱ እንደ ሆነ... ባል የሚሰት ራሱ ነው”** (ኤፌ. 5:22-23) የሚል ነው።

በወላጆችና በልጆች መካከል ላለው ግንኙነት ወይም ሕብረትም የሰጠው መመሪያ አለ።

ለወላጆች የሰጠው መመሪያ አንደኛው፤

- **“እናንተም ወላጆች ሆይ! በጌታ ኢየሱስ ሥነ ሥርዓትና ምክር አባድዳቸው እንጂ ልጆቻችሁን በግስቆጣት አታሰመርሩአቸው”** (ኤፌ. 6:4) የሚል ነው።

ለልጆች ከሰጠው መመሪያዎች መካከል አንደኛው፤

- **“ልጆች ሆይ! የጌታ ኢየሱስ እንደመሆናችሁ መጠን ለወላጆቻችሁ ታዘዙ! ምክንያቱም ይህ ነገር ተገቢ ነው። ‘እባትህንና እናትህን አክብር’ የሚለው ትእዛዝ የተሰጠ ቃል ያለበት የመጀመሪያ ትእዛዝ ነው! ይህንንም ብታደርግ ህሉ ነገር ይላምርልሃል! ዕድሜህም ይረዝማል”** የሚል ነው (ኤፌ. 6:2-3)።

ሰው እግዚአብሔር የሰጠውን መመሪያ ጠብቆ መኖር ሲያቅተው ወይም ከሥርዓቱ ውጪ ሲሆን የሚጣፍጠው የሚመርጥ የሚያስደስተው የሚያላዝን የሚወደው የሚጠላ ይሆናል። ለዚህ ነው ዛሬ በዓለም ዙሪያ በባልና በሚሰት መካከል ፍቅርና ሰላም ጠፍቶ ግጭታቸው መራራ እየሆነ የፍቺ ቁጥርም እየጨመረ የመጣው። እሜሪካ ውስጥ በቃል ኪዳን የተሳሰሩ ባልና ሚሰት አብሮ መኖር አቅቷቸው

- አመጅመሪያ ጊዜ ያዘጉ ሃምሳ ከመቶ (50%)፣ ለሁለተኛ ጊዜ ያዘጉ ስድሳ ሰባት ከመቶ (67%)፣ ለሦስተኛ ጊዜ ያዘጉ ሰባ ሦስት ከመቶ (73%) ጋብቻቸውን እንደሚያፈርሱ በቅርቡ በተደረገው ጥናት ታውቋል።

ትዳሩን የሚያፈርሰው ሕዝብ ቁጥር በየዓመቱ ሲጨምር አንጂ ሲቀንስ አይታይም። ለጋብቻ መፍረስ እንደኛውና ትልቁ ምክንያት እግዚአብሔር በቃሉ የሰጠውን መመሪያ ለው ለመጠበቅ ፈቃደኛ ካለመሆኑ የተነሳ ነው። በወላጆችና በልጆች መካከል ስላለው ግንኙነት ወይም ሕብረት እግዚአብሔር በቃሉ የሰጠውን መመሪያ ከላይ ተመልክተናል። ወላጆች ይህን እግዚአብሔር የሰጣቸውን መመሪያ መከተል ወይም መጠበቅ ሲያቅታቸው ከልጆቻቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት የሚበላሽ መሆኑ ብቻ ሳይሆን ግጭታቸውም አጅግ የከፋና የመረረ ይሆናል። ልጆች ከወላጆቻቸው በሥጋ ይወሰዱ እንጂ የወላጆቻቸው ሳይሆኑ የራሱ የእግዚአብሔር ናቸው። ወላጆች ለልጆቻቸው አስፈላጊውን ጥንቃቄ እያደረጉ በፍቅር እንዲያሳድጓቸው አደራውን የተቀበሉት ከራሱ ከእግዚአብሔር ነው። ይሁን እንጂ በአሁኑ ጊዜ በተለይ በምዕራቡ ዓለም ከእግዚአብሔር በአደራ የተቀበሏቸውን ልጆቻቸውን በመልካም ሁኔታ በማሳደግ ፈንታ የአካል ጉዳት የሚያደርሱ ከወለዱቸው ልጆቻቸው ጋር የሩካቤ ሥጋ ግንኙነት የሚፈጽሙ አንዳንዶች ደግሞ ልጆቻቸውን የሚገድሱ መሆናቸውን በልዩ ልዩ የዜና ማሰራጨ ምች በየቀኑ የምንሰማው ስውነትን የሚሰቀጥጥ ዜና ነው። አንዲህ ዓይነቱ ሁኔታ ቁጥሩ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ እንጂ እየቀነሰ መምጣቱን አንሰማም። ወላጆች በልጆቻቸው ላይ ከሚፈጽሙት ወንጀሎች መካከል ዓለምን ያስደነቀው አንድርያ ይይዝ የተባሉት አሜሪካዊት እናት ዘግናኝ ታሪክ ነው። ከጥቂት ዓመት በፊት ይህኛ ሴት አምስት ሕጻን ልጆቿን በአንድ ጊዜ መታጠብያ ገንዳ ውስጥ ከትታ የገደለች መሆኗን የዓለም ሕዝብ ሰምቷል። ይህን የመሰለ ወንጀል የፈጸመች እርሷ ብቻ አንዳልሆነች የታወቀ ነው።

- “አሜሪካን አንትሮፖሎጂካል አሶሰዬሽን” (American Anthropological Associations) እንዳመለከተው አሜሪካ ውስጥ ብቻ

ሁለት መቶ ሕጻናት በየዓመቱ በወላጆቻቸው አንደሚገደሉ ባደረገው ጥናት ገልጿል።¹⁵

በአሁኑ ጊዜ አሜሪካ ውስጥ 200 ሴቶች ወህኒ ቤት ሆነው የሞት ፍርድ የሚጠበቁ ሲሆኑ አሥራ አንዶቹ ልጆቻቸውን አንቀው የገደሉ እናቶች ናቸው። ዶክተር ናንሲ ሺፐር-ሕዩስ (Nancy Scheper-Hughes) የሜዲካል አንትሮፖሎጂ ሎጂስት በሰጡት መረጃ መሠረት “ልጆቻቸውን ገድለው የሞት ፍርድ ከሚጠበቁ እናቶች መካከል አንዳንዶቹ አሳዛኝ የሆነውን ወንጀል ከመፈጸማቸው በፊት ‘ልጄን እገድላለሁ ብዬ አፈራለሁ! ራሴን አላምነውም ብለው ቢያስጠነቅቁም የሚያምናቸው ለው በማጣታቸው ምክንያት የፈሩትን ወንጀል የፈጸሙ መሆናቸው ይታወቃል።”

3. የወላጆች አመራር የልጆችን ጸባይ የመቅረጽ ኃይል አለው

መንፈሳቸውን (ልባቸው) ለወላጆቻቸው የሚዘጉ አንዳንድ ልጆች እሱ። መንፈሳቸውን ሲዘጉ ሁሉ ነገራቸውን መዘጋታቸው ይሆናል። መንፈሳቸውን በወላጆቻቸው የዘጉ ወላጆቻቸውን የመጥላት ዝንባሌ ይኖራቸዋል። ወላጆቻቸው አካባቢ መገኘት አይፈልጉም። ለሚጠየቁት ጥያቄ ሁሉ አጭጭር መልስ ይሰጣሉ እንጂ ከእነርሱ ጋር በስፋት መነጋገር አይፈልጉም። መልሳቸው ሁሉ “አላውቅም!” የሚል ይሆናል።

- ለምሳሌ “የቤት ሥራህን ለምን አልሠራህም?... ለምን ዘግይተህ መጣህ?... ለምን መጥኼ ውጤት አመጣህ? ወዘተ.” ለነዚህ ጥያቄዎች ሁሉ የሚሰጡት አጭር የሆነ መልስ “አላውቅም...”፣ አሜሪካ ያሉ ልጆች ከሆኑ ደግሞ “I don't know” የሚል ነው።
- “ለምን አታውቅም?” ተብለው ሲጠየቁ የሚሰጡት መልስ አሁንም “አላውቅም” የሚል ነው። “ለምን እንደማላውቅ አላውቅም” ካሉ በምንም ዓይነት ወላጆች ከዚህ የበለጠ ልጆቻቸውን

¹⁵ Karl Turner. Karl, The Plain Dealer www.cleveland.com

እንዲናገሩ ማድረግ አይችሉም። በዱላ ቢደበድቧቸውም የሚ ሰጡት መልስ ይኸው ነው።

- ቀረብ ብለው እንዲያቅኑቸው ወይም እንዲነኩቸው አይፈልጉም። ቀረብ ሲሏቸው ይሸሻሉ፤ እጃቸውን ትከሻቸው ላይ ማል ሲያደርጉ እጃቸውን ከትከሻቸው ላይ አንስተው ራቅ ብለው ይቆማሉ።

ይሄ ሁኔታቸው መንፈሳቸውን በወላጆቻቸው ላይ እንደዘጉ በግልጽ ያሳያል። ልጆች በወላጆቻቸው ላይ መንፈሳቸውን እንደዘጉ ተለይቶ የሚ ታወቅበት ሌሎች ብዙ የተለያዩ ሁኔታዎች አሉ። እንደ ነገር እንዲያ ደርጉ ሲጠየቁ በማድረግ ፈንታ ምክንያት በመስጠት ይጨቃጨቃሉ። ወላጆቻቸው ጥሩ ነው ያሉትን እነርሱ መጥፎ ነው ይሉታል። ወላጆ ቻቸው መጥፎ ነው ያሉትን እነርሱ ጥሩ ነው ይሉታል። ሁልጊዜ የወላጆ ቻቸው ተቃራኒዎች ናቸው።

ልጆች በወላጆቻቸው ልባቸውን የሚዘጉት እንዲሁ አይደለም፤ ምክንያት አላቸው። በወላጆቻቸው በጣም የተቆጠሩ የተማረሩ ናቸው። በማወቅም ሆነ ባለማወቅ ልጆቻቸውን የሚያስቆጡና የሚያስመርሩ እንዳንድ ወላጆች እንዳሉ የታወቀ ነው። ለመሆኑ ወላጆች ልጆቻቸውን የሚያስቆጡት ምን እያደረጉ ይሆን? ወላጆቻቸው የሚያስቆጧቸውና የሚያስመርሯቸው በምን ዓይነት ሁኔታ እንደሆነ እንዳንድ ልጆች ተጠ ይቀው የሰጡትን መልስ ጌሪ ስሞሊ (Gary Smalley) የተባለው ጸሐፊ በጻፈው መጽሐፍ ውስጥ ከገለጸቸው ነገሮች ውስጥ ጥቂቶቹን ከዚህ በታች ዘርዝረናቸዋል።¹⁶

1. ያለአግባብ ይነቅፋል።
2. ፍላጎታችንን አይጠብቁም።
3. የሰጡንን የተስፋ ቃል ያፈርሳሉ።
4. በግዴለሽነት ተገቢ ያልሆነ ቃል ይናገሩናል።
5. ለአንድ ጥፋት ሁለት ጊዜ ይቀጥናል።
6. ራሳቸውን ፈጽሞ ለሁለት እንደማይሠሩ አድርገው ለማሳየት ይሞክራሉ።

7. በንባሳት ይጮሁብናል እንጂ ለሁተታችንን በፍቅር አያሳዩንም።
8. ድጋፍ በመስጠት ፈንታ መጠኑን ያልጠበቀ ምክር ያበዙብናል።
9. "እወድህለሁ/ እወድሻለሁ" ብለውን አያውቁም።
10. ለእኛ ለልጆቻቸው በቂ ጊዜ አይሰጡንም (የላቸውም)።
11. ግዴለሾች ናቸው።
12. ክፉ ቃል ይናገሩናል።
13. ይጨቃጭቁናል።
14. ትዕዛዝ ያበዙብናል።
15. ችላ ይሉናል።
16. አያዳምጡንም።
17. ለፍላጎታችን ግድ የላቸውም።
18. ጥፋታችን እንጂ መልካም ሥራችን አይታያቸውም።
19. በቁጣና በኃይል ተሞልተው ዲሲፕሊን ሊያደርጉን ይሞክራሉ።
20. የተቀጣንበትን ምክንያት አይነግሩንም።
21. ኃይላቸውን ይጠቀሙብናል።
22. ያለአግባብ በኃይል ይጮኹብናል።
23. ምክንያታቸውን ሳይነግሩን "እይሆንም! እምቢ!" ይሉናል።
24. ላላጠፋነው ጥፋት ይቀጥናል።
25. በሰው ፈት ይሰድቡናል።
26. ሁልጊዜ እንደ ሀጻን ልጅ ያዩናል።
27. ምን ያህል እንደሚጎዳን ሳያስቡ ይናገሩናል።
28. አያምኑንም ... ወዘተ.

ወላጆች ከእግዚአብሔር በእደራ የተቀበልናቸውን ልጆቻችንን እንዴት እድርገን መያዝና ማሳደግ እንዳለብን ማናችንም ትምህርት ቤት

¹⁶ Smalley, Gary. The Key to A Child's Heart. Word Books, Waco, Texas, 1984.

ገብተን አልተማርንም። ትክክል መሆኑና አለመሆኑን አጥርተን ሳናይና ሳናውቅ፣ ወላጆቻችን እኛን ባሳደጉን ዓይነት ለማሳደግ ስንሞክር ብዙ ስህተቶችን ፈጽመናል። እንደገና የመኖር ዕድል ቢኖረን፣ በልጆቻችን ላይ የፈጸምናቸውን ስህተቶች መልሰን ብናስተካከላቸው ብዙዎቻችንን ደስ ባለን ነበር። በልጆችና በወላጆች መካከል የሚፈጠሩት ጭቆናዎች ምክንያቶቹ ብዙ ናቸው። ከምክንያቶቹ መካከል እንደኛውና ትልቁ ልጆቻችንን እንዴት ማሳደግ እንዳለብን ካለማወቃችን የተነሳ ነው።

ከላይ እንደገለጽነው ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታዎች ቢሆኑም፣ እነርሱን በትክክል ማሳደግ ቀላል አይደለም። ለወላጆቻቸው በረከት የሆኑ ልጆች እንዳሉ ሁሉ፣ በጣም አስቸጋሪ የሆኑ ልጆችም አሉ። ይሁን እንጂ፣ ወላጆች ልጆቻቸውን የመምረጥ መብት አልተሰጣቸውም። ለወላጆቻቸው አስቸጋሪ የሆኑ ልጆች እንዳሉት ሁሉ፣ ልጆቻቸውን የሚያስመርሩ ኃይላኛ የሆኑ ወላጆችም አሉ። ወላጆች ልጆቻቸውን የመምረጥ መብት እንደሌላቸው ሁሉ፣ ልጆችም ወላጆቻቸውን የመምረጥ መብት የላቸውም። ልጆች በወላጆቻቸው የሥጋ ፈቃድ ብቻ ድንገት የተወለዱ ሳይሆኑ፣ በእግዚአብሔር ፈቃድ ለልዩ ዓላማ የተፈጠሩ ናቸው። ስለዚህ ወላጆች ከጌታ በአደራ የተቀበሏቸውን ልጆቻቸውን በፍቅር ተሞልተው በጥንቃቄ ሲያሳድጓቸው ይገባል። ታዲያ ወላጆች እንደ እግዚአብሔር ባላደራዎች ኃላፊነታችንን እንደሚገባው እየተወጣነው ይሆን? ወይስ ልጆቻችንን አያስመረርን ይሆን? አንድ ቀን በእግዚአብሔር ዘንድ ስንቀርብ የምንጠየቅ መሆናችንን መርሳት የሰብንም። ወላጆች ልጆቻቸውን የሚያሳድጉበት የራሳቸው የሆነ የተስያዩ ሕግ ወይም መመሪያ አላቸው።

3.1. ልጆቻቸውን በኃይል ተጭነው ለማሳደግ የሚሞክሩ ወላጆች አሉ

ልጆቻቸውን በኃይል ተጭነው ለማሳደግ የሚሞክሩ አንዳንድ ወላጆች አሉ። አንደኛዚህ ዓይነት ወላጆች፣ ልጆቻቸው ሲንቀጠቀጡላቸውና ሲፈሯቸው ደስ የሚላቸው ናቸው። ልጆቻቸው ቢወዱቸው፣ ባይወዱቸው ፈጽሞ ግድ ያላቸው አይመስሉም። አንዳንዶቹ ልጆቻቸው ስጥ ብለው በመሰገድ ስላምታ እንዲሰጧቸው የሚፈልጉ ናቸው። በዚህ ዓይነት ልጆቻቸውን በኃይል በመያዛቸው፣ በልጆቻቸው ላይ አንዳንድ

መጥፎ ጠባዮችን ሊያመጡ እንደሚችሉ የተረዱት አይመስሉም። ካደጉ በኋላ ልጆች ቅሬታቸውን ለወላጆቻቸው ሲገልጹ፣ “እኔ እንተን ለመጉዳት ብዬ ሳይሆን፣ ዱርዬ እንዳትሆን ብዬ ነው” ይሏቸዋል። ልጆችን ፍቅር ከልክሎ ማሳደግ፣ ከመጥፎ ጠባይ የሚጠብቅ መስሎ የሚሰማቸው ወላጆች አሉ። አንዳንድ ወላጆች ከልጆቻቸው በጣም ትልቅ ነገር ይጠብቃሉ። ይሁን እንጂ ብዙ ጊዜ ለልጆቻቸው ተገቢ የሆነውን ፍቅርም ሆነ ድጋፍ አይሰጧቸውም። ጥብቅ የሆነ ሕግና ሥርዓት ብቻ ይጭኑባቸዋል። ልጆቻቸው “ለምን?” ብለው እንዲጠይቁ ነጻነት አይሰጧቸውም። ቢጠይቁም ትክክለኛና አጥጋቢ የሆነ መልስ አያገኙም። መልሳቸው “ብያለሁ! ብያለሁ! አንተ ያለብህ መታዘዝ እንጂ እኔን መጠየቅ አትችልም” ይሏቸዋል። በዚህ ምክንያት ልጆቻቸው ለምን እንደተከለከሉ ምክንያቱ በትክክል ስለማይገባቸው፣ የተከለከሉትን ነገር ተደብቀው ያደርጉታል። ብዙ ነገር የተከለከለ መሆኑን ይንገሯቸው አንጂ፣ ለምን እንደተከለከሉ ግን አይገልጹላቸውም። ስለዚህ ልጆቻቸው ሁልጊዜ በጥያቄ እንደተሞሉ ይኖራሉ። ከወላጆቻቸው ለጥያቄያቸው መልስ ሲያጡ፣ ከውጪ ወይም ከሌላ ሰው መልስ ይፈልጋሉ። የሚያሳዝነው ግን ከውጪ የሚያግኙት መልስ የሚጠቅማቸው ሳይሆን የሚያጠፋቸው ሲሆን እንደሚችል ወላጆች አለማወቃቸው ነው። ይህን ስንል አብዛኛዎቹ ወላጆች ልጆቻቸውን እንዴት ማሳደግ እንዳለባቸው አስፈላጊው ዕውቀት ኖሯቸው ነገር ግን ሆን ብለው ልጆቻቸውን ለመበደልና ትክክለኛ ባልሆነ መንገድ ስመምራት ፈልገው የሚያደርጉት ነው ማለታችን አይደለም። ይልቁንም ቁጥረ ብዙው ወላጅ በዚህ ሁኔታ ልጆቹን የሚያሳድገው በቂ ዕውቀት ባለማግኘቱ ነው ብለን እንገምታለን።

ኃይለኛ የሆኑ አንዳንድ ወላጆች፣ ለልጆቻቸው የሚሰጡት ቅጣት፣ በልጆቻቸው ላይ የሚወሰኑት ውሳኔ፣ የሚወሰዱት እርምጃ ከባድ ነው። ለምሳሌ፣ ልጆቻቸው መጥፎ ቃል ሲናገሩ ከሰሟቸው አፋቸውን በሳሙና ለማጠብ የሚሞክሩ አሉ። ይህን ዓይነት ትክክለኛ ያልሆነ ቅጣት በልጆቻቸው ሕይወት ላይ የሚያደርስው ጉዳት ከፍተኛ እንደሆነ በተለያዩ ጊዜ በተደረጉት ጥናቶች ተረጋግጧል።

- አንድ የሥነ ልቦና ምሁር፣ ኒው ዮርክ ውስጥ ከ1960 ዓ.ም. እስከ 1981 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ)፣ በ21 ዓመት ጊዜ ውስጥ ማለት ነው) 875 የሦስተኛ ክፍል ተማሪዎችን በሁለት ከፈላቸው። ይኸውም

ኃይለኛ በሆኑ ወላጆችና ኃይለኛ ባልሆኑ ወላጆች ሥር ባደጉት ልጆች መካከል የሚኖረውን የጠባይ ልዩነት ለማወቅ ሰፊ ጥናት አካሄደ። የጥናቱ ውጤት እንደሚያሳየው ልጆቻቸውን በኃይል በመጫን የሚያሳድጉ ወላጆች በልጆቻቸው ላይ ጤናማ ያልሆነ የሥነ ልቦና ትጽዕኖ እንዳደረሱባቸው ተረጋግጧል። እነዚያ ኃይለኛ በሆኑ ወላጆች ሥር ያደጉ ልጆች ጠበኞች ወይም ጠብ ጫሪዎች ለባሥልጣን የማይታዘዙ ያለቃቸውን ትዕዛዝ የማያከብሩ አስቸጋሪ ሰዎች ሆነው ተገኙ። የሚያሳዝነው ጠብ ጫሪነታቸው እስከ ሕይወታቸው መጨረሻ ድረስ የሚቀጥል መሆኑ ነው።

አነዚህ ልጆቻቸውን በኃይል በመጫን ለማሳደግ የሚሞክሩ ወላጆች ድርጊታቸው ትዕዛዝ አሰጣጣቸውና ውሳኔያቸው ከዚህ በታች የጠቀሰናቸውን ይመስላል፤

1. የሰጠሁህን ሕግ አልጠበቅህም! በሰዓቱ አልመጣህምና ዛሬ አራት ሳትበላ በቀጥታ መገኘታችሁን ቢታይ ተኛ”
2. ልጄን በጥፊ መትቶ “ለምናገረው ነገር መልስ መስጠትህን አልታዝከውምና ይቅርታ ጠይቅ”
3. “ምክንያቱን አትጠይቀኝ! የምንገርህን ነገር ዝም ብለህ አድርግ”
4. “ንደኞችህ ቢሄዱ ገደብሁ ግድ የለኝም። አንተ ግን አትሄድምና ሁለተኛ አንዳትጠይቀኝ”
5. “እንድታቆም ለንት ጊዜ ነገርኩህ? እዚያ ጋ ቁም! አሳይሃለሁ”

ኃይለኛ በሆኑ ወላጆች ሥር ከላይ ያየነውን ዓይነት ትዕዛዝ አየሰሙ ያደጉ ልጆች፤

- ስለ ራሳቸው ዝቅ ያለ አስተያየት ያላቸው ይሆናሉ። ሥልጣንና ሕግ ማክበር አይሆንላቸውም።
- የወላጆች ጥብቅነትና ኃይለኛነት ልጆቹን መንፈሳቸውን ይሰብራል። በመጨረሻም አመጸኞች ያደርጋቸዋል።

- ወላጆቻቸውን በጣም ለሰሚጠሉ የእነርሱን ምክርና አስተያየት መቀበል ፈጽሞ አይፈልጉም።
- በወላጆቻቸው ላይ ያመጹትን ሌሎች ልጆችን ተከትለው በሕብረ ተስቡ ላይ ያምጻሉ፤ ሕገ ወጥ የሆኑ ተግባራትን ይፈጽማሉ።
- በኃይል የሚጮኹ ስለ መብታቸው የሚሟገቱ ይሆናሉ።
- በትምሕርት ቤት ውስጥ ተደማጭነትና ተፈላጊነት ለማግኘት ሲሉ ረብሻ የሚፈጥሩ ይሆናሉ።

3.2. ልጆቻቸውን ችላ በማለት ለማሳደግ የሚሞክሩ ወላጆች አሉ

ልጆቻቸውን ችላ የሚሉ ወላጆች ለልጆቻቸው ምንም ዓይነት ድጋፍ የማይሰጡ ናቸው። ልጆቻቸውም የማይታዘዙባቸው ናቸው። ስለ ልጆቻቸው ስሜት ግድ የሌላቸው ወላጆች ትንሽ የሚያስቆጣ ነገር ሲያጋጥማቸው ቁጣቸውን የሚወጡት በልጆቻቸው ላይ በመጮኽ ነው። እንደነዚህ ዓይነት ወላጆች ደስ የሚላቸውን የራሳቸውን ፍላጎት ለማሟላት ሲሉ ልጆቻቸውን ለማግዘት ወይም ልጆችን ለሚጠብቁ ሰዎች ይሰጣሉ። እንደነዚህ ዓይነቶቹ ወላጆች ከልጆቻቸው በጣም የራቁ ልጆቻቸውን በደንብ የማያውቁ ናቸው። ልጆቻቸውን አንደ ሽክም ስለሚመለከቷቸው ለሚጠይቁት ጥያቄ ሁሉ ተገቢውን መልስ በመስጠት ፈንታ ያበሻቅጧቸዋል። ለልጆቻቸው ግድ የሌላቸው ወላጆች የልጆቻቸውን ስሜት መጉዳታቸው አይታወቃቸውም። ልጆቻቸው በሚፈልጓቸው ወቅት ስለማይገኙላቸው ልጆቻቸው በሕይወታቸው በጣም አስፈላጊ የሆነውን ነገር እጥተው ያድጋሉ። ያም የሚሰማቸውን ስሜት የመግለጽ ዕድል ማጣት ነው። ወላጆቻቸው እቤት ውስጥም ቢሆኑ አዳምጠው ለጥያቄዎቻቸው መልስ ስለማይሰጧቸው በአካል እቤት ውስጥ መኖራቸው በልጆቻቸው ሕይወት ውስጥ የጎደላቸውን አይሞላላቸውም። ምክንያቱም ነፃነት ያላቸው ልጆች ስሜታቸውን በውስጣቸው ደብቀውና አፍነው ይደዛሉ። ይሁን እንጂ አንድ ቀን ሲፈነዳ እነርሱንም ሆነ ሌላውን ይጎዳል።

ልጆች ወላጆቻቸውን የሚያጡበት ምክንያት ምን ይሆን?

- (ሀ) በፍቺ ምክንያት - በአሁኑ ጊዜ የጋብቻ መፍረስ ከምንጊዜ ውም የበለጠ እያደገ ነው። ይሄም በልጆች ላይ ከፍተኛ ጉዳት

እያደረሰ ነው። በአሁኑ ጊዜ አሜሪካ ውስጥ በአንድ ወላጅ ሥር የሚያድጉ ልጆች ቁጥር ከዘያ ሚሊዮን በላይ እንደሆነ ምሁራን ይገልጻሉ። ብዙ የተፋቱ ወላጆች ኑሯቸውን ለማሸነፍና ልጆቻቸውን ለማሳደግ የግድ ከቤታቸው ውጪ ሠርተው ገንዘብ ማምጣት አለባቸው። በዚህ ምክንያት ልጆቻቸውን ለመጠበቅ ጥያቄያቸውን ለመመለስ የሚሰማቸውን ሰሜት ለማዳመጥ ወላጆች በቂ ጊዜ የላቸውም። ይሄም በልጆች ላይ ከፍተኛ ጉዳት እያደረሰ ነው።

- (ሰ) ከቤት ወጥተው የሚሠሩ እናቶች ቁጥር በመጨመሩ - አሜሪካ ውስጥ ሃምሳ ከመቶ (50%) የሚሆኑ አሜሪካውያን እናቶች በአሁኑ ጊዜ በሥራ ዓለም ተሰማርተዋል። አንደኛውና ትልቁ ምክንያት ቤቶች ከቤት ሆነው ልጆቻቸውን በማሳደጋቸው "በሕይወታችን እርካታ አጣን" በማለት ወደ ሥራ ዓለም በመሰማራታቸው ነው። እንዲሁም የባልደጥዘ ቤተሰቡን ለማስተዳደር ካለመብቃቱ የተነሳ ተጨማሪ ገቢ ለማግኘት ብዙዎች ይሠራሉ። ይህም በቤተሰቡ ላይ ትልቅ ውጥረት እያመጣ ነው። እናቶች ውጪ በሥራ ላይ ሲሰማሩ ለልጆቻቸው በቂ ጊዜ ለመስጠት ከአቅማቸው በላይ ይሆንባቸዋል። ልጆች አባታቸውን ብቻ ሳይሆን እናታቸውንም እያጡ ነው። አሜሪካ ውስጥ በአሁኑ ጊዜ ራሳቸውን የሚገድሉ በተለይ ከአስር እስከ አሥራ አራት ዓመት ዕድሜ ከሌለ ውስጥ ያሉ ወጣት ልጆች ቁጥራቸው በሦስት እጥፍ እየጨመረ መሄዱ የታወቀ ነው። የዚህም ዋና ምክንያት በቤተሰብ ውስጥ በሚፈጠረው ችግር ምክንያት እንደሆነ ምሁራን ይገልጻሉ። ከየትኛውም ዓለም ውስጥ ካሉ ወላጆች የበለጠ አሜሪካውያን ወላጆች ከልጆቻቸው ጋር የሚያሳልፉት ጊዜ በጣም አነስተኛ ነው። ለምሳሌ ራቪያዊ አባት ከልጆቹ ጋር በቀን ሁለት ሰዓት ሲያሳልፍ አሜሪካዊ አባት ግን የሚያሳልፈው በቀን ሰላሳ ሰባት ሰዓት ነው።

ብዙ ወላጆች ለልጆቻቸው በቂ ጊዜ አይሰጡም። ለሥራ ለአገልግሎት እንጂ ለልጆቻቸው ፈጽሞ ጊዜ የላቸውም። ከልጆቻቸው ጋር ጊዜን ማሳለፍ ጊዜን ማባከን መስሎ የሚሰማቸው ወላጆች ጥቂት አይደሉም። ለልጆቻቸው ጊዜ የሚሰጡትም አብ

ረዋቸው ለመጫወት ፍላጎታቸውን ለማሟላት ሳይሆን ለመቆጣት ለመግረፍ ለመስደብ ብቻ ነው። አንዳንድ ወላጆች በሕይወታቸው የሚጸጽታቸው ነገር ምን እንደሆነ ተጠይቀው ሲመልሱ "ከልጆቼ ጋር በቂ ጊዜ አለማሳለፌ ነው" ይላሉ። ልጆቻችን ጊዜ ባላቸው ጊዜ እኛ በብዙ ነገር ሰለተያዘን ለእነርሱ የምንሰጠው ጊዜ አልነበረንም። በደንብ ሳናውቃቸው በቂ ጊዜ ከእነርሱ ጋር ሳናሳልፍ አድገው መሉ ሰው ይሆኑና የራሳቸውን ቤት መሥርተው የራሳቸውን ኑሮ መኖር ይጀምራሉ። በዚህ ወቅት እኛ ደግሞ ሩጫችንን ጨርሰን እርፍ ሰንልን ብዙ ጊዜ ሲኖረን ልጆቻችን ኑሯቸውን መኖር ጊዜያቸውን ከራሳቸው ልጆች ጋር ማሳለፍ ሰላሳቸው ለእኛ ጊዜ አይኖራቸውም። እኛ ደግሞ በተራችን "ልጆቼ ለእኔ ጊዜ የላቸውም" አይጠይቁኝም፤ ስለ እኔ ግድ የላቸውም" በማለት ማዘንና ማማረር እንጀምራለን።

- (ሐ) ልጆች ብዙ ሰዓት ቴሌቪዥን በማየት ስለሚያጠፉ ነው፤ ወላጆች ለልጆቻቸው ጊዜ ሰለላቸው ልጆች ብዙ ሰዓት ቴሌቪዥን ያያሉ። አንዳንድ ጊዜ ቤተሰቡ በሙሉ ቴሌቪዥን ለማየት በአካል አንድ ክፍል ውስጥ ቢሆኑም ልጆች ሰሜታቸውን በትክክል የሚገልጹበት ዕድል የላቸውም። ልጆች ብቻ ሳይሆኑ ወላጆችም ብዙ ጊዜ ቴሌቪዥን ስለሚያዩ ልጆቻቸውን ችላ ይሏቸዋል። ወላጆቻቸውን በሞት ያጡትን ያህል ችላ የተባሉ ልጆችም ሰሜታቸው ያን ያህል እንደሚጎዳ የሥነ ልቦና ምሁራን ይገልጻሉ። "ጥሩ ልጅ ባልሆነ ይሆን ወላጆቹ ከእኔ ጋር ጊዜ የማይኖራቸው?" በማለት ስለ ራሳቸው ዝቅተኛ የሆነ አስተያየት ያላቸው ይሆናሉ።

በወላጆቻቸው ችላ የሚባሉ ልጆች የሚኖራቸው አቋም፤

- በወላጆቹ ችላ የተባለ ልጅ መንፈሱ የተጎዳ ነው። በዚህ ምክንያት ሲያደግ አመጽኛ ሊሆን ይችላል።
- በወላጆቹ ችላ የተባለ ልጅ ወላጆቹ "ጊዜ ለአንተ መስጠት የማይገባህ ነህ" እንዳሉት መስሎ ስለሚሰማው በራሱ ላይ እምነት የሌለው ሆኖ ያድጋል።

- በወላጆቹ ችላ የተባለ ልጅ የወላጆቹን አቋም ስለማያውቅ ሁልጊዜ በፍርሃት ይኖራል።
- በወላጆቹ ችላ የተባለ ልጅ ከወላጆቹ ከብር ያጣ በመሆኑ ራሱን የማያከብር ይሆናል።
- በወላጆቹ ችላ የተባለ ልጅ በኃይል ለመሥራት የሚገፋፋውና የሚያበረታታው ምክንያትም ሆነ ሰው ስለሌለ የትምህርቱ ውጤቱ ደካማ ይሆናል።

3.3. ልጆቻቸው የጠየቁትን ሁሉ “እሺ” እያሉ የሚያሳድጉ ወላጆች አሉ

የልጆቻቸውን ፈቃድ ሁሉ እያሟሉ የሚያሳድጉ ወላጆች ለልጆቻቸው አስፈላጊውን ድጋፍ ሁሉ የሚሰጡ ይሁኑ እንጂ በሌላ በኩል ለልጆቻቸው ገደብ የማያበጁ “እንደፈለግኸኝ ሁን” የፈለግኸው ይሁን ልህ” የሚሉ ናቸው። ብዙ ወላጆች ልጆቻቸውን በጣም ይወዳሉ።

- ፍቅራቸውንም የሚገልጹት ልጆቻቸው የጠየቁትንና የፈለጉትን ሁሉ በመሰጠት ነው። የፈለጉትንና የጠየቁትን ነገር ካልሰጧቸው ልጆቻቸው በጣም የሚጎዱባቸው መስሎ የሚሰማቸው አሉ።
- ልጆቻቸው ለጠየቁት ጥያቄ ሁሉ መልሳቸው “እሺ!” የሚል ነው። “እምቢ!” ማለት አይሆንላቸውም።
- መቀጣት ሲገባቸው ልጆቻቸውን አይቀጧቸውም። ከቀጧቸው ልጆቻቸው የሚሞቱባቸው የሚመሰሉባቸው አሉ። የልጆቻቸው ፅንባና ለቅሶ የሚያሰፈራቸውም አሉ።
- እንዲህ ዓይነቱ ቅጥ ያጣው አያያዛቸው ፍቅር መሰጠት መስሎ የሚሰማቸው አሉ። እንደ ነዚህ ዓይነት ወላጆች ድርጊታቸው ምን ያህል ልጆቻቸውን ሊጎዳ አንደሚችል አያውቁም።

አንዳንድ ወላጆች ለልጆቻቸው ልል የሚሆኑት መንፈሳቸው ይሰበራል፤ ሞራላቸው ይነካል ብለው በመፍራት ነው። በዚህ ዓይነት አመራር ሥር የሚያድጉ ልጆች በዓለም ውስጥ የፈለጉትን ሁሉ ማግኘት ያለባቸው መስሎ ይሰማቸዋል። “እምቢ! አይሆንም!” የሚለውን ቋንቋ መቀ

በል ያቅታቸዋል። ሲያድጉ እብሯቸው ለሚኖረው በው አስቸጋሪዎች ይሆናሉ። ዓለም የተፈጠረው እነርሱን ለማመቻቸት ብቻ መስሎ የሚሰማቸው ልጆች እሉ። ራሳቸው ወዳጆች በመሆናቸው ከእነርሱ በስተቀር ሌላ ሰው መኖር ያለበት መስሎ አይሰማቸውም።

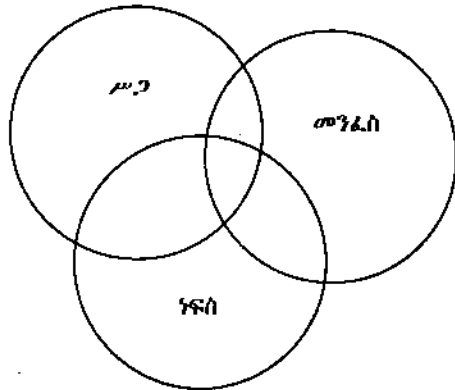
3.4. ጥብቅ ሆነው ፍቅር ግን ሳይከለክሉ ልጆቻቸውን የሚያሳድጉ ወላጆች አሉ

ጥብቅ የሆኑና ለልጆቻቸው ፍቅር የማይነፍጉ ወላጆች ለልጆቻቸው ግልጽ የሆነ መመሪያና ሕግ ያላቸው ለልጆቻቸው ድንበር (ወሰን) የሚያበጁ ናቸው። “ከዚህ አትለፉ” በማለት ወሰናቸውን ለይተው እንዲያውቁ ጊዜ ወስደው ልጆቻቸውን ያስተምራሉ። ሕግና ደንብ ብቻ የሚሰጡ ሳይሆኑ ፍቅራቸውን ለልጆቻቸው እንደሚገባው ይገልጻሉ። ልጆቻቸው ከተወሰነላቸው ገደብ ሲወጡ የሚደርሰባቸውን ቅጣት በግልጽ እንዲያውቁ ያደርጋሉ። ስተው ሲገኙ ከጥፋታቸው ጋር ተመጣጣኝ የሆነ ቅጣት ይሰጣሉ። እንዲህ ዓይነት ወላጆች ያሏቸው ልጆች፤

- የወላጆቻቸውን ፍቅርና ድጋፍ አያገኙ ያደጉ እንዲሁም ከልሳቸውን ለይተው አንዲያውቁ ሆነው ያደጉ ልጆች ራሳቸውን የሚያከብሩ ይሆናሉ።
- ጥብቅ ሆነው በፍቅር ልጆቻቸውን በሚያሳድጉ ወላጆች ሥር ያደጉ እርካታ ያላቸውና ራሳቸውን መቆጣጠር የሚችሉ ይሆናሉ።
- መንፈሳቸውን የዘጉ ሰላላሆኑ ከወላጆቻቸው ጋር የተበላሸ ግንኙነት ያላቸው አይሆኑም። በወጣትነት ልድሚያቸውም በወላጆቻቸው ላይ የሚያምኑ አይሆኑም።
- ጥብቅ ሆነው በፍቅር ልጆቻቸውን በሚያሳድጉ ወላጆች ሥር ያደጉ ልጆች ስለ ራሳቸው መጥፎ ግምት ያላቸው አይሆኑም። በሥልጣን ላይ ያሉትን የሚያከብሩ ለእግዚአብሔርና ለመንፈሳዊ ነገር ዝንባሌ ያላቸው ይሆናሉ።

4. ወላጆቻቸውን የማያከብሩና የማይታዘዙ ልጆች

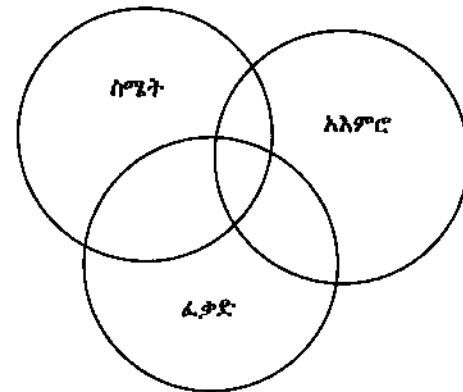
የእግዚአብሔር ቃል ለወላጆች ብቻ ሳይሆን ለልጆችም መመሪያ ሰጥቷል። መመሪያውም “ልጆች ሆይ! የጌታ ኢየሱስ እንደመሆናችሁ መጠን ለወላጆቻችሁ ታዘዙ ምክንያቱም ይህ ነገር ተገቢ ነው። ‘አባትህንና እናትህን አክሙ’ የሚለው ትእዛዝ የተነሱ ቃል ያለበት የመጀመሪያ ትእዛዝ ነው። ይህንንም ብታደርግ ሁሉ ነገር ይሰማርላል፤ ፅድቄትም ይረዝማል” የሚል ነው (ኤፌ. 62-3)። በአሁኑ ጊዜ በቤተሰብ ውስጥ በወላጆችና በልጆች መካከል ለሚፈጠረው ግጭት እንደኛው ምክንያት ቀደም ሲል እንደገለጸነው “የመንፈስ ዝግነት” ነው። “የመንፈስ ዝግነት” ማለት ምን ማለት ነው? ምክንያቱስ ምንድነው? ማንኛውም ሰው ሲወለድ መንፈስ ነፍስና ሥጋ ኖሮት ሲሆን እነዚህም እርሱ በእርሳቸው የታያያዙ ናቸው።¹⁷

መንፈስ የሰው ውስጣዊ ተፈጥሮ ሲሆን በዚህኛው ክፍል ነው ሰው ምንም ሳይናገር እርሱ በእርሱ ሕብረት ወይም ግንኙነት የሚፈጥረውና እንዲሁ በሌላው መገኘት ደስ የሚለው ውስጣዊ ግንኙነታችን የተመሠረተው በመንፈስ ደረጃ ነው። “ነፍስ” ደግሞ የሰውን ፈቃድ፣ አዕምሮና ስሜትን የያዘ ነው። ሥጋ ከላይ ያለው የሰው አካል ነው። ሰውን ሰው የሚያደርጉት እነዚህ ሦስት ክፍሎች ናቸው። ነፍስና አካል ያለው በመንፈስ ውስጥ ነው። ሰው ሌላው ሲያስቀይመው መንፈሱን ይዘጋል። ላስቀየ

¹⁷ Melese Wogu, ስሜት ያለበታው, 1988.

መው ሰው የፍቅር ስሜት የለውም። አዕምሮው አይቀበለውም። ያንን ሰው ለመውደድ ፈቃድ አይኖረውም። የሁለት ሰዎች መንፈስ ያልተዘጋ ወይም ከፍት ከሆነ ግን አንዱ በሌላው ደስ ይለዋል።

ልጅ ለወላጆቹ መንፈሱን (ልቡን) ሲዘጋ ሁሉ ነገሩ የተዘጋ ይሆናል። ወላጆቹን ይጠላል። ከእነርሱ ጋር መነጋገር አይፈልግም። አብሯቸው የሚኖር ከሆነ ክፍሉን ዘግቶ ለብቻው ይቀመጣል። ምግብ ላይ ጸጥ ብሎ ምግቡን በልቶ ይነሳል እንጂ መነጋገር አይፈልግም። ለሚጠይቁት ጥያቄ ሁሉ አጫር መልስ ይሰጣል። ልጅ “የወላጆቼን ፍቅር አልቀበልም፤ ወላጆቼን አላከብርም” የሚል ከሆነ መንፈሱን (ልቡን) ለእነርሱ የዘጋ በመሆኑ ግድ ካልሆነበት በስተቀር እነርሱ ባሉበት አካባቢ መሆን አይፈልግም። ልጅ ለወላጆቹ መንፈሱን የዘጋ መሆኑን የሚገልጽበት ሌሎች የተለያዩ መንገዶች ሰሱት። እንደ ነገር እንዲያደርግ ሲታዘዝ “አድርግ” የተባለውን መሥራት ስለማይፈልግ ሁልጊዜ ማድረግ የማይችልበትን ምክንያት ይሰጣል። በውስጡ ምን እንደሚለማው ለወላጆቹ መግለጽ ስለማይፈልግ እንዳንድ ጊዜ ወላጆቹ ግራ ይገባቸዋል። ፍቅር ለማሳየት ቢሞክሩ ፍቅራቸውን ለመቀበል ፈቃደኛ አይደሉም። ከእነርሱ የሚፈልገው ነገር ካለ የሚፈልገውን ነገር በጥቂት ቃላት ገልጾ ፈቱን አዙሮ ይቆማል። የጠየቀውን ቢሰጡትም ባይሰጡትም የተዘጋውን መንፈሱን (ልቡን) ለወላጆቹ አይከፍትም። እኩርጩ ይቀመጣል። በዚህ ሁኔታ እየቀጠለ ከሄደ ልቡን ለወላጆቹ

በጣም የዘጋ በመሆኑ ከወላጆቹ ቤት የሚወጣበትን መንገድ ይፈልጋል። የከፋ እንደሆነ አንዳንዶች ራሳቸውን የመግደል ዝንባሌ ይኖራቸዋልና፤ ወላጆች የውጪ ዕራዳት በአስቸኳይ መፈለግ አለባቸው። ነገሩን ችላ ብሎ መተው ምንም ዓይነት መፍትሄ አይሰጥም።

5. በሁለት ወላጆች ሥር ይላደጉ ልጆች አንዳንድ የባህሪ ችግር ይታይባቸዋል

በሁለት ወላጆች ሥር ባደጉና ባላደጉ ልጆች መካከል ትልቅ ልዩነት እንዳለ ምሁራን ይገልጻሉ።

- ከ1970 እስከ 1996 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ) ወላጆቻቸው ተለያይተው በአንድ ወላጅ ሥር የሚኖሩ ልጆች ቁጥራቸው በጣም እየጨመረ ነው። አሜሪካውያን ልጆች 40 ከመቶ (40%) ያለአባት ያደጉ መሆናቸው ታውቋል።
- ያለአባት ያደጉ ልጆች፣ ይኸውም እናት ብቻዋን ያሳደገቻቸው፤ በሁለት ወላጆች ሥር ካደጉት አሥር ጊዜ የበለጠ በሰው እጅ ሕይወታቸው እንደሚጠፋ (እንደሚገደሉ) ታውቋል።
- ከእንድ ወላጅ ጋር ያደጉ ልጆች፣ ከሁለቱ ወላጆቻቸው ጋር ካደጉት በ4 ጊዜ የሚበልጡት ልዩ ልዩ ችግር እንደሚኖርባቸው ታውቋል።
- ራሳቸውን ከሚገድሉት ለዎች ውስጥ ከፈረሰ ትዳር ውስጥ የሚወጡ ልጆች እጥፍ የሆኑት ራሳቸውን እንደሚገድሉ ታውቋል።
- ወላጆቻቸው ተለያይተው በአንድ ወላጅ ሥር ያደጉ ልጆች፤ ከሁለት ወላጆች ጋር ካደጉት ልጆች ይልቅ በሁለት እጅ የሚበልጡት ትምህርታቸውን አቋርጠው እንደሚወጡ ታውቋል።
- ወህኒ ቤት በእስር ከሚማቅቁት ውስጥ 70 ከመቶ (70%) ያለ አባት ያደጉ ልጆች እንደሆኑ ታውቋል።

ልጆች ያለአባት የሚያድጉበት ምክንያት ሁሉም አባትና እናታቸው በመፋታታቸው አይደለም። እርግጥ ነው በሞት እናታቸውን ወይም

አባታቸውን ያጡ አሉ። ከእነዚህ ውስጥ አንዳንዶቹ ገና በሕጻንነታቸው፤ አንዳንዶቹ ደግሞ ትንሽ ከፍ ካሉ በኋላ ወላጆቻቸውን ያጡ ናቸው። ወላጆቻቸውን በሕጻንነት ዕድሜያቸው ያጡ፤ ስለ ወላጆቻቸው ምንም የሚያውቁት ነገር የለም። በሚፈልጓቸው ጊዜ፣ ይኸውም በደስታቸውና በሀዘናቸው ጊዜ አልተገኙላቸውም። ትላልቅ የመንደር ልጆች ደብድበው አቁሰለዋቸው ሲያለቅሱ፣ ዕንባቸውን አላበሱላቸውም፤ በትላልቅ ልጆች ሲጠቁ አልተከላከሉላቸውም። አብሮ አደግ ጓደኞቻቸው በበአል ቀናት አዳዲስ ልብስ ተገዝቶላቸው ሲለብሱና ደስ ሲላቸው፣ ለእነርሱ አልተገዛላቸውም። በትምህርታቸው ጥሩ ውጤት ሲያገኙ፤ ከከፍል ጓደኞቻቸው በልጠው ሽልማት ሲሰጣቸው፣ ሽልማታቸውን ወደ ቤታቸው ይዘው ሲሄዱ፤ “ጎሽ የእኔ ልጅ! ኮራሁብህ” የሚላቸው የለም። የሁለተኛ ደረጃና የኮሌጅ ትምህርታቸውን ጨርሰው በዲፕሎማ ወይም በዲግሪ ሲመረቁ፣ በምረቃው ሥነ ሥርዓት ላይ ተገኝተው “ጎበዝ የእኛ ልጅ” የሚላቸው፣ ምረቃውን ምክንያት በማድረግ ግብዣ የሚያዘጋጁላቸው ወላጆች የላቸውም። የትምህርት ዕድል አጋጥሟቸው ወደ ውጪ አገር ለመሄድ ሲዘጋጁ፣ የመሰባበቻ ግብዣ የሚያደርግላቸው፣ አይሮፕላን ማረፊያ ሄዶ የሚለናበቷቸው ወላጆች የሏቸውም። “ወላጆች ባይኖሩኝ፤ እግዚአብሔር አለልኝ” በማለት ራሳቸውን ለማጽናናት ካልቻሉ፤ የሥነ ልቦና ስብራት ወይም ጉዳት ሲደርስባቸው እንደሚችሉ የታወቀ ነው።

የሚያላዝነው ብዙ ልጆች በተለይ በኢትዮጵያ ያለአባትና እናት ያደጉ ጋሉ። ይህን ስንል አባትና እናታቸው በሞት የተለዩላቸውን ማለታችን አይደለም። ብዙዎች በአገራችን አሸከር ወይም ገረድ ያላደጋቸው ናቸው። የእናታቸውንና የአባታቸውን ፍቅር እያዩ አላደጉም። ልጆች ከእናታቸውና ከአባታቸው የበለጠ የሚያውቁት ሞግዚታቸውን ነው። እናቶችም ሆኑ አባቶች እቤት ውስጥ የሉም ማለት ሳይሆን፤ የራሳቸውን ምቹት በመፈለግ እንደሌሉ ስለሚቆጠሩ ነው። የእናቱን ፍቅር ሳያገኝ ያደገ ልጅ ትልቅ ነገር የሳደለው ነው። ልጅ በሕይወቱ ምቹት የሚሰጠውን ነገር ሁሉ ይጣ፤ የእናቱን ፍቅር ግን አይጣ።

1. አይሁዶች “እግዚአብሔር ሁሉ በታ መሆን ስለማይችል እናቶችን ፈጠረ” የሚል አባባል አላቸው። ትምህርተ መለኮታቸው ትክክል አይሁን እንጂ፤ ለእናት የለጧት ሥፍራ ከፍተኛ እንደሆነ እና ያለን።

2. በሕጻናት ልብና ቋንቋ የአግዚአብሔር ስም “እማማ” ነው የሚሉ ሌሎች።

ይህን ዓይነት ገለጻ የተሰጣቸው ለእናቶች ሁሉ አይደለም። የራሳቸውን ምቹት የሚያሳድዱትን ሳይሆን ስለ ልጆቻቸው ሲሉ ከፍተኛ ዋጋ የከፈሉትን እናቶች ማለታቸው ነው። ልጆች ከእናታቸው የሚፈልጉት አንደኛውና ትልቁ ነገር “ፍቅር” ነው። አግዚአብሔር እናቶች ልጆቻቸውን የሚያፈቅሩበት ልዩ ልብ እንዲኖራቸው ባያደርግ ኖሮ ብዙ ሕጻናት ገና በህጻንነት ዕድሜያቸው በሞት ያልቁ ነበር። የህክምና ምሁራን የእናታቸውን ፍቅር ያጡ ሕጻናት ጤነኛ ሆነው አያድጉም ይላሉ። ምክንያቱን ሲያስረዱት ምግብ ለመፍጨት የሚያገለግለው “ሃይድሮ ክሎሪክ አሲድ” ሲሆን ሕጻኑ ደስታ ሲያጣጥ ሲበላጭ “ሃይድሮ ክሎሪክ አሲድ” የሚያመነጨው የሰውነት ክፍል ይዘጋል” ይላሉ። ተደናቂ የሆኑ እናቶች ካሏቸው ታላላቅ መንፈሳዊ አባቶች መካከል ዲ. ኤል ሙዲ ነው። ሙዲ ስለ እናቱ ልዩ ፍቅር የነበረው ሰው ነበር።

- ዲ. ኤል. ሙዲ በዘመኑ ጌታ በጣም ከተጠቀመባቸው ታላላቅ አገልጋዮች መካከል አንዱ ነበር። ወልደ ያሳደገቸው እናቱ ሞታ በቀብር ስርዓቷ ላይ ከአሜሪካ ዙሪያ የመጡ ታላላቅ ሰዎች ተገኝተው ነበር። በቀብሩ ሥርዓት ላይ ብዙዎች ስለ ሙዲ እናት የነበራቸውን እድናቆት ከተናገሩ በኋላ ሙዲ “ጥቂት ቃል መናገር አልፈንም” ብሎ ተነሳ። የራሳ ሳጥኑ ውበጥ የነበረችውን እናቱን እያየ “ውደ እናቱ! በዓለም ላይ ካሉት ሰዎች ሁሉ የበለጠ ነገር ያደረግኸልኝ አንቺ ነሽ። ቀዥቃዣና የማልረባ በነበርኩበት ዘመኔ በእኔ ላይ ከፍተኛ እምነት ነበረኸ። በሄድኩበት ሁሉ ተከተልኸኝ፤ ከልብሽ ጸለይኸልኝ። ፍቅርሽን በጥተሽ አሳደግኸኝ። ውደ እናቱ! ከአንቺ በቀር የማንም ዕዳ የለብኝም” በማለት ተናገረ።

እናቶች ሁሉ አንድ ሙዲ እናት የሚደነቁ አይደሉም። ራሳቸውን ምቹታቸውን ለልጆቻቸው ሲሉ መስዋዕት የከፈሉ ብዙዎች አይደሉም። ተደናቂ የሆኑ እናቶች እነርሱ ተርበው ልጆቻቸውን የሚያጠግቡ እነርሱ ተራቁተው ልጆቻቸውን የሚያሰብሱ እነርሱ በርዱቸው ልጆቻቸውን የሚያሞቁ እነርሱ ዕንቅልፍ አጥተው ልጆቻቸውን የሚያስተኙ እነርሱ

ምቹት አጥተው ለልጆቻቸው ምቹት የሚሰጡ በጠቅላላው ስለ ልጆቻቸው ሲሉ ከፍተኛ ዋጋ የከፈሉ ናቸው።

ልጆች እናት ብቻ ሳይሆን አባትም ያስፈልጋቸዋል። አባቶችም ለልጆቻቸው ፍቅር መስጠት አለባቸው። ልጆች የወላጆቻቸውን ፍቅር ሲያጡ አመጸኞች፣ ቀማኞች፣ ነፍስ ገዳዮች እንደሚሆኑ የሥነ አዕምሮ ሲቃውንት ይናገራሉ። በአሁኑ ጊዜ የሚታዩት ቀማኞች፣ ነፍስ ገዳዮች በልጅነታቸው የወላጆቻቸውን ፍቅር ሳያዩ ያደጉ እንደሆኑ በተለያዩ ጊዜ በተደረገው ጥናት ተረጋግጧል።

ያለንበት ዘመን ከምንጊዜውም የበለጠ በጣም የከፋ ነው። በአሁኑ ጊዜ አሜሪካ ውስጥ፡

- 1 ሚሊዮን ወጣት ልጃገረዶች በየዓመቱ ሳያገቡ ያረግሳሉ፤ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ሳያጠናቅቁ ከመቶ 70 ወይም 80ዎቹ (70%-80%) የሚሆኑ ወጣት ልጃገረዶች ከብሪ ገጽሕ ናቸውን ያጣሉ። እነዚህን ልጃገረዶች “ለሚቀርብላችሁ ጥያቄ ለምን “እምቢ! አትሉም?” ተብለው ቢጠየቁ ያስቃቸዋል። “እምቢ!” ለማለት ቢፈልጉ እንኳን አቅም ያንሳቸዋል።
- የዘመኑ ወጣት ልጆች የሚሰማቸው የዓለም ግፊት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጠነከረ ነው። በ1987 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ) በአሥራ አንድ ሺ የሰምንተኛና የ10ኛ ክፍል ተማሪዎች ላይ ጤናን በተመለከተ ነጥብ ላይ የተደረገው ጥናት (በርቪ) እንደሚገልጸው 18 ከመቶ (18%) ሴቶችና 11 ከመቶ (11%) ወንዶች ራሳቸውን ለመግደል ሙከራ እንደሚያደርጉ እንዲሁም በተለያዩ ዕድሜ ክልል ውስጥ ካሉት ውስጥ 42 ከመቶ (42%) ሴቶችና 25 ከመቶ (25%) ወንዶች በሕይወታቸው አንድ ጊዜ ራሳቸውን የመግደል ዝንባሌ እንዳላቸው ታውቋል።

6. ወላጆች ልጆቻቸውን የሚያስቆጡበት ምክንያት

መጽሐፍ ቅዱስ “እናንተም ወላጆች ሆይ! በጌታ ኢየሱስ ሥነ ሥርዓትና ምክር አሳድጓቸው እንጂ ልጆቻችሁን በማስቆጣት አታስመር ሩአቸው” (ኤፌ. 6:4) ቢልም፤ በማወቅም ሆነ ባለማወቅ ወላጆች ብዙ ስህተ

ቶችን በመፈጸም ልጆቻቸውን ያስቆጣሉ፤ ያስመርራሉ። ወላጆች ልጆቻቸውን በማሳደግ ላይ "አሳምሬአለሁ ወይስ አበላሽቻለሁ? ገንብቻለሁ ወይስ አፍርሻለሁ?" በማለት ራሳቸውን በመጠየቅ ዋጋቸውን መተመን አለባቸው። ወላጆች በማወቅም ሆነ ባለማወቅ ልጆቻቸውን በተለያዩ መንገድ የሚያስቆጧቸው መሆኑ ነው። ይኸውም፤

6.1. ወላጆች ልጆቻቸውን ልጆች እንዳይሆኑ ነጻነት በመከላከል ያስቆጧቸዋል

አንዳንድ ወላጆች ልጆቻቸው ገና አድገው ያልበቃቸው ልጆች መሆናቸውን ይዘነጉና ከሚችሉት በላይ በሕግና በሥርዓት ያስሯቸዋል። ልጆችን በሥነ ሥርዓት ማሳደግ ተገቢ ነው። ባለፈው ሆኖ እንዳያድጉ፤ አንዳንድ ሥርዓት የለቀቀ ነገር እንዳያደርጉ መከላከል ተገቢ ነው። የተሰጣቸውን ምግብ እንዳይወረውሩ፤ በሰው ላይ ምላሳቸውን አንዳያወጡ፤ ከአፋቸው የሰድብ ቃል አንዳይወጡ ሽንት ቤት መሄድ እየቻሉ ሶፋው ላይ አንዳይሸኑ መከላከል፤ ግድግዳ ላይ እንዳይጽፉ፤ የበለብትን ሕንፃ አንስተው በቦታው በማስቀመጥ ፈንታ እንዳይወረውሩ ጥብቅ ማስጠንቀቂያ መስጠት ተገቢ ነው። ይሁን እንጂ፤ በብዙ ዓይነት ሕግና ሥርዓት አሰሪን እናስቀምጣቸዋለን ማለት አይደለም። ልጆች እንደ የዕድሜያቸው ሁሉን ማየት፤ ሁሉን መንካት፤ ሁሉን መፈተሽ ይፈልጋሉ። "ያንንም አትንኩ፤ ይህንንም አትንኩ፤ ላሎን እትግዙ፤ ወጥ ቤት አትግቡ፤ ውጪ አትውጡ" ስንላቸው የተከለከለው ነገር ይበዛባቸውና ጭንቅ ይላቸዋል። በዚህ ዓይነት ሁኔታ ወላጆቻቸው ልጆቻቸውን በሕግ አሰሪው ለማስቀመጥ ሲሞክሩ አንዳንድ ልጆች ላይወዱ በግድ በወላጆቻቸው ላይ ማመጽቸው አይቅርም። ወላጆች ለልጆቻቸው አስፈላጊውን ነጻነት ሊነፍሩባቸው አይገባም።

በወላጆቻቸው ምክንያት ነጻነት አጥተው የሚያድጉ ልጆች፤ መላሰው መሆን በሚችሉበት የዕድሜ ክልል ውስጥ ሲሆኑ ከወላጆቻቸው ሽሽተው መኖር ይፈልጋሉ። ስለ ወላጆቻቸው ጥሩ ትዝታ እይናራቸውም። ስለዚህ ወላጆች ልጆቻቸውን እንዳያስመርሯቸው አስፈላጊውን

ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው። አንዳንድ ወላጆች ልጆቻቸውን ምሬት ውስጥ የሚከቱት ሆነ ብለው ሳይሆን፤ ካለማወቅ ነው። ልጆች አስፈላጊውን ነጻነት አግኝተው ማደግ እንዳለባቸው አያውቁም።

6.2. ወላጆች የልጆቻቸውን ምርጫ ማክበር ሲያቅታቸው፤

ልጁ ብሩህ አዕምሮ ያለው ብቻ ሳይሆን፤ እጅግ በጣም ታታሪ፤ ኃይለኛ ሠራተኛ ነው። ትልቁ ምኞቱና ተስፋው አንድ ቀን ጥሩ መሃንዲስ (Engineer) ለመሆን ነው። ካለ በበት ዓላማ ለመድረስ ከፍተኛ ጥረት ያደርግ ነበር። የቦርድ ፈተና (Board Examination in Metric) ተፈትኖ ከጠቅላላ ተወዳዳሪዎች ውስጥ የ2ኛነት ማዕረግ አግኝቶ አለፈ። ወላጆቹ ግን ልጃቸው ሀኪም እንዲሆን ሕክምና ትምህርት ቤት እንዲገባ ከመጠን በላይ ገፉት። የወላጆቹን ቃል ለማክበር መግቢያ ፈተናውን ተፈተነ፤ ይሁን እንጂ የፈተናው ውጤት ሚዲካል ኮሌጅ ለመግባት የሚያበቃው አልሆነም። በዚህ ጊዜ ልጁ ወላጆቹ ምን እንደሚሉት ማሰብና መጨነቅ ጀመረ። ወላጆቹ በማዘን ፈንታ ከመጠን በላይ አገለሉት። የወላጆቹም ሁኔታ ያንን ወጣት የአዕምሮ ጭንቀት ውስጥ ከተተው። ቤቱን ጥሎ ወጣ፤ ከተማውን ለቅቆ ወደ ሌላ ከተማ ሄደ። በሕይወት የመቆየት ምክንያት ሰላጣ ራሱን ለመግደል ይፈልግ ነበር። የወላጆቹን ፈቃድ ለመፈጸም ሲል፤ ያ ልጅ ህልሙን፤ ለመሆን የሚፈልገውን ገደለ። ይሄም በወላጆቹ ላይ ከፍተኛ ጥላቻ እንዲኖረው አደረገ።

ይሄ ከላይ ያነበብነው ታሪክ የአንድ ሰው ብቻ ሳይሆን፤ ብዙዎች ይህንን የሚመስል ታሪክ አላቸው። ወላጆች ልጆቻቸው የራሳቸው የሆነ ሕልም እንዲኖራቸው ሊከለከሏቸው አይገባም። እርግጥ ነው ወላጆች ልጆቻቸውን በጣም ይወዷቸዋል፤ የሚመኙላቸውም ትልቅ ነው። መሆን የሚፈልጉት ምርጫ የልጆቻቸው እንጂ የእነርሱ መሆን እንደሌለ በበት ግን ብዙ ወላጆች የሚረዱት አይመስለንም። ልጆች ለራሳቸው እንዲያስቡና የራሳቸውን ውሳኔ እንዲወስኑ ዕድል መስጠትና ማደፋፈር ያስፈልጋል። የወላጆች ድርሻ ልጆቻቸው መልካም ጠባይ ይዟቸው እንዲ

ያድጉ የመሰመረ እንዳይወጡ መጠበቅ ነው። ወላጆች መልካም የሆነውን መንገድ እንደሚገባው ካስተማሯቸውና በቂ ምክር ከሰጧቸው በኋላ ሰድሜያቸውና ሁኔታዎች ሲፈቅዱ የራሳቸውን ምርጫና ውሳኔ እንዲያደርጉ ማደፋፈር አስባቸው። ይሄ የብዙዎች ወላጆች ድካም ነው።

- የሥነ ልቦና ምሁራን "የአንድን ሰው ማንነት (ፐርሰናሊቲ) በኃይል የሚያጠፋ ወይም የሚያበላሽ በጤንነቱ ላይ ጉዳት የሚያመጣ "የተደናቀፈ ወይም ሳይፈጸም የቀረ ሕልም ወይም ምኞት ነው" ይላሉ።

ሁላችንም ከፍተኛ ዋጋ የምንሰጠው የራሳችን የሆነ ሕልም ወይም ምኞት አለን። ምኞታችንን እንዳንፈጽም መከላከል ማንነታችንን ማጥፋት ይሆናል። ማንኛውም ልጅ ለመሆን የሚፈልገውን እንዳይሆን መከላከል በዚያ ልጅ ሕይወት ውስጥ ከፍተኛ ጉዳት ማምጣት ነው። ማንኛውም ሰው ምርጫው በሆነ ነገር ላይ ከፍተኛ ውጤት የማግኘት ዝንባሌ እንዳለው የታወቀ ነው። ስለዚህ ወላጆች የልጆቻቸውን ምርጫ መቀበል ሲያቅታቸው ሊሆኑ የሚችሉትን እንዳይሆኑ መከላከላቸው እንደሆነ ብዙ ወላጆች የተገዘቡት አይመስሉም። ምናልባትም አንዳንድ ወላጆች በራሳቸው ሀይወት ያልፈፀሙትና ያላከናወኑትን እንዲሁም የጎደለባቸው ነገር ያለ መስሎ ከታያቸው ያንን ያጡትንና ያላከናወኑትን ነገር በልጆቻቸው ሀይወት ሊፈጽሙ መሞከራቸው ሊሆን ይችላል። ይሁን እንጂ የልጆች ሀይወት የወላጆቻቸው ሰላልሆነ ልጆች በራሳቸው ዘመን እግዚአብሔር በእነርሱ ሀይወት ሊያደርግ የወደደውን እንዲያደርግ የልጆች የምርጫ ነጻነት ሊከበር ይገባዋል።

ወላጆች ለልጆቻቸው መልካም ነገር እንደሚመኙላቸው የታወቀ ነው። ሀኪም መሃንዲስ የሕግ አዋቂ እንዲሆኑላቸው እንጂ ያነሰ ነገር አይመኙላቸውም። ይሁን እንጂ ወላጆች ልጆቻቸው እንዲሆኑ የሚፈልጉትን ነገር ራሳቸው እንዲመርጡ ለልጆቻቸው የመምረጥ ነጻነት የሚከለክሉበት ጊዜ አለ። አንዳንዴ የማይወዱትን ምግብ በግድ እንዳበሉ ማድረግ የማይፈልጉትን ነገር እንዲያደርጉ የሚያስገድዱበትን ጊዜ አለ። "እኔ የመረጥኩልህን ልብሰ ልበሰ እኔ የመረጥኩልህን ትምህርት ተማር እኔ ከምፈልገው ኮሌጅ ግባ እኔ የመረጥኩልህን አግባ" በማለት ፍላጎታቸውን በልጆቻቸው ላይ ለመጫን የሚሞክሩ ወላጆች አሉ። ለልጆች ይህንን ዓይነት ነጻነት መከላከል በወላጆችና በልጆች መካከል

ከፍተኛ ግጭትን ይፈጥራል። ልጆችን ከወላጆቻቸው እንዲሸሹ ያደርጋል። ይህንን ስንል ወላጆች ለልጆቻቸው ምንም ዓይነት ምክር አይሰጡም ማለት አይደለም። ምክርን እንዲሁም ሀሳብ መሰጠት ማለት የራስን ፍላጎት በልጆች ላይ መጫን ማለት አይደለም። ለልጆች ምክር መስጠት ጥሩ ይሁን እንጂ ሲበዛ ማር የሚመረውን ያህል ምክርም ሲበዛ ምንም ያህል ጥሩ ቢሆን ልጆች የወላጆቻቸው ምክር የሚለለቻቸው ጊዜ አለ። ልጆች ምክር ሲበዛባቸው ወላጆች ገና መናገር ሊጀምሩ "...አውቃለሁ ...ገብቻለሁ..." በማለት የወላጆቻቸውን ንግግር ለማሰቆም ይሞክራሉ። ወላጆች ለልጆቻቸው ከማለባቸውና ከመጨነቃቸው የተነሳ ምክር ሲያበዙ ልጆች ይሰለቻቸውና "አንድ ነገር ተናግረ ግጭት እንዳይፈጠር" በማለት ከወላጆቻቸው ለመሸሽ መከራ ያደርጋሉ። ወላጆችም ልጆቻቸውን "ምክራን አይሰሙም" በማለት ልባቸው በቅሬታ ይሞላል።

6.3. ልጆች ግልጽ መመሪያ ሲያጡ ከወላጆቻቸው ጋር ይጋጫሉ

ብዙ ወላጆች ለልጆቻቸው ግልጽ የሆነ መመሪያ አይሰጡም። "ይህን አድርግ...ይህን ዓይነትን ደግሞ አታደርግ" በማለት ግልጽ የሆነ መመሪያ አይሰጧቸውም። ልጆች እንደ ነገር የተከለከለ መሆኑን የሚያውቁት ሊቀጡ ብቻ ነው። አንዳንዴ ልጆች ግራ ተጋብተው መሃል መንገድ ላይ የሚቆሙበት ጊዜ አለ። ለምሳሌ ልጆች ቁጭ ብለው ቴሌቪዥን ሊያዩ ከወላጆቹ አንዱ ይመጣና ቴሌቪዥኑን ዘግቶ "ተነሰ ቴሌቪዥን አትይ" ይላቸዋል። ቴሌቪዥን ማየት ቤታቸው ውስጥ የተከለከለ አይደለም። ትላንት ካዩ ዛሬ የማያዩበት ምክንያት እይታያቸውም። መቼ ማየት እንዳለባቸው መቼ ማየት እንደሌለባቸው ካዩ ደግሞ ለምን ያህል ጊዜ ማየት እንዳለባቸው ግልጽ የሆነ መመሪያ አልተሰጣቸውም። ስለዚህ ደለብኳቸው ቴሌቪዥን ሲያዩ ድንገት እናት ወይም እባት እነርሱ በማያውቁት ምክንያት እንዳያዩ ሲከለክሉ ልጆች በጣም ይባላሉ። እየባሰ ሲሄድ ምሬታቸው እየጠነከረ ይመጣና ከዚያ ቤት አድገው ቶሎ የሚወጡበትን ቀንና ጊዜ በናፍቆት ይጠባበቃሉ። መመሪያ አውጥተው ለልጆቻቸው የሰጡ ወላጆች ደግሞ ለልጆቻቸው ሳይነግሩ መመሪያቸውን በየጊዜው ይለዋውጡታል። ለምሳሌ "የቤት ሥራችሁን ከጨረሳችሁ በኋላ ማየት ትችላላችሁ" ይሏቸዋል። ሕጉን ተክትለው የቤት ሥራቸውን

ጨርሰው፤ እንዲሁም ትምህርት ቤት በሌለበት ቀን፤ ይኸውም ቅዳሜና ፅሁድ ቴሌቪዥን ሲያዩ፤ የለጡትን መመሪያ ረስተውት ይሁን ወይም ለውጠውት እንደሆነ አይታወቅም፤ “ቴሌቪዥን አትዩ” በማለት ይከለከሏቸዋል። በዚህ ወቅት ልጆች ግራ መጋባት ብቻ ሳይሆን ውስጣቸው ይቀየማል፤ ልባቸው በመራራነት ይሞላል።

6.4. አማኞች የሆኑ ወላጆች ልጆቻቸውን በግድ አማኝ ለማድረግ ሲሞክሩ

ወላጆች ልጆቻቸውን በግድ ክርስቲያን ለማድረግ ሲሞክሩ በመካከላቸው ግድቅ ሊፈጠር ይችላል። ክርስቲያን ወላጆች ልጆቻችንን ፈሪሃ አግዚአብሔር ኖሯቸው እንዲያድጉ ከፍተኛ ጥረት የማድረግ ኃላፊነት አላቸው። ቤተ ክርስቲያን እንዲሄዱ፤ እንዲጸልዩ፤ መጽሐፍ ቅዱስ እንዲያነቡ ማስተማር አለባቸው። ይሁን እንጂ፤ አቅማቸው ከሚፈቅደው በላይ ማስኬድ መንፈሳዊውን ነገር እንዲጠሉት ያደርጋል። አቅማቸውን ሳንመዝን ከእኛ ጋር ሰረጅም ስዓት እንዲጸልዩ፤ ረጅም ሰብከት እንዲሰሙ፤ በቀን አስር ምዕራፍ እንዲያነቡ፤ አስር ጥቅስ በቃላቸው እንዲያጠኑ ስናስገድዳቸው ምሬት በውስጣቸው ሊፈጠር ይችላል። በዚህ ዓይነት የሚያድጉ ልጆች ነጻነታቸውን ሲያገኙ፤ ያለፉበት ሕይወት ያንገሽግሻቸውና ከክርስትና እምነት ብቻ ሳይሆን ከወላጆቻቸውም መሸሽ ይጀምራሉ። ስለዚህ ወላጆች ልጆቻቸውን በግድ ወይም በኃይል ክርስቲያን ለማድረግ በመሞከር፤ እንዳያስቆጧቸው ወይም እንዳያሰመርሯቸው አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው። የኢትዮጵያውያን ቤተ ክርስቲያን ፕሮግራም ከመጠን በላይ ረጅም በመሆኑ ለልጆች እጅግ በጣም አስልቶ ስለሆነ፤ ወደፊት ቤተ ክርስቲያንን እንዳይጠሉ ወላጆች አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው።

6.5. ወላጆች በልጆቻቸው ላይ ገንቢ ያልሆነ ቃል ሲወረውሩ

አንዳንድ ወላጆች ተገቢውን ክብር በመስጠት ፈንታ ስሜታቸውን የሚነጻጽ ገንቢ ያልሆነ ቃል በመወርወር ልጆቻቸውን ያስቆጧቸዋል። በባሕላችን በተለይ ጥንት ለልጆች የክብር ቦታ መስጠት፤ በአክሱክነት መመልከት የተለመደ አይደለም። ለአዋቂ ዶሮ ወጥ ተሠርቶ አንደሆነ

ለልጆች ሽሮ ወጥ፤ ለአዋቂዎች ነጭ እንጀራ ተጋግሮ እንደ ሆነ ለልጆች ጥቁር እንጀራ ይጋገር ነበር። አዋቂዎች በልተው ላይጨርሱ ልጆች እንዲበሉ አይፈቀድላቸውም ነበር። ልጆች የሚታዩት ከቤት ሠራተኞች ጋር እኩል ነው። እርግጥ ነው በአሁኑ ጊዜ ያሉት ልጆች እኛ ልጆች በነበርንበት ጊዜ በነበረው ሁኔታ አይታዩም ይሆናል። ቢሆንም ገና ብዙ ይቀረዋል። እኛ ባደግንበት ሁኔታ ልጆቹን ማሳደግ ከእኛ መካከል የሚፈልግ ይኖራል ብዬ አልገምትም። አንዳንድ የልባቸውን የመናገር ድፍረት ያላቸው ልጆች፤ “አባቴ ለልጅ የሚገባውን ክብር ካልሰጠኝ፤ እኔም እርሱን ማክበር ይከብደኛል” የሚሉ አሉ። ለሰሜታቸው ሳንጠነቀቅ በልጆቻችን ላይ የምንወረውረው ገንቢ ያልሆነ ቃል የልጆቻችንን ስሜት በጣም ይነጻጻል። “ደደብ! የማትረባ...” እየተባለ ያደገ ልጅ፤ “እውነትም ደደብ ነኝ” ብሎ ያምንና በራሱ እምነት የሌለው ሰው ይሆናል። የወላጆቹ ገንቢ ያልሆነ ንግግር ልጁን ያቆስለዋል እንጂ አይለውጠውም። እንዲያውም ወላጆቹን እንዲጠላና እንዲሸሽ ያደርገዋል። “ለምን ገንቢ ያልሆነ ቃል ትወረውሩ ብኛላችሁ?” ብሎ የመጠየቅ ነጻነት ስለሌለው፤ በወላጆቹ ላይ ምሬትና ጥላቻ በውስጡ ያጠራቅማል። ወላጆች በልጆቻቸው ላይ የሚወረውሩት ገንቢነት የሌለው ቃል የልጆቻቸውን ልብ መራራ የሚያደርግ መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ ወንበዴዎችና ጽርጾዎች ሊያደርጋቸው እንደሚችል በማወቅ ወላጆች አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ ይገባቸዋል። ሐዋርያው ጳውሎስ “እናንተም ወላጆች ሆይ! በጌታ ኢየሱስ ሥነ ሥርዓትና ምክር አላድንቅው እንጂ ልጆቻችሁን በማስቆጣት አታሰመርሯቸው” (ኢ. 6:4) ያለው ለዚህ ነው።

6.6. ከጥፋታቸው ጋር የማይመጣጠን ቅጣት ልጆችን መቅጣት

ልጆች ሲያጠፉ መቀጣት እንዳለባቸው መጽሐፍ ቅዱስ ይደግፋል። ለሎሞን “ልጅን በሥነ ሥርዓት ከመቅጣት አትባዝን፤ በአርጨሜ ብትመታው አይሞትም። እንዲያውም በአርጨሜ ብትመታው ሕይወቱን ከሞት ለማዳን ጥሩ ዋስትና ይሆናል” ይላል (ምላሌ 23:13-14)። ይህን ማለት “ልጅህን በተናደድክ ቁጥር በዘዘዝና ውቀጠው፤ እንስተህ አፍረጠው፤ በርበሬ እጠነው፤ በእግር ብረት ጥርቅም አድርገህ እሰረው” ማለት አይደለም። ልጆች ያለአግባብ ሲቀጡ ይበላጫሉ፤ ይመራቸዋል። አንዳንድ ልጆች “ለምን?” ብለው አይጠይቁም፤ በውስጣቸው ግን ቅሬታ ይዘው

ለረጅም ጊዜ ይቆያሉ። ከእትማቸው በላይ ሲሆንባቸው የውጪው ዓለም እንደማይመች ቢያውቁትም በቤታቸው ውስጥ ያለው ሁኔታ ይመራቸውና ከወላጆቻቸው ሸሽተው ይሄዳሉ። የእንዳንድ ወላጆች ቁጣ ወይም ንዴት እፍንጫቸው ላይ ያለ ይመስላል። በቀላሉ ወይም በጣም ስለ በሆነ ምክንያት ይናደዳሉ። እንዳንድ ጊዜ ምን እንደሚያስቆጣቸው ማወቅ ያስቸግራል። ብዙ ጊዜ ሰው ንዴቱን የሚወጣው ደካማ ነው ብሎ በሚያስ ሰው ሰው ላይ እንደሆነ የታወቀ ነው። ለምሳሌ፤ አለቃው ያሰላጩ ባል፤ ንዴቱን የሚወጣው ደካማ ነች ብሎ በሚያስባት ወይም በሚያሸንፉት ሚስቱ ላይ ነው። ሚስትም ባሏ ሲያበላጩት ብሎታትን የምትወጣው ደካማ ናቸው ብላ በምታስባቸው ልጆቿ ላይ ነው። ልጆችም እናታቸው ሲታሰባጩባቸው ብሎታቸውን የሚወጡት ደካማ ነች በለው የሚያስ ሷትን የቤታቸውን ውሻ በመርገጥ ነው ይባላል። ስለዚህ ወላጆች ከልጆቻቸው ጋር ያላቸው ግንኙነት እንዳይሻከር ግጭታቸው እንዳይ በረከት ልጆቻቸውን በማስቆጣት እንዳያስመርኩባቸው የንዴታቸው መወጫ እንዳያደርጓቸው አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው።

ጭምድ አራት

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩ ግጭቶች

ዓይነቱና መጠኑ ይለያይ እንጂ በዓለማዊ ድርጅትም ሆነ በቤተ ክርስቲያንም ውስጥ ግጭት እለ። ይህ እውነት መሆኑን ለማረጋገጥ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ረጅም ዘመን መቆየትን አይጠይቅም። በሥጋዊ ቤተሰብ ውስጥ በወንድማማቾችና በእህትማማቾች እንዲሁም በወላጆችና በልጆች መካከል ከባድ ግጭት ሊኖር እንደሚችል ሁሉ በአማኞች መካከል የእርስ በእርስ ግጭት አለ። በየአብያተ ክርስቲያናቱ በምዕ መናን መካከል የእርስ በእርስ ግጭትና መከፋፈል ከምንጊዜውም የበለጠ በአሁኑ ዘመን በጣም ጎልቶ ይታይ እንጂ ቤተ ክርስቲያን ከተመሠረተችበት ጊዜ ጀምሮ ከግጭት ነጻ ሆና የኖረችበት ጊዜ የለም። አማኞች ስንሆን ሥጋ ለባሽ ሰው መሆናችን ይቀራል ማለት አይደለም። ሥጋ ለባሽ ሰው ከሆንን ደግሞ ኃጢአተኞች በመሆናችን እጠገባችን ካሉት ሰዎች ጋር ተራ የሆነ አለመስማማት ብቻ ሳይሆን ከፍተኛ ግጭት ሊፈጠር ይችላል። ክርስቲያኖች የያዙትን እጥብቀው ለመያዝ እንዲሁም አምነው የተቀበሉትን ላለመልቀቅ ሲሉ እርስ በእርሳቸው ተጋጭተው ሲቆላሰሉ ማየት ለብዙዎቻችን አዲስ ነገር አይደለም። እንደ ማንኛውም ድርጅት ቤተ ክርስቲያንም ውስጥ ለሚፈጠሩት ግጭቶች ምክንያት የሚሆኑት በጣም ጥቂት የሆኑ ሰዎች ናቸው። የቤተ ክርስቲያንን ግጭት የከፋ የሚያደርገው ግጭት መኖሩ ብቻ ሳይሆን፤

1ኛ፤ ግጭቱን ለማርገብ የሚወሰደው ትክክለኛ ያልሆነ እርምጃ ግጭቱን በማርገብ ፈንታ የበለጠ የሚያባብሰው መሆኑ፤

2ኛ፡ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዴት ግጭት ይኖራል? ብሎ በማስብ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለውን ግጭት በወቅቱ መፍትሄ በመፈለግ ፈንታ ግጭቱን ለመደበቅ የሚሞክሩ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በመኖራቸው፤

3ኛ፡ “ግጭት ያመጣል” ብሎ በመፍራት የማሕበሩ አባላት ስሜታቸውን አፍነው በመያዛቸው ነው።

ስሜትን ገልጸ መኖሪያ ጤናማ ሕብረትን ሲፈጥር እንደሚችል ችግርን ፈርቶ መሸሽ ወይም ስሜትን አፍኖ መያዝ ግን የበለጠ ችግር ሲያደርስ እንደሚችል ብዙዎች የተረዱት አይመስሉም። የዚህ ምዕራፍ ዋና ዓላማ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ቤተ ክርስቲያን ምንጊዜም ቢሆን ከግጭት ፍጹም ነጻ ሆኖ መኖር እንደማትችል ተረድተው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩትን አንዳንድ ግጭቶች ክርስቲያናዊ በሆነ መንገድ መፍታት የሚችሉበትን ጠቃሚ ምክርና መመሪያዎችን ለመስጠት ነው።

ቤተ ክርስቲያን ህልውናዋን ለማጥፋት የሚችል ኃይለኛ የሆነ ግጭት ሲደርስባት የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ምን ዓይነት እርምጃ መውሰድ እንዳለባቸው ያውቁ ይሆን? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አለመስማማት ወይም ግጭት ሲፈጠር ከማንኛውም ሰው የበለጠ የቤተ ክርስቲያኒቱን መጋቢ የሚመለከተው ስለሆነ የማዘንና የተሰፋ መቁረጥ ስሜት እንደሚለማው የታወቀ ነው። ችግሩ የተፈጠረው ምናልባት በእርሱ ምክንያት ሊሆንም ላይሆንም ይችላል። እዚህ ላይ መጋቢው አንድ ማወቅ የሚያስፈልገው ነገር ቢኖር በየትኛውም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መጋቢው እርሱ ቢሆንም ባይሆንም ቁጥራቸው አነስተኛ ይሁኑ እንጂ ምን ጊዜም ቢሆን በመጋቢው አመራር የማይደሰቱ ሰዎች ሊኖሩ እንደሚችሉ ነው። ከእግዚአብሔር በቀር ሰውን ሁሉ ማስደሰት የሚችል ሥጋ ለባሽ ሰው የለም። “አላስደ ስተንም” ብለው በእግዚአብሔር ላይ እንኳን የሚያጉረመርሙና እግዚአብሔርን የሚቀየሙ ሰዎች እንደሚኖሩ የታወቀ ነው። ስለዚህ ሁሉንም ሰው ለማስደሰት መሞከር ከአቅም በላይ የሆነ መከራ መሆኑን ማወቅ አለባቸው። መጋቢው በሌላ መጋቢ ቢተካ ቤተ ክርስቲያኒቱ ከግጭት ነጻ ሆና አገልግሎቷን በሰላም መቀጠል ትችላለች ማለት አይደለም። ቀደም ሲል ያጉረመረሙት ሰዎች እንደገና በአዲሱ መጋቢ ላይ ያጉረመረማሉ። እነርሱ ባያጉረመረሙ ሌሎች ተረኞች (አዲሶች) ማጉረመረማቸው የማይቀር ነው። እነዚያ በቤተ

ክርስቲያኒቱ አመራር የማይደሰቱ ሰዎች ከሁለት ወይም ከሦስት የማይበልጡ ይሆናሉ። ቁጥራቸው ጥቂት ቢሆኑም ድምጻቸው በጣም ጎልቶ ስለሚለማ የቤተ ክርስቲያኒቱ አባላት ሁሉ በአመራሩ ያልተደሰቱ ይመስላል። ያም ሆነ ይህ ጤናማ ያልሆነ አንቅስቃሴ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲፈጠር “ችግሩን የፈጠሩት ጥቂት ሰዎች ናቸው” ብሎ ሁኔታውን ችላ በማለት ፈንታ አስቸኳይ የሆነ እርምጃ መውሰድ ተገቢ ነው።

- “የሚካን አሳት ከማጥፋት ይልቅ ትንንሽ የወዳደቁ የዛፍ ቅርንጫፎችን አሳት ማጥፋት ይቀላል”¹⁸ የሚል አባባል አለ።

ይህም ማለት ግጭቱ ለፍቶ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ ትልቅ ጥፋት ከማድረሱ በፊት በአስቸኳይ ግጭቱ የሚረግብበትን መንገድ መፈለግ ይጠቅማል። ግጭትን በሚመለከት ህሳብ ላይ የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ከዛ ሬዋ የምትለይበት አንድ ነገር ቢኖር የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ነገሩን ችላ በማለት ፈንታ ግጭታቸውን ለማርገብ የሚያስችላቸውን አስተዋደነት ያልጎደለው መልካም እርምጃ በአስቸኳይ የሚወስዱ መሆናቸው ነው። የሚያጋጥማቸውን ግጭት በአግባቡ ስርዓት አስይዘው በሕብረትና በሰላም በመኖራቸው ዓለማውያን ማድነቅ ብቻ ሳይሆን ያከብሯቸውም እንደ ነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

1. ቤተ ክርስቲያን ከግጭት ነጻ አይደለችም

“ለላም ይኖራል” ተብሎ በሚታሰብበት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግጭት እንዴት ይፈጠራል? የግጭቶቹ ምክንያቶች ምን ይሆኑ? ያለ ግጭት አብሮ መኖር አብሮ ማምለክ አብሮ ማገልገል አይቻልም ወይ? ግጭትን በአግባቡ መሥመር በማስያዝ መልካምን ነገር ከግጭቱ ውስጥ ማውጣት የሚቻለው እንዴት ነው? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። የምንኖረው ኃጢአት በዘዛበት ፍጹምነት በሌለበት ዓለም ውስጥ እስከሆነ ድረስ ምንጊዜም ቢሆን ከግጭት ነጻ ሆነን መኖር አንችልም። ክርስቲያኖች በመሆናችን ብቻ በሁሉም ነገር ተስማምተን ግጭትን ላናይ ሁልጊዜ በሰላም እንኖራለን ማለት አይደለም። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እውነተኛችን

¹⁸ Bernard K. Bangle. Getting Along When you Feel Getting Even, Harold Show Publishers, Wheaton, ILL. 1993.

በጎ ዓላማና በጎ ፈቃድ ያላቸው ብዙ ቅዱሳን እንዳሉ ሁሉም የቤተ ክርስቲያንን መሪ ወኔ የሚገድሉ የቤተ ክርስቲያንን ዓላማ ለማቃወስና ለማፈናገፍ ከፍተኛ ጥረት የሚያደርጉ አስቸጋሪ ሰዎችም (ጠብ ሜሪዎችም) ሁልጊዜ ይኖራሉ። እነዚህ አስቸጋሪ የምንላቸው ሰዎች ሆነ ብለው ቤተ ክርስቲያንን ለማጥፋት ለመጥፋት የተነሱ አይደሉም። ብዙ ዓመት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የኖሩ ለቤተ ክርስቲያን ብዙ የላፉ ክርስቲያኖች ራሳቸውን እንደ ቤተ ክርስቲያን ምሰሶ የሚያዩ የሚያደርጉት ነገር የሚወስዱት እርምጃ ሁሉ በጎ ነው ብለው ከልባቸው የሚያስቡ ሊሆኑ ይችላሉ። ይሁን እንጂ እነዚህ ሰዎች የቤተ ክርስቲያኒቱን ዕድገት ወደ ኋላ የሚጎትቱት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሚፈጠረው ጭንቀት ዋና ምክንያቶች ሊሆኑ ይችላሉ።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ ዘመን የቆዩ እውነተኛችን መልካም አሳብ ያላቸው ነገር ግን የቤተ ክርስቲያኒቱን መጋቢ ጨንፈር እንዲላጥ ምክንያት የሚሆኑ ዕርቅ በማምጣት ፈንታ ሁከት የሚያነሱ አስቸጋሪ ሰዎች ይኖራሉ። አስቸጋሪዎቹ ሁልጊዜ ከምዕመናኑ መካከል ብቻ ሳይሆኑ ከመሪዎቹም መካከል ሊሆኑ ይችላሉ። እንደእነዚህ ዓይነት ሰዎች ሌሊቱን ሙሉ ቁጭ ብለው በማደርግ “እከሌን እንዴት እድርጌ ልጣለው? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሁከትን እንዴት ላነሳሳ?” በማለት የሚያስቡ አይደሉም። ከላይ እንደገለጽነው ብዙ ጊዜ የቤተ ክርስቲያኒቱ ምሰሶዎች ጠንካራ ጠባይ ያላቸው ስቤተ ክርስቲያን ሕልውናና ዕድገት ብዙ የተጋደሉ ሊሆኑ ይችላሉ። ይሁን እንጂ በሌላ በኩል ደግሞ በማወቅም ሆነ ባለማወቅ የቤተ ክርስቲያንን እገልግሎቷንና ዕድገቷን የሚያዳከሙ ናቸው። ከሚያመጡት ጥቅም ይልቅ የሚያደርሱት ጉዳት ይበልጣል። በተፈጥሮ ጠባያቸው አመጸኞች መሆናቸውን የተረዱ ላይሆኑ “እግዚአብሔርን እያገለገልን ነው” ብለው የሚያስቡ ናቸው። እንዳንዶቹ ቅሬታቸውን በግልጽ ስለሚያሰሙ ማንነታቸው በቀላሉ ይታወቃል። ድምጻቸውን ሳያሰሙ ማንነታቸውን በግልጽ ሳያሳውቁ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንከርዳድ የሚዘሩ ጠብ የሚጭሩ ሰዎች እንዳሉም የታወቀ ነው።

አንዱ በሌላው ላይ ጥቃት ማድረስ በክርስቲያኖች ዘንድ ከጥንት ጀምሮ የተለመደ ነው። በሥጋ ላይ የሚደርስ ጥቃት ላይሆን ይችላል። ይህንን ስለ ተረዳ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ የገላትያንን ለማኞች “እርስ በእርሳችሁ ብትነካከሉና ብትጠሉ እርስ በእርሳችሁ እንዳትጠፋቱ

ተጠንቀቁ” (ገላት. 5:15) በማለት ምክር የሰጣቸው። አሜሪካን እገር እንድ ጊዜ በአንድ ጋዜጣ ላይ ከዚህ በታች የተጠቀሰው ታሪክ በተለያዩ ጊዜ ውስጥ ወጥቶ ነበር፤

- “ቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ በተፈጠረው ጭንቀት ምክንያት የቤተ ክርስቲያኒቱ የቦርድ አባላት (Trustee) ቤተ ክርስቲያኒቷን ዘገየ ዲያቆናት ስመክረት መካሄድ እያደረጉ ነው።
- ከጥቂት ቀናት በኋላ ደግሞ፤ “የተሰረዘው የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ ከቤተ ክርስቲያኒቱ በራፍ ላይ ስለሰጠ እያካሄደ ነው” የሚል ሌላ መግለጫ ወጣ።
- እሁንም እንደ ገና ጥቂት ቀን ቆይታ እዚያው ጋዜጣ ላይ፤ “በሠን ሠላት የታወረውን የቤተ ክርስቲያን በር ዲያቆናቱን ሠንሠለቱን በጥላው ዝግ” የሚል መግለጫ ወጣ።
- በሌላ ቀን ደግሞ፤ “ቤተ ክርስቲያኒቱ በር በውስጥ በኩል በሠን ሠላት ታከሮ እንደ ገና ተዘጋ” የሚል መግለጫ ነበር።¹⁹

ይህ ከላይ ያነበብነው እውነተኛ እንጂ የፈጠራ ታሪክ አይደለም። ከላይ የተገለጸው የዚያ ቤተ ክርስቲያን መጨረሻ ምን እንደሆነ አላወቅሁም። ያም ሆነ ይህ በዚህ ሁኔታ የትኛውም ወገን አሸናፊ ቢሆን እንደ እውነቱ ከሆነ ተሸናፊዎቹ ሁለቱም ወገኖች እንደሆኑ ግልጽ ነው። እንዲህ ዓይነቱ ሁኔታ የክርስቶስን ስም ያስድባል እንጂ እያስከብርም።

- ከብዙ ዓመት በፊት አሜሪካ ውስጥ አትላንታ ከተማ “ፈርስት ባፕቲስት” (First Baptist) ተብሎ ከሚጠራው ቤተ ክርስቲያን የሚተላለፈውን መልዕክት የሚያዳምጡ የፕሮግራሙ ተካፋዮች አንድ ዕሁድ ተሌቪዥናቸውን በተሰመደው ሰዓት ሲከፍቱ ከወትሮው ለየት ያለ ነገር አዩ። አንድ የቤተ ክርስቲያኒቷ አባል የሆነ ሰው ከመቀመጫው ተነስቶ አዲስ የተሾሙትን መጋቢ በቦክስ ለመምታት እጁን ሲስነዝር ታዩ። ይህ ተመልካችን ሁሉ ያስደነገጠ አስገራሚ ትዕይንት ነበር። ቤተ ክርስቲያኒቱን

¹⁹ Edward G. Dobson, *Mastering Conflict & Controversy*, Multnomah Press, Portland, Oregon, 1992.

ቀደም ሲል ያገለግሉ በነበሩት መጋቢ ምትክ አዲስ መጋቢ ከውጪ ቀጥረው ለማምጣት እየሞከሩ ነበር። መጨረሻ ላይ ግን በወቅቱ ረዳት መጋቢ የነበሩት ዶክተር ቻርለስ እስታንሊንን ዋና መጋቢ አድርገው ለመሾም ተሰማሙ። ይሁን እንጂ በጣት የሚቆጠሩ ጥቂት ሰዎች የዶክተር ቻርለስ እስታንሊንን መሾም የተቃወሙ ነበሩ። ይሄ ለመደባደብ በክስ ሲሰነዝር በቴሌቪዥን የታየው ሰው ቻርለስ እስታንሊንን ከሚቃወሙ ሰዎች መካከል አንደኛው ሰው ነበር። ያ ለመደባደብ የሞከረውና እንደ ሁም ጥቂት የቤተ ክርስቲያን አባሎች ምርጫውን ይቃወሙት እንጂ የዶክተር ቻርለስ እስታንሊን መሾም የእግዚአብሔር እጅ ነበረበት። በአሁኑ ጊዜ ከዚህ ቤተ ክርስቲያን በሬዲዮና በቴሌቪዥን አማካኝነት የሚተላለፈው የዶክተር ቻርለስ እስታንሊን ትምህርትና ሰብከት በመላው አሜሪካ በሚሊዮን የሚቆጠሩትን ሰዎች እየነካ እንደሆነ የታወቀ ነው።

ከላይ በተመለከትነው ዓይነት በተለያዩ የእጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ውስጥ ልዩ ልዩ ችግሮችና ግጭቶች በአሁኑ ጊዜ ጎልተው ይታያሉ። በሐዋርያት ዘመንም በነበረችው ቤተ ክርስቲያን ውስጥም በተለያዩ ምክንያት ግጭት ይፈጠር ነበር። ጳውሎስ በወቅቱ በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ተፈጥሮ የነበረውን መለያየት ምክንያት በማድረግ የክርስቲያኖችን አንድነት ለማሳየት እንደ ምሳሌ አድርጎ በአንድ አካል ሰላላ የተለያዩ የአካል ክፍሎችን በመጥቀስ ጽፎላቸው ነበር። “አካል ብዙ የአካል ክፍሎች አሉት፤ የአካል ክፍሎች ብዙዎች ሆነው ሳሉ የሚገኙት በዚያው በአንዱ አካል ነው። እንዲሁም ክርስቶስ ብዙ የአካል ክፍሎች እንዳሉት እንደ አንድ አካል ነው” ይላል (1 ቆሮ. 12:12)። ጳውሎስን አማኞች እርስ በእርሳቸው በመያያዝ እንጂ በተናጥል መኖርና ማደግ እንደማይችሉ ለማሳየት ሞክሯል። የትኛውም የአካል ክፍል ያለው ምንም ያህል ጠንካራ ቢሆን ከሌሎች የአካል ክፍሎች ጋር ካልተያያዘ መኖርም ሆነ ማደግ አይችልም። ከሌሎች የአካል ክፍሎች ከተቆረጠ ይሞታል። ሁልጊዜ በግጭት ውስጥ መኖር ዘይት የሌለው መኪና እንደ መንዳት ነው። መኪናው ምንም ያህል እዲስ ቢሆን ዘይት ከሌለው ሞተሩ ፍጹም

ከአገልግሎት ውጪ እንደሚሆን የታወቀ ነው። ለሞተር ዘይት እንደ ሚያስፈልገው ሁሉ፤ ለአማኞችም “ፍቅር” ያስፈልጋቸዋል። አማኞች ተለይተው የሚታወቁት ባላቸው ፍቅርና አንድነት እንደ ሆነ ኢየሱስ በግልጽ ተናግሯል። “እርስ በእርሳችሁ ከተዋደዳችሁ የእኔ ደቀ መዛሙርት እንደሆናችሁ ሰው ሁሉ ያውቃል” አላቸው (ዮሐ. 13:35)። የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን በተለያዩ ምክንያት ግጭት (አለመስማማት) አጋጥሟቸው ግጭታቸውን በእግ ባቡ መስመር ያስያዙበት ጊዜ እንደነበረ ሰናይ፤ አለመስማማት ወይም ግጭት ሁልጊዜ መጥፎ እንዳልሆነ እንገነዘባለን።

- ሰጣዎት ከታሪደው ሥጋ በመጠጣት ምክንያት ትልቅ ጭንቀት ተፈጥሮ ነበር (ሮሜ 14)
- ግዛረትን በሚመለከት ነጥብ ላይ ከፍተኛ አለመግባባት አንደኛ ነበረ ባቸው አናሲታውሳስን (ዮሐ. 15:1)
- በሀሳተኞች አስተማሪዎች ምክንያት አንዳንድ አለመግባባት ተፈጥሮ አንደኛ ነበረ እናውቃለን (3 ዮሐ.)
- በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ምዕመናኑ በቡድን የተከፋፈሉበት ጊዜ አንደኛ ነበረ እናውቃለን (1 ቆሮ. 1:10-12)።

እነዚህንና እነዚህን በመሳሰሉ ምክንያቶች የተፈጠሩትን እንዲሁም ሌሎች ግጭቶችን ለመፍታት ተወያይተው መፍትሄ ይሆናል ብለው ያሰቡትን እርምጃ በመውሰዳቸው እንደተጠቀሙ እናውቃለን። ስለዚህ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንዳንድ ግጭቶችን ብናይ፤ ቤተ ክርስቲያኒቷ ጤናማ አይደለችም ማለት እንዳልሆነ መረዳት አለብን።

2. ዕድገት ካለ፣ ግጭት ሲኖር ይችላል

በቤተ ሰብም ሆነ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግጭት ሲኖር፤ የአንድነት ጠላት የሆነው ለይጣን ሥራውን በታይልና በቅልጥፍና እየሠራ መሆኑን እናውቃለን። ስይጣን ሁልጊዜ በአንድነታችንና በዕድገታችን ደስ ስለማይለው በመካከላችን ችግርን የሚፈጥር በክርስቶስ ውስጥ ባገኘነው አንድነት ደስ እንዳይለን ሁልጊዜ የምንደናቀፍበትን ወጥመድ ይዘረጋ ብናል። እንዳንድ ጊዜ ጤናማ የሆነ ዕድገት በግለሰብም ሆነ በማኅበር

ሲታይ፤ አንድነትን የሚያናጉ አንዳንድ ሁኔታዎች መፈጠራቸው የማይቀር ነው። ልጆች ጤናማ ሆነው ሲያድጉ ስወላጆቻቸው ትልቅ ደስታ ነው። ይሁን እንጂ፤ ከዕድገታቸው ጋር የሚታዩ አንዳንድ ችግሮች መፈጠራቸው አይቀርም። በስውነታቸው ውስጥ በሚፈጠረው አንዳንድ ለውጦች ምክንያት ልጆች አንዳንድ እንግዳ የሆኑ ባሕሪዎች ይታዩባቸዋል። ወላጆች ይህ አንደሚሆን አውቀው ካልተዘጋጁና በአግባቡ ካልያዙት በልጆቻቸውና በእነርሱ መካከል በየጊዜው የተስያዩ ግጭቶች ሲፈጠሩ አንደሚችሉ ማወቅ አስባቸው። ከዕድገት ጋር የሚመጡትን ለውጦች በጊዜው መረዳት፤ በወላጆችና በልጆች መካከል ሊፈጠሩ የሚችሉትን አንዳንድ ግጭቶችን ማርገብ ያስችላል። ልክ እንደዚሁ ቤተ ክርስቲያንም በአደገች ቁጥር አብረው የሚመጡ አንዳንድ ችግሮችና ግጭቶች ይኖራሉ። ቤተ ክርስቲያን እድገቷ ወደ ፊት እንዲቀጥል፤ ከእድገቷ ጋር አብረው መሄድ የሚችሉ፤ የአመራር ብቃት ወይም ችሎታ ያላቸው መሪዎች ያስፈልጓታል። ቀደም ሲል የነበሩት መሪዎችም ሆኑ አገልጋዮች እያደገች የመጣችዋን ቤተ ክርስቲያን ስመምራትና ስማስተማር ችሎታም ሆነ ጊዜ ስለማይበቃቸው፤ በመንፈሳዊ ሕይወታችን ተራብን የሚሉ ምዕመናን ቁጥራቸው እየጨመረ ይመጣል። የአገልጋዮቿን የማስተማርም ሆነ የአመራር ችሎታ ስማሳደግ ቀደም ሲል አንዳንድ እርምጃዎች ካልተወሰዱ፤ ቤተ ክርስቲያን ባደገች ቁጥር አንዳንድ ግጭቶች መፈጠራቸው የማይቀር ነው።

ሉቃስ በሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 1-3 ውስጥ አንደ ገለጸው፤ ሐዋርያት ከሞት የተነሳውን ኢየሱስ ክርስቶስን በድፍረት በመስበካቸው፤ ልዩ ልዩ ታምራትንና ፈውሶችን በክርስቶስ ስም እየሠሩ ብዙዎቹን ወደ ንስህ ይጠሩ ነበር። ብዙ ስደትና መከራ፤ እንዲሁም እስራት ቢደርስባቸውም ብዙ ነፍሳት እያመኑ ወደ ቤተ ክርስቲያን ይጨመሩ ነበር። ያመኑትም ጽኑ የሆነ ሕብረትና አንድነት ነበራቸው። በየቀኑ አብረው ይጸልዩ፤ እንዲሁም አንጀራን አብረው ይቆርሱ ነበር። አንዳንዶቹም ያላቸውን ንብረት እየሸጡ ገንዘቡን ድሆች እንዲረዱበት በሐዋርያት አግር ሥር ያኖሩት ነበር። 'አማኞች ሁሉ አንድ ልብና አንድ ልሳብ ነበራቸው፤ ግንም ለው 'ይህ የእኔ ነው' የሚለው ነገር አልነበረውም፤ በመካከላቸውም ሁሉ ነገር የጋራ ነበር፤ ሐዋርያትም የጌታን የኢየሱስን ትንሣኤ በታላቅ ኃይል ይመሰክሩ ነበር፤ በሁሉም ላይ ታላቅ የእግዚአብሔር ጸጋ

ነበረ። መሪት ወይም ቤት ያላቸው ሁሉ እየሸጡ ገንዘቡን ያመጡ ሲሉ ነበር። በመካከላቸው አንድም ችግርና አልነበረም። ገንዘቡንም አምጥተው ለሐዋርያት ያስረከቡ ነበር። ለእያንዳንዱ አንድ ለሰፈላጊነቱ ይታደል ነበር። (የሐዋ. 4:32-35)። የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን፤ ገና እንደተመሠረተች ምዕመናኖቿ ሁሉ በስላምና በሕብረት ተቀራርበው ይኖሩ ነበር። ዓለማውያን መደነቅ ብቻ ሳይሆን ያከብሯቸውም ነበር። ይኼም በክርስቶስ ውስጥ ያገኙትን አስደናቂ ፍቅር የሚገልጽ ነበር።

በመካከላቸውም ምንም ዓይነት መለያየትና መከፋፈል አልነበረም። በዚህ ዓይነት ሁኔታ ስምን ያህል ጊዜ በስላም መኖር እንደቻሉ እናውቅም። የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 6 ላይ ግን አንዳንድ ሁኔታዎች እንደተከሰቱ እናስታውሳለን። የደቀ መዛሙርቱ ቁጥር እያደገ መጣ (የሐዋ 6:1)። ቁጥራቸው ባደገ ቁጥር ከዚህ በፊት አይተውት የማያውቁትን ዓይነት እንቅፋቶችና ችግሮች መታየት ጀመሩ። በቀድሞዋ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የነበሩ አማኞች በተስፋ ሲጠብቁት የነበረውን መንፈስ ቅዱስ ካገኙ በኋላ፤ የአማኞች ቁጥር የበለጠ እያደገ አንደመጣ እናውቃለን። በአንድ ቀን ብቻ 300 ሰዎች አምነው። ከአማኞች ጋር ተደመሩ (የሐዋ 4:4)። ያመኑትም አይሁዶች ብቻ ሳይሆኑ ከአህዛብም ወገን ብዙዎች ነበሩ። በዚህ ምክንያት ቀደም ሲል ታይተው የማይታወቁ አንዳንድ ችግሮች ከአዳዲስ አማኞች ጋር ወደ ማኅበራቸው ወይም ወደ ቤተ ክርስቲያናቸው አብረው መግባት ጀመሩ።

በነበራቸው አምልኮት፤ በመካከላቸው ይታይ በነበረው ፍቅርና አንድነት ዓለማውያን የሚያደንቁቸው ቢሆኑም፤ አማኞች ከጠላት ፈተናም ሆነ ጥቃት ፍጹም ነጻ አልነበሩም። ሃናንያና ሻጲራ የእግዚአብሔርን መንፈስንና ጉባኤ እንዲዋሹ በስይጣን ተገፋፉ። የግብዝነት ሕይወታቸውም በመንፈስ ቅዱስ ተጋልጦ በሞት በመቀጣታቸው ምክንያት በአማኞች መካከል ትልቅ ፍርሃት ተፈጠረ። በዚህ ደረጃ ላይ በመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የአገልጋዮች እጥረት መታየት ጀመረ። የምዕመናኑ ቁጥር በአንድ ጊዜ በጣም በመጨመሩ፤ የአገልጋዮች እጥረት ጎልቶ ይታይ ነበር። ችግሩ የሰባኪዎችና የአስተማሪዎች እጥረት አልነበረም። ከአገልጋይ እጥረት ምክንያት ሌሎች የአገልግሎት ዘርፎች ችላ ተብለው ነበር። በአገልጋይ እጥረት ምክንያት የተጎዱ የአካሉ ክፍሎች ቅሬታቸውን ማስማት ጀመሩ። የአገልጋይ እጥረት የመጣው ቤተ ክርስቲያኒቷ

በማደን ምክንያት እንጂ አንዲሁ የደረሰ እጥረት አልነበረም። ከዕድገት ጋራ አንዳንድ ችግሮችም መከሰት ጀመሩ። ለዚህ ዓይነቱ ችግር ኃዋርያት ቀደም ሲል የተዘጋጁ ባይሆኑም ፈጣን እርምጃ በመውሰዳቸው ምክንያት ችግሩ የቤተ ክርስቲያኒቱን አንድነትና አገልግሎት ሊያፈርስ አልቻለም።

ሐዋርያት በወቅቱ በመካከላቸው የተፈጠረውን ቅሬታ ስምተው "ሁኔታውን ጊዜ ይፈታዋል" በማለት ችላ ብለው በማለፍ ፈንታ፣ ፈጣን እርምጃ ወስዱ። ሐዋርያት ቃሉን በማስተማር እንዲተጉ፣ የማዕዱን አገልግሎት እንዲመሩ ከመካከላቸው ለባት ለዎች መርጠው በሐዋርያት ፊት አቀረቧቸው። ሐዋርያትም ከጸለዩ በኋላ እጃቸውን ጭነው ለአገልግሎት ለዩአቸው (ዮሐ. 6:2-6)። ጠላት በአንዳንድ አማኞች ልብ ውስጥ ቅሬታን በመፍጠር ለውነቱን ከሆነው በላይ በሚጋነን በአማኞች መካከል ልዩነት እንዲፈጠር ያደረገው ሰይጣን አማኞች አንድነት ኖሮአቸው ዓለምን እንዳይደርሱ ለማደናቀፍ ነበር። ጠላት በክርስቲያኖች መጋጨት ምክንያት እጁን አለገብቶ ኃይላቸውን ለመቀነስ ሁልጊዜ ይታገላል። ይሁን እንጂ፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የአማኞችን አንድነትን ለመጠበቅ መወሰድ ያለባቸውን እርምጃዎች በአስቸኳይ በመውሰድ፣ የሰይጣንን ዕቅድ በማክሸፍ ድል ይመቱት እንደ ነበረ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ይመሰክራል። ከላይ እንደገለጽነው በወቅቱ የተፈጠረውን አለመግባባት መስመር ካሰያዙ በኋላ ሌሎች ችግሮች አልተፈጠሩም ማለት አይደለም። የአግቢአብሔር ቃል እየሰፋ፣ የደቀ መዛሙርቱም ቁጥር እየበዛ ሲመጣ፣ በዚያው መጠን ግጭታቸውም እየጨመረ ይመጣ ነበር።

በመጀመሪያዋ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በዕድገት ምክንያት ሌላ የተፈጠረ ችግር ነበር። ይኸውም የተለያዩ ቋንቋ፣ ይኸውም የግሪክ፣ የአረማክ፣ እንዲሁም ልዩ ልዩ ቋንቋ ተናጋሪዎች አምነው ወደ መንፈሳዊ ሕብረት በመቀላቀል የቤተ ክርስቲያኒቱ አባሎች ይሆኑ ነበር። ይሄም ለማግባቱ አንድነት ፈታኝ የሆነ ምክንያት ሆነ። የባቢሎንን ግንብ ለመሥራት ሲነሱ እግቢአብሔር ቋንቋቸውን የለዋወጠበት ዋና ምክንያት የነበራቸውን አንድነት ለማጥፋት ነበር። ስለዚህ ቋንቋ የሰዎችን አንድነት የሚያጠነክር እንደሆነው ሁሉ፣ እርስ በእርስ ለመለያየትም ዋና ምክንያት መሆኑ ይችላል። በኢየሩሳሌም የነበረችው የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን የተለያዩ ቋንቋ ያላቸው ሰዎች በእንደ ላይ ሕብረት ለመመስረት ሲሰበሰቡ፣ አንድነታቸውን ለመጠበቅ ከፍተኛ ትግል ማድረግ ነበረባቸው።

በወቅቱ የነበረው ችግር ቀላል አልነበረም። ረሀብና ማጣት ብዙ ጊዜ የለዎችን ስሜት በተለያዩ ሁኔታ የመቀስቀስ ኃይል ያለው ነው። ሰዎች የሚበሉት ሲያጡ፣ ሀዘን፣ ብስጭት ከውስጣቸው ይቀስቀሳል። በሌላ በኩል ደግሞ በቋንቋቸው፣ በቆዳቸው ቀለም ምክንያት አድሎ ሲደረግባቸው ያንኑ ያህል ስሜታቸው በጣም የሚጎዳ እንደሆነ ይታወቃል። በኢየሩሳሌም በነበረችው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንዳንዶች ይስማቸው የነበረው ስሜት ይህንን ይመስል ስለነበረ፣ የቤተ ክርስቲያኒቷን ህልውና፣ እንዲሁም አንድነት ሊያናጋ የሚችል ሁኔታ ተፈጥሮ እንደ ነበር እንረዳለን። በአሁኑ ዘመንም ከቤተ ክርስቲያን ዕድገት ጋር የሚከሰቱ ችግሮች አሉ። በአድገት ምክንያት የሚፈጠሩትን አንዳንድ ችግሮች የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በአግባቡ መስመር ማስያዝ ካልቻሉ፣ ከፍተኛ ግጭት ተፈጥሮ ቤተ ክርስቲያኒቱ ከመከፋፈል ወይም ከመጥፋት ደረጃ ላይ መድረስ እንደምትችል የታወቀ ነው።

■ በአሜሪካን አገር፣ አንዳንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ከዕድገት ጋር በሚመጣ ችግር ምክንያት የተከፋፈሉ፣ ፈጽሞ የጠፉ አብያተ ክርስቲያናት እንዳሉ ይታወቃል። የአምልኮት ሥፍራ ጠቧቸው አዲስ ሕንጻ ለመሥራት ወይም የተሠራውን ለመግዛት በመነሳት፣ "አዲስ ሕንጻ እንሰራ፣ ...አንሥራ" በሚል አሳብ በምዕመናኑ መካከል ከፍተኛ የሀሳብ ልዩነት ተፈጥሮ፣ የሀሳብ ልዩነታቸውን በአግባቡ ማስታረቅ አቅቷቸው፣ የቤተ ክርስቲያናቸው አንድነት የፈረሰባቸው አሉ። እኔ በሽምግልና በማገለግል በት የአሜሪካውያን አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የምዕመናኑ ቁጥር እየጨመረ ሲመጣ፣ ለሕንጻ ወጪ ላለማውጣት በማለት በፈረቃ ለተወሰነ ጊዜ ፕሮግራሞችን ለማካሄድ መከራ አደረግን። አሁንም የምዕመናኑ ቁጥር እየጨመረ ሲመጣ፣ ሌላ ሰፊ ቦታ ገዝተን ትልቅ ቤተ ክርስቲያን መሥራት የግድ አስፈላጊ ሆነ። በቤተ ክርስቲያን ሆንጻ መሥራት ምክንያት ብዙ አብያተ ክርስቲያናት እንደ ተከፋፈሉ፣ እንደፈረሱ ቀደም ሲል ስለሆነ ናውቅ፣ ጥንቃቄ ባለው ሁኔታ መያዝን መረጥን። በቦታ ማጣት ምክንያት ቤተ ክርስቲያኒቱ አገልግሎቷ በወቅቱ ያሉትን ምዕመናንንም ሆነ አዳዲስ የሚመጡትን ነፍሳት እንደሚገባ ማገልገል አለመቻሉ የሚያሳስበው መሪዎችን ብቻ ሳይሆን፣ ጠቅላላ አባላ

ትን ሰለሆነ፤ የምዕመናኑ ሙሉ ፈቃድ ማወቅ አስፈላጊ እንደሆነ አመንበት። ምዕመኑ የማይፈቅደውን ውስጅ መወሰን ችግር ስለሚያስከትል ጉዳዩን ጥበብ በተሞላበት ሁኔታ ለምዕመኑ እንዲቀርብ ሆነ። “ዕድገታችን አዚሁ ላይ ያቁም ወይስ እንደሚታየን? አዲስ ሊመጡ የሚፈልጉትን ነፍሳት፤ ቦታ የለንምና እናንተን መቀበል አንችልም” አንበላቸው ወይስ እንቀበላቸው? ከተቀበልናቸው በአሁኑ ወቅት ቦታ ስለሌለን እንኳን አዳዲሶችን በወቅቱ ያሉትንም ማስተናገድ አንችልም” በማለት መጠይቅ አዘጋጅተን ለሕዝቡ አቀረብን። “አዲስ የቤተ ክርስቲያን ዘንጻ ይሠራ” የሚለውን ሀሳብ ዘጠና ከመቶ (90%) ስለ ደገፈው ሥራው ተጀምሮ በጥሩ ሁኔታ ተጠናቀቀ። የሕዝቡ ሙሉ ድጋፍ ያገኘ ሰለሆነ፤ በመከፋፈል ፈንታ ቤተ ክርስቲያኒቷ ከመጠን በላይ አደገች። በአሁኑ ጊዜ አገልግሎቷን በተሳካ ሁኔታ አየሰጠች ትገኛለች።

ዕድገት ጥሩ ሲሆን፤ ከዕድገቱ ጋር ሊከሰቱ የሚችሉ ችግሮች ሰላሉ፤ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በጥበብና በማስተዋል የተሞሉ መሆን አለባቸው። “በኢየሩሳሌም የነበረችው የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያን በማደግ ምክንያት የተከሰቱትን አንዳንድ ችግሮች ሐዋርያት የፈቱት በምን ዓይነት ሁኔታ ነበር? አንዳንድ ምዕመናን ያሰሙትን ቅሬታ ያስተናገዱት በምን ዓይነት ሁኔታ ነበር? ውሳኔያቸው ምን ዓይነት ውጤት አስገኝላቸው?” ብለን መጠየቃችን አይቀርም። በወቅቱ የተፈጠረውን ችግር “ጊዜ ራሱ ይፈታዋል” በማለት ችላ ብለው በማለፍ ፈንታ ፈጣን የሆነ እርምጃ የወሰዱ መሆናቸውን እናውቃለን። አኛስ ከእነርሱ የምንማረው ነገር ይኖር ይሆን? በአገልግሎት ውስጥ ብዙ የሚሠራ ነገር ሲኖር፤ ሁለት ምርጫ አለን። ይኸውም፡

1ኛው፤ ሥራው አሁን ካለበት የበለጠ እንዲያደግ እንቅስቃሴውን ማቆም፤

2ኛው፤ ጥቂት ሰዎች ሠርተው ስለማይጨርሱት በአገልግሎቱ ላይ እገዛ እንዲያደርጉ የሌሎች ሰዎችን ዕርዳታ መጠየቅ ነው።

ምርጫችን ሁለተኛው እንደሚሆን እርግጠኞች ነን። አንዳንድ ጊዜ ራሳችንን በጣም በመወጠር ከምንችለው በላይ ለመሥራት እንዳንታገል፤

አንዳንድ የአገልግሎት ዘርፎችን የግድ መቀነስ የሚያፈልገን ጊዜ ይኖራል። በሌላ በኩል ግን የግድ መቀጠል ያለባቸው አገልግሎቶች ሰላሉ የሌሎችን ሰዎች ዕርዳታ መፈለግ አስብን። ይሄም ቀላል ይመስል እንጂ፤ ተጨማሪ አገልጋዮችን ማምጣት ከፍተኛ ዋጋን ይጠይቃል። ጥሪና ችሎታ በሌላቸው ሰዎች ሲሠራ ብዙ ጊዜ አንዳንድ ሰወተቶች መታየታቸው አይቀርም። እኛም የነበረንን ሥልጣን አንዳንዱን እንድንተው ያደርገናል። ይሁን እንጂ፤ ውጤቱን ስናይ የሚያስከፍለውን ዋጋ መክፈል ተገቢ ነው እንላለን። በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሪዎች ያደረጉት ይሄንኑ ነው። “ሁሉንም ሥራ እኛ እንሥራው... ሥልጣናችንን ለማንም አናጋራም” ቢሉ ኖሮ፤ ሁሉንም ሥራ መሥራት ስለማይችሉ፤ ትልቅ ግጭት ይፈጠር ነበር። ያደረጉት ግን “አማኞችን ሁሉ ሰነጠነው እንዲህ አሉአቸው፤ ምግብ ለማደል ብለን የእግዚአብሔርን ቃል የማስተማር ሥራችንን መተው አይገባንም። እንግዲህ ወንድሞች ሆይ? በመልካም ጠቢያቸው የተመሰገኑ፤ በመንፈስ ቅዱስና በጥበብ የተሞሉ ሰዎች ሰዎችን ከመከላከል ምረጡ፤ እነርሱን ለእኛ ሥራነት እንሸማችዋለን። እኛ ግን በመጸለይና የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማር እንተታገለግ” በማለት ገንቢ የሆነ አስተያየት አቀረቡ (የሐዋ. 6:2-4)። በወቅቱ የተፈጠረውን ችግር ሐዋርያት የተመለከቱትና ግጭቱን ለማርገብ የወሰዱት እርምጃ ምን ዓይነት ነበር?

2.1. ሐዋርያት በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ችግር መኖሩን ተረዱ

ችግር እያለ በማወቅም ሆነ በሰማወቅ “ችግር የለም” የሚሉ መሪዎች አሉ። ሐዋርያት በአገልግሎታቸው እንከን የሌለባቸው ወይም ፍጹሞች አልነበሩም። ፍጹሞች ቢሆኑ ኖሮ በወቅቱ የተከሰተው ነገር አንድነታቸውን ለማፍረስ ጥቂት የቀረው ሁኔታ ባልተፈጠረም ነበር። ይሁን እንጂ፤ በወቅቱ በሐዋርያት አገልግሎት ያልተደሰቱ አንዳንድ ሰዎች “አገልግሎታችሁ እንከን አለበት፤ እድሉ ወይም ማበላለጥ አለበት” በማለት ሲነግሯቸው፤ “ምንም ዓይነት ችግር ቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ የለም፤ ጌታ በጣም እየባረከን ነው። ምንድነው የምታወሩት? ችግር የለም” ብለው አልካዱም። አሠራራችን ልክ ነው ብለው አልተከርከሩም። ወይም ችግሩ ትንሽ ነው ብለው አቃለው አላዩትም። ችግሩን እምነው በመቀበላቸው ነው መፍትሄ ይሰጣል ብለው ያሰቡትን እርምጃ የወሰዱት።

አልፎ አልፎ በሰውነታችን ውስጥ አንዳንድ ልክ ያልሆነ ሁኔታ ሊፈጠር ይችላል። አንድ ነገር ልክ አለመሆኑን እንድንረዳ በማለት አስደናቂው እግዚአብሔር የህመም ስሜትን በውስጣችን ፈጠረ። የህመም ስሜትን እግዚአብሔር ባይፈጥር ኖሮ በሰውነታችን ውስጥ አንድ ነገር ልክ አለመሆኑን የምናውቅበት ነገር ስለማይኖር ወደ ከፋ ችግር ውስጥ እንገባ ነበር። ለምሳሌ የህመም ስሜት ጡቷ ላይ የሚለማት ቤት ነገሩን አቃላ በማየት "አስፕሪን" በመውሰድ የህመም ስሜቷን ለማጥፋት ብትሞክር አንድ ልክ ያልሆነ ነገር በጡቷ ላይ መኖሩን እንዲነግራት የተፈጠረውን የሕመም ስሜት ችላ በማለት ራሷን ለከፋ ነገር ማጋለጧ ይሆናል። አስተዋይ ቤት ከሆነች ነገሩን አቃላ ባታይ ነገ ከነገ ወዲያ ባትል በፍጥነት ወደ ሐኪም ዘንድ ሄዳ አስፈላጊውን ምርመራ ታደርጋለች። በዚህ አጋጣሚ ለምሳሌ በጠቀስኩት ሁኔታ አንዳንድ ወገኖቻችን በአደራ መልክ ለማስጠንቀቅ ይህንን እውነተኛ ታሪክ አቅርቦላችኋለሁ።

በቅርቡ እንዲት ጌታን የምትወድና በጌታ ፈዋሽነት የምታምን ለህት ጡቷን አሟት እንዲጸለይላት ጠየቀች። የሚጸልይ ላትም ሰው "ጌታ ፈውሼሻለሁ" ይላል ብሎ ትንቢት ተናገረ ላት። "ጌታ ከፈወሰኝኑ ሀኪም ቤት ሂጄ ለምን መመርመር ያለፈልገኛል" ብላ አሰበች። "እመኚ እንጂ ስሜትሽን አታዳምጪ። የህመሙም ስሜት ቢኖር "ድኛለሁ!" በዪ የሚል ምክር ተሰጣት። የዋህ ክርስቲያን በመሆኗ እግዚአብሔር በሰጣት አዕምሮዋ እንዳታሰብና እርምጃ እንዳትወስድ አዕምሮዋን ዘጋችው። እያመማት ሁለት ዓመት ሙሉ ምንም እርምጃ ባትወስድ ቆየች። ሁኔታው ሲያሳስባት አንድ ቀን ደወለችልችና ከላይ የገለጽኩላችሁን ታሪክ ነገረችኝና ምንላድርግ? ብላ ጠየቀችኝ።

እኔም ሁኔታዋ አሳዘነኝና እንዲህ አልኳት። "የእኔ ለህት! እኔ በፈውስ አምናለሁ። በረጅሙ የክርስቲና ዘመኔ ለብዙ ሰዎች ጸልዬ የተፈወሱም ያልተፈወሱም አሉ። እንኳን እኔ ሊየሱስ እንኳን በተለያዩ ምክንያት ተአምር ማድረግ ችሎታ ያለው ጌታ ተአምር ያላደረገበት ጊዜ ነበር። ስንጸልይ አንዳንዶቹ ሲፈወሱ አንዳንዶቹ ግን ለምን እንደማይፈወሱ ለናውቅም። እግዚአብሔር ለሰዎች ልጆች ጥሩ አንጻልን የፈጠረው ለጌጥ

ሳይሆን እንድንጠቀምበት እንደሆነ አምናለሁ። የሀኪሞችን ዕውቀትና ጥበብን መጠቀም እኔና አንቺን እምነት የሌላቸው ደካማ ክርስቲያኖች አያለንም። ሀኪም ዘንድ ሂደሽ መመርመር ነበረብሽ። ተመርምረሽ "ምንም የለብሽም" ከተባልሽ ፈውሰሽን አረጋግጠሽ ተቀመጪአለሽ። ችግር ካለብሽ ደግሞ የሀኪምና ዕርዳታ ታገኜአለሽ" አልኳት። አሁን የምፈራው ከሁለት ዓመት በኋላ ብትሂጄኑ አያድርሱብሽና በጊዜው እርምጃ ባለመውሰድሽ ምክንያት ካንሰሩ በመላው ሰውነትሽ ተሰራጭቶ የሕይወትሽ መጥፊያ ቢሆንሰ አልኳት። በጣም ደነገጠች። አሁንም በአሰቸኳይ ተጨማሪ ጊዜ ባትወስጄ ነገውት ሀኪም ቤት ሂደሽ መመርመር አለብሽ አልኳት። "ሂጄ ስመረመር ካንሰር ነው ቢሉኝሰ? ፈራሁ" አለችኝ። "በወቅቱ ሕክምና ያገኙ ቤቶች ቤሕይወት የሚኖሩ ብዙ ቤቶች መኖራቸውን በመግለጽ ምርመራ እንድታደርግ" አደፋፈርኳት።

በዚህ ዓይነት በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ብስለት የሌላቸው አገልጋዮች እግዚአብሔር ያልነገራቸውን "ነገረን" በማለት የብዙዎች ለዎች ሕይወት መጥፊያ ምክንያት ይሆናሉ ብዬ አፈራለሁ።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥም አንዳንድ ሰዎች የሚሰማቸውን ቅሬታ ሲያለሙ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሁኔታውን በአግባቡ መርምረው ፈጣን የሆነ እርምጃ በመውሰድ ፈንታ ችግሩን አቃልለው በማየት ሁኔታው ከቁጥጥር ውጪ እስኪወጣ ድረስ ችላ ማለት የለባቸውም። ችግሩ እንደታወቀ አስቸኳይ የሆነ እርምጃ ከወሰዱት ሁኔታው በቀላሉ ሊስተካከል ይችላል። ነገር ግን "ችግርን ችላ ብለው ሲተውት ራሱ አውቆ ይጠፋል" የሚል አቋም ይዘው ችግሩ ከመጠን በላይ አድጎ ተራራ እስኪያክል ድረስ የሚተውት ከሆነ የቤተ ክርስቲያኒቷን ሕልውና ሊያጠፋ የሚችል ግጭትን ሊያስከትል ይችላል።

2.2. የተፈጠረው ችግር ከእድገት ጋር አብሮ የሚመጣ መሆኑን ተረዱ

በሥጋዊ ተፈጥሯችን ውስጥ ከዕድገት ጋር የሚመጡ አንዳንድ ህመሞች መኖራቸውን ማወቅ ይጠቅማል። የህክምና ምሁራን ልጆች የሚያድጉት በተኛበት ወቅት እንደሆነ ይገልጻሉ። አንዳንድ ልጆች ጎረምሳ/ኮረዳ ሲሆኑ እግራቸው ላይ ህመም ይሰማቸዋል። ይህን ዓይነቱ ህመም ከዕድገት ጋር የሚመጣ ነው። እጆቻቸውና እግሮቻቸው ጡንቻ ዎቻቸው፣ ጅማቶቻቸውና ነርቮቻቸው (የደም ሰርቻቸው) በዕድገት የመሳብ ሂደት ውስጥ ሲሆኑ ህመም ይሰማቸዋል። ይሄ የህመም ስሜት የመሻገት ወይም እየተበላሸ መሄዱን የሚያሳይ ሳይሆን የዕድገት ምልክት ነው። በሰውነታችን ውስጥ ምንም ዓይነት የህመም ስሜት ቢሰማን የዕድገት ምልክት መሆኑን ስንረዳ፤ ማደጉን ስለምንፈልግ ህመሙን ስመታገስ ፈቃደኞች እንሆናለን። ልክ እንደዚሁ ልትሞት በተቃረኖበት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከላይ የገለጽናቸው ሁኔታዎች ይታዩ ይሆናል። እየቆየ ሲመጣ እነዚያ ችግሮች ቢኖሩም ከመደንዘ ዛቸው የተነሳ ፈጽሞ ሳይሰማቸው ይችላል። ነገር ግን በውስጣቸው ሕይወት ካለ፤ በዕድገት ሂደት ውስጥ ሲሆኑ የተለያዩ ህመም ይሰማቸዋል። እርግጥ ነው የህመሙ ስሜት ማንንም ደስ አያስኝም፤ ይሁን እንጂ፤ ዕድገቱን የምንፈልግ ከሆነ በህመም ውስጥ የግድ ማለፍ አለብን። በዕድገት ምክንያት የሚፈጠሩ አንዳንድ ችግሮች ብርታታችንን እንጂ ደካማነታችንን የሚያንጸባርቁ ስላልሆኑ በማደግ ላይ መሆናችንን ስለሚያሳዩን ከማዘን ይልቅ መደስት ይገባናል።

2.3. ውሳኔያቸውን ተግባራዊ አደረጉ

ሐዋርያት የድሆች ችግር፣ ብሶትና ጩኸት የሚሰማቸው ነበሩ። የሚያገለግሉትን ሕዝብ ስለሚወዱትና ስለሚያስቡለት የድሆችን ጩኸት ችላ ብለው ለማለፍ አልፈሰጉም። አንድነታቸውን ሊያበላሽና እንዲሁም በመካከላቸው ትልቅ ግጭት ሊፈጥር እንደሚችል ስለተረዱ፣ ሁኔታውን ለማስተካከል ፈጣን የሆነ እርምጃ ወሰዱ። እውነተኛና ብልህ መሪ፣ የሕብረቱን አንድነት የማበላሸት ዝንባሌ አለው ብለው የሚያስቡትን ነገር ከፍተኛ ትኩረት በመስጠት ሁኔታውን ለማስተካከል ከፍተኛ

ጥረት ያደርጋል። ችግሩ አድኅ ትልቅ እስኪሆን ድረስ መጠበቅ፣ የበለጠ ችግር ሊያመጣ ስለሚችል፣ መሪዎች አጣጥሞ እርምጃ መውሰድ አስባቸው። ሐዋርያት ያደረጉት ይህንኑ ነው። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በተፈጠረው አለመግባባት ወይም ግጭት ምክንያት ቁጭ ብሎ በማዘን ፈንታ፣ የችግሩን ዋና ምክንያት በጥንቃቄ መርምሮ ካወቁ በኋላ፤ መፍትሄ ይሆናል ተብሎ የሚታሰበውን እርምጃ በአስቸኳይ መውሰድ አስፈላጊ ነው። አፋጣኝ እርምጃ መውሰድ ከአስተዋይ መሪ የሚጠበቅ ነው። አንድ ተራራ የመውጣት ልምምድ ያለው ሰው።

“ተራራን ከዚህ ተነቅለህ ወደዚያ ሂድ ማለት የምችልበትን አምነት እንዲሰጠኝ መጠየቅ አያስፈልገኝም። ጥቂት ፈንጂዎች ከተራራው ላይ ብቀብር እነርሱ ሥራውን ይሠሩልኛል። አግዚአብሔርን መጠየቅ ያለብኝ ግን፤ እኔን ማንቀሳቀስ የሚያስችል አምነት እንዲሰጠኝ ነው” አለ።

ብዙዎቻችንን፤ በተለይ በመሪነት ሥፍራ ላይ የተቀመጥን ሰዎች እግዚአብሔር እንዲያንቀሳቅስን ልንፈቅድለት ይገባል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩ አንዳንድ ችግሮች እንዲሁ የሚጠፉ አይደሉም። ስለ ችግሩ መጸለይ በጣም አስፈላጊ ቢሆንም፤ የእግዚአብሔርን ምሪት ተከትሎ ሰን ፈጣን የሆነ እርምጃ በመውሰድ ድርሻችንን መፈጸም ተገቢ ነው። የመጀመሪያዎቹ ሐዋርያት አንዳንድ ችግሮች ሲፈጠሩ፤ ችግሩን ችላ ብለው በማለፍ ፈንታ አስቸኳይ የሆነ እርምጃ እንደወሰዱ እናውቃለን።

2.4. ከሌሎች ሰዎች ምክርንና ሀሳብን ለማግኘት ሞከሩ፤

ሐዋርያት በወቅቱ ለተፈጠረው ችግር ምዕመናኑን በውሳኔ አስጣጣቸው ምክርና አስተያየት ሳይጠይቁ ብቻቸውን እርምጃ አልወሰዱም። ሐዋርያት ብቻቸውን ቁጭ ብለው እርስ በእርሳቸው ከተወያዩ በኋላ፤ “ውሳኔያችን ይሄ ነው! ቢሰማማችሁም ባይሰማማችሁም፤ የሰጠናችሁን ውሳኔ ተግባራዊ አድርጉ” በማለት መግለጫ ጽፈው አልሰጧቸውም። በአሠራር ወይም በአመራር ችግር ምክንያት ለቤተ ክርስቲያኒቷ ጤንነት ሆነ ዕድገት በጣም አስፈላጊ የሆነው አገልግሎት ችላ በመባሉ ምክንያት አንዳንድ ምዕመናን ትልቅ ችግር ውስጥ እንደወደቁ ለማየት ዓይኖቻቸው የተዘጉ አልነበሩም። መጽሐፍ ቅዱስ “እማኞችን ሁሉ ሰብክበው፤

እንዲህ አሉአቸው..." ይላል። ሐዋርያት የወሰዱት እርምጃ፣ ያጋጠማቸውን ችግር ብቻቸውን መፍታት እንደማይችሉ መረዳታቸውን፣ ከተቀሩት አማኞች ዕርዳታ መፈለጋቸውን ያሳየናል። ዛሬ በአንዳንድ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መሪዎችና ተመሪዎች የተቀራረቡ ግንኙነት የላቸውም። መሪዎች ውሳኔ ሰጪዎች፣ ተመሪዎች (ምዕመናኑ) ደግሞ ቢሰማማቸውም ባይሰማማቸውም፣ መሪዎች የሚያስተላልፉትን ውሳኔ ተቀባዮች ናቸው። በየጊዜው የሚከሰቱት ችግሮች አንደኛውና ትልቁ ምክንያት መሪዎችና ምዕመናኑ እንድልብ አስመሆናቸው ነው።

"ቅሬታ አለን" ያሉትን ሰዎች ከመውቀስና ገለል ከማድረግ ይልቅ፣ ለችግሩ መፍትሄ ለመፈለግ እነርሱንም ማሳተፍ አስፈላጊና ጠቃሚ እንደሆነ ሐዋርያት ያደረጉትን መመልከትና አሠራራቸውን መከተል ይጠቅማል። "አማኞችን ሁሉ ሰብስበው..." ሲል፣ ቅሬታቸውን ያለሙትንም ሰዎች እንደሚጨምር ግልጽ ነው። ይሄን ዓይነት አሠራር የሚያወያይ ጥያቄ በአግባቡ እንዲታይ ያደርጋል።

በአንድ ወቅት በአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከአንዳንድ አማኞች ቅሬታ ይሰማ ነበር። ቅሬታውም "የአምልኮቱ ፕሮግራም ረዘመ... ሁለት ሰዓት ሙሉ መቆም ያደክማል... ሊቃሉ የሚሰጠው ጊዜ ሃያ ደቂቃ ብቻ ስለሆነ፣ ሕዝቡ በቂ መንፈሳዊ ምግብ አያገኝም..." የሚል ነበር። በዚህ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ያሉት ምዕመናን አብዛኛዎቹ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡት ቢያንስ ቢያንስ ሁለት ሰዓት ዘግይተው ነው። በየሳምንቱ "እባካችሁን ሰዓት አክብሩ" እያሉ ማሰታወቂያ ቢናገሩም መሪዎቹ ለሚ አላገኙም ነበር። ዘግይተው የሚመጡበት ዋናው ምክንያት "ሁለት ሰዓት ሙሉ መቆም አልቻልንም... አንድ አዝማች ሃምሳ ጊዜ መዘመር ስለችን... አምልኮቱ ሲያልቅ መድረስ ይቻላል" በማለት ነበር። የአንዳንድ አማኞች ቅሬታ የቤተ ክርስቲያኒቱን መሪዎች ቅር ለሳሰኛቸው ለውይይትም ሆነ ለመውቀስ እነዚያን ቅሬታ ያስመትን ሰዎች ለሰበሰቡት ችግራቸው ምን እንደሆነ ሲጠየቁ፣ ለጣዶ የገለጸውን ሁኔታ ነገሯቸው። ቤተ ክርስቲያን እንደ እግዚአብሔር ፈቃድና አሳብ እንድትመራ የሚፈልጉ አሉተዋዩ የሆኑ መሪዎች በመሆናቸው "በአመራራችን ላይ

ለምን ቅሬታ ታሰማላችሁ" በማለት እነዚያን ሰዎች በመውቀስ ፈንታ፣ ችግሩ የሚቃለልበትን ሁኔታ አሳብ እንዲሰጡ ዕድል ሰጧቸው። በዚህ ሁኔታ ላይ ሰፊ ውይይት ካደረጉ በኋላ፣ የአምልኮቱ ሰዓት እንዳይረዝም፣ አምላኪው ሕዝብ እንዳይሰሰላቸው አንድ አዝማች ወይም መዝሙር ከተወሰነ ጊዜ በላይ እየተደጋገመ እንዳይዘመር ውሳኔ ሰጡ። ከዚያን ጊዜ በኋላ ሕዝቡ በሰዓቱ መጥቶ አምልኮና ቃሉን ሰምቶ ይመለሰጋቸው።

የቀድሞዋ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን በአጭር ጊዜ ውስጥ በጣም ከማደጓ የተነሳ፣ አንዳንድ በጣም አስፈላጊ የሆኑ አገልግሎቶች መስጠት ሲገባቸው ላይሰጡ በመቅረታቸው ምክንያት በምዕመናኑ መካከል አንዳንድ ቅሬታዎች እየተፈጠረ አንደ መጣ ከላይ ተመልክተናል። ችግሩ ይበልጥ ከመባባሉ በፊት መፍትሄ ይሆናል ብለው የገመቱትን ውሳኔዎችን አስተላለፉ። "ወንድሞች ሆይ! በመልካም የተመሰከረላችውን መንፈስ ቅዱስና ጥበብም የሞላባቸውን ሰዓት ሰዎች ከእናንተ ምረጡ። ለዚህ ጉዳይ እንሾማችኋለን፤ እኛ ግን ለእሱትና ቃሉን ለማገልገል እንተጋለጥ" (የሐዋ 6:3-4) አሉ። በዚህ ዓይነት ችላ ተብሎ የነበረውን አገልግሎት፣ ጥሩ አድርገው ማገልግል ይችላሉ ብለው ለሚያምኗቸውና ለሚገምቷቸው አማኞች ኃላፊነቱን አሳልፈው ሰጡ። ውሳኔው ሁለቱንም ወገን ደስ ስላለን፣ ከቀድሞ የበለጠ ሕብረቱ ተጠናክረ። የቀድሞ ቤተ ክርስቲያን ኃላፊዎች በዕድገት ምክንያት የተከሰተውን ችግር ማስተካከያ እንዲሆን የወሰዱት እርምጃ አገልግሎቱን መስረዝ ሳይሆን፣ ከምዕመናኑ መካከል ተመርጠው የቀረቡትን በመሾም አንደ ነበር ተመልክተናል። በአሁኑ ዘመንም ያሉ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች፣ ምዕመናኑ አንደ ጥሪአቸውና እንደ ችሎታቸው የአገልግሎት ተሳትፎ እንዲኖራቸው ዕድል መስጠት፣ የአገልግሎት በር ለምዕመናን ሁሉ መክፈት አለባቸው። ይህ ካልሆነ ግን፣ የአንዱ የአካል ክፍል መሆናቸው አይሰማቸውም። ቅሬታቸውን ማለማት ብቻ ሳይሆን፣ በመጨረሻ ከሕብረቱ ራሳቸውን ገለል ያደርጋሉ። ይሄም ጤናማ የሆነ የቤተ ክርስቲያን ዕድገት እንዳይኖር እንቅፋት ይሆናል።

2.5. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መቅደም ያለበትን ለይተው አወቁ

በሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ችግር እንዳለ ሊገለጥ መሪዎች ምዕመኑን ሰብስበው የትኛው መቅደም እንዳለበትና አንደሌለበት ግልጽ አድርገው ተናገሩ። “ምዝገባ ለማደል ብዙን የእግዚአብሔርን ቃል የግዝተ ግር ሥራችንን መተው አይገባንም” (የሐዋ. 6:2) አሏቸው። ይህን ሲሉ ቤተ ክርስቲያን መሰጠት ያለበት አገልግሎት መንፈሳዊ ነክ የሆነውን ብቻ ነው ማስታቸው ይሆን? አነርሱ ሐዋርያት በመሆናቸው ምግብ የማደል ሥራ ለአኛ ያንስብናል ማስታቸው ይሆን? ይህን ያሉት ምግብ ማደሉ ለአኛ ያንስብናል ማስታቸው ሳይሆን ቅደም ተከተሉን ለማስተካከል ወይም ለማሳየት ብቻ ነበር። የእግዚአብሔር ሥራ ውጤታማ በሆነ መንገድ ሊሠራ የሚችለው አገልጋዮች እግዚአብሔር የሰጠውን ቅደም ተከተል ጠብቀው ማገልገል ሲችሉ ነው። ይህም ማለት አገልጋዮች የሆንን ሁላችንም አንድ ዓይነት የአገልግሎት ቅደም ተከተል አለን ማለት አይደለም። እግዚአብሔር ለሁላችንም የተለያየ የአገልግሎት ስጦታ ሰጥቶናል። የአገልግሎት ስጦታችንን ለይተን ሰናውቅጥ በስምምነት ማገልገል እንችላለን። ቅደም ተከተሉን እግዚአብሔር ራሱ እንዲያወጣልን ሰንፍቀድስት እርሱ ወስኖ በሰጠን ስጦታ ተጠቅመን በሙሉ ልባችን ማገልገል እንችላለን። ሐዋርያት በቀድሞ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መስበክና ማስተማር፣ ከማንኛውም የአገልግሎት ዘርፍ የበለጠ ቅድሚያ የሚሰጡ መሆናቸውን ወደ ፊትም በዚህ ዓይነት የሚቀጥሉ መሆናቸውን ለምዕመና ግልጽ አድርገው ተናገሩ። “መበስቀችን መመገብ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አስፈላጊ የሆነ አገልግሎት አይደለም፤ ወይም እኛን አይመለከትም” ማለታቸው አልነበረም። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አድሎ መኖሩን እያወቁ ግዴታቸውን መግለጻቸው አልነበረም። ለማለት የፈለጉት የሐዋርያት አገልግሎት ማዕድ ማገልገል እንዳልሆነ መግለጻቸው ብቻ ነበር።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለውን አገልግሎት ሁሉ አንድ ሰው ብቻ ሊሠራው አይችልም። በመስበክና በማስተማር የተሰለፉ አገልግሎታቸው በጣም ጠቃሚና አስፈላጊ እንደ ሆነ መሪውም ሆነ ምዕመናኑ ሊያውቁት የተገባ ነው። ማዕድን የሚያገለግሉ ዲያቆናትም የሚሰጡት አገልግሎት በጣም ጠቃሚ ነው። የቃሉ አገልግሎት ውጤታማ መሆኑ የሚታወቀው የአማኞች መንፈሳዊውም ሆነ ሥጋዊ ፍላጎት መሟላት

ሲችል ነው። መሪዎች ስለ ምዕመናኑ ጉድለት ፍጹም ግድ የሌላቸው ከሆኑ ምንም ዓይነት ትምህርት ቢሰጡ ትምህርታቸውና ሰብክታቸው ፍጹም ዋጋ የለውም። በሌላ በኩል ደግሞ ምንም ያህል መበለቶችን ቢመግቡ የሕይወት እንጀራን ይኸውም ቃሉን ችላ የሚሉ ከሆነ ዋጋ የለውም። ሐዋርያትና ዲያቆናት እርስ በእርሳቸው የሚቃረኑ ወይም የሚፈክኩ ሳይሆኑ አንዱ የሌላው ድጋፍ ናቸው። ወንጌሉን መስበክና ሰዎች ለሥጋቸው የሚያስፈልጋቸውን መስጠት ሁለቱም የቤተ ክርስቲያን ኒቱን ጊዜ ጉልበትና ቆሳቆሳዊ ነገር ይፈልጋል። እነዚህ ሁለት አስፈላጊ የሆኑ ነገሮች እርስ በእርሳቸው ይጋጫሉ ብሎ ማስብጥ ለቤተ ክርስቲያን መከፋፈል ትልቅ ምክንያት ይሆናሉ።

2.6. ኃላፊነትን ለሌሎች አሳልፈው ሰጡ

ሐዋርያት “...በመልካም የተመሰከረላቸውን መንፈስ ቅዱስና ጥበብም የሞላባቸውን ሰባት ሰዎች ከእናንተ ምረጡ ለዚህ ጉዳይ እንሾማችኋለን” አሉ። በአስተዳደር ውስጥ ችሎታቸውን ስጦታቸውን ትምህርታቸውን እያዩ ሥራን ወይም ኃላፊነትን ለሌሎች ማከፋፈል በድርጅቱ ህልውና ውስጥ ከፍተኛ ዕድገት እንደሚያመጣ ምሁራን ይመስክራሉ። አስተዋይ የሆነ ሥራ መሪ ሸክሙን ሁሉ ስብቻው ከመሸከም ይልቅ ሌሎችንም ተሳታፊ ያደርጋል። በንግዱ ዓለም ኃላፊነትንና ሥራን ማከፋፈል የሚያመጣው ጥቅም ከመታወቁ በፊት በእግዚአብሔር አገልግሎት ውስጥ በሙሴ አመራር ላይ ታይቷል። ሙሴ የእስራኤልን ሕዝብ ለብቻው ለማስተዳደር ኃላፊነቱ የእርሱ ብቻ ስለ መስለው የኃላፊነትን ሸክም ለመሸከም በመሞከሩ ሞኝነቱን የተመሰከተ የሚሰቱ አባት የትሮ “ይህ የምታደርገው ነገር ሁሉ ትክክል አይደለም፤ አንትን ፈላጊነት ሆነ ሕዝቡን በከንቱ ታደኩዋለሁ፤ ብቻህን ሆነህ ይህን ሁሉ ለመሥራት ይከብድኝሃል፤ እኔ አንድ ነገር ልምክክ፤ እግዚአብሔርም ከእንተ ጋር ይሆናል፤ ሕዝቡን ወክላህ በእግዚአብሔር ፊት መቅረብ ሆኖ ጉዳዮች ውንም በፊቱ ማቅረብ ትክክል ነው፤ አንተ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ለታስተምራቸው እንዲሁም እንዴት መናገርና ምን ግድረግ እንደሚገባቸው ለትገልጥላቸው ይገባል፤ በተጨማሪ ሞኝ ችሎታ ያላቸውን ሰዎች መርጠህ ቢከብሩ ላይ የሺ አለቆች የመቶ አለቆች የገምገላ አለቆችና

የዐሥር አለቆች አድርገው ሹም። እነርሱ አግዚአብሔርን የሚፈሩት እምነት የሚጣልባቸውና በጉባዎ የሚይደሉሉ ሰዎች መሆን አለባቸው። አለው (ዘጸ. 18:13-21)። ከብዙ ዓመታት በኋላ በኢየሩሳሌም የነበረችው የመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ይህንን የአመራር መንገድ ተከትላለች።

በአሁኑ ዘመን ያሉት አብያተ ክርስቲያናት ይህን የአመራር ሥርዓት የማይከተሉት ሃላፊነትንና ሥልጣንን ለምዕመናኖቻቸው የማያከፋፍሉበት ምክንያት ምን ይሆን? በመንፈሳዊ አገልግሎት ውስጥ ብዙዎች በመንፈስ ጫና ውስጥ በማሰፍ ተዳክመው ከአገልግሎት ውጪ የሚሆኑበት ዋናው ምክንያት ይሄ ነው። የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት በጅምር የሚቀረው መሪዎች ምዕመናንን በአገልግሎት ካለማሳተፋቸው የሌሎችን የጸጋ ስጦታ ለመጠቀም ፈቃደኞች ካለመሆናቸው የተነሳ ነው። የመከፋፈልና የግጭትም ዋናውና አንደኛው ምክንያት ይኸው ነው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለውን ሥራ ሁሉ ብቻቸውን ለመሥራት የሚሞክሩ ከሆነ የቤተ ክርስቲያንን ዕድገት በጣም ወደ ኋላ መጎተታቸው ብቻ ሳይሆን በምዕመናኑ ላይ ቅሬታን መፍጠራቸው ነው። ይሄ ሁኔታ በመሪዎችና በምዕመናኑ መካከል ያለውን እንድትንቀሳቀስ የበለጠ ያሻክራል። በሌላ በኩል ደግሞ ደሞዝ ስለሚከፈለው የቤተ ክርስቲያኒቱን ሥራ ሁሉ መጋቢው መሥራት ያለበት መስሎ እንዲሰማቸው ያደርጋል። ለምሳሌ ከምዕመናኑ መካከል አንዱ ታምሞ ሆስፒታል ቢገባ መጋቢው ካልጎበኘው ሌላ ሰው ቢጎበኘው የተጎበኘ ስለማይመስለው ቅሬታውን ያሰማል። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ልዩ ልዩ አገልግሎት እንዳለና የቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ምዕመናኑን ለአገልግሎት አዘጋጅተው አገልግሎት ውስጥ ካሰለፉት ከላይ ያየውን ዓይነት የቅሬታ ስሜት አይፈጠርም። ሐዋርያው ጳውሎስ ልዩ ልዩ አገልግሎቶችን ከዘረዘረ በኋላ “...ይህንንም ያደረገው የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን እንድትታነጽ ምእመናንን ለክርስቲያናዊ አገልግሎት ለማዘጋጀት ነው” ይላል (ኤፌ. 4:12)። ይሄም ምዕመን ሁሉ አገልጋይና አገልጋይ ሁሉ ምዕመን መሆኑን ያሳያል።

2.7. አገልጋዮቹ የተመረጡት በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ታይተው ነው

ሐዋርያት ማዕድን እንዲያገለግሉ የሚመርጧቸው ሰዎች ምን ዓይነት መሆን እንዳለባቸው ሲገልጹ “...በመልካም ጠቢባቸው የተመሰገኑ በመንፈስ ቅዱስና በጥበብ የተሞሉ...” (ዮሐ. 6:3) መሆን እንዳለባቸው ነገሯቸው።

“ከእናንተ መካከል...” ሲል ሐዋርያት መሆናቸው ይታወቃል፤

“የተመሰገኑ”

በመንፈስ ቅዱስ ቁጥጥር ውስጥ ያሉ – “በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ”

ጥበብ ያላቸው – “በጥበብ የተሞሉ...” ይላል።

ማዕድን ለማገልገል በመንፈስ ቅዱስና በጥበብ የተሞሉ መሆን አለባቸው ሲሉ ደረጃውን ከሚገባው በላይ ከፍ ማድረጋቸው አይደለም ወይ? ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ቃሉን ለመስበክ ወይም ለማስተማር “በመንፈስ ቅዱስና በጥበብ የተሞሉ” መሆናቸው እርግጥ አስፈላጊ ነው። በመንፈስ ቅዱስና በጥበብ የተሞሉ ሐዋርያት ቢመረጡ ይህን ያህል እይደንቀንም። ለችግሮች እንጀራ ለማደል ግን ይህን ዓይነት ከፍተኛ ደረጃ ያላቸው ለምን መሆን እንዳለባቸው ግን አይገባንም። ዛሬ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የሚመረጡት ይህን ዓይነት ከፍተኛ ደረጃ ያላቸው ባለመሆናቸው ምክንያት ነው ብዙ ግጭትና መከፋፈል በየእጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በብዛት የሚታየው።

በረከትን ከአግዚአብሔር ለማግኘትም ሆነ ሊፈጠሩ የሚችሉትን ግጭቶችን ለማስወገድ የአግዚአብሔርን ሥራ የሚሠሩት ሰዎች በጥበብና በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ መሆን አለባቸው። ይህም ማለት በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ መሥራት ያለባቸው ከፍተኛ መንፈሳዊ ብስለት ያላቸው ብቻ ናቸው ማለት አይደለም። የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎችና በመሰተንግዶ የሚያገለግሉት ከሁለቱም ተመሳሳይ የሆነ መንፈሳዊ ብስለት ይጠበቃል ማለት አይደለም። ምዕመናኑ በተስጋቸው መመሪያ መሠረት ዲያቆናትን መረጡ። መጽሐፍ ቅዱስ “በመንፈስ ቅዱስና የተሞላ እስጢፋኖስና ፊልላስና ሐርክላስና ኒቃርኖና ጢሞናና ሐርሜና ወደ አይሁድነት ገብቶ የነበረው የአንጾኪያው ኒቃዳውስን እነዚህን በሐዋርያት ፊት

አቆሙአቸው፤ ሐዋርያትም ከአለዩ በኋላ እጃቸውን ጫኑባቸው። (ዮሐዋ. 6:5-6) ይላል። በቤተ ክርስቲያኒቷ ምዕመናን መካከል በተፈጠረው ቅሬታ ምክንያት የተናጋው እንደነታቸው መስመር መያዝ ችሎ ሐዋርያት ዲያቆናትን ሕዝቡ መርጦ ያቀረበላቸውን ሰባት ሰዎች የአገልግሎትን ኃላፊነትን መስጠት ብቻ ሳይሆን፤ ቃሉን ለመስበክና ለማስተማር እንደገና ራሳቸውንም ሰጡ። “...እኛም በመጸላይና የእግዚአብሔርን ቃል በማስተማር እንተጋለጥን” አሉ (ዮሐዋ. 6:4)።

የቀድሞ ሐዋርያት እንደነታቸውን ሊያበላሽ፤ በመካከላቸው እንክርዳድ ሊዘራ የሞከረውን ጠላት በዚህ ዓይነት ድል መምታታቸው ምን ዓይነት ውጤት አስገኝቶላቸው ይሆን? በኢየሩሳሌም የነበረችው ቤተ ክርስቲያን በጣም አደገች። ሉቃስ “በዚህ ሁኔታ የእግዚአብሔር ቃል አየተሰፋፋ ሰለ ሄደ በኢየሩሳሌም የአማኞች ቁጥር በጣም እየበዛ ሄደ፤ ከካህናትም ብዙዎች አመኑ” ይላል (ዮሐዋ. 6:7)። የዘመኗ ቤተ ክርስቲያን የሐዋርያትን ምሳሌ ልትከተል ይገባታል። ዛሬ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጉዳታቸውን፤ ወይም ቅሬታቸውን ቢያሰሙ፤ ቁም ነገር የሚሰጣቸው ለው ይኖር ይሆን? የሚያዘንላቸው፤ የሚቆረቆሩላቸው መሪ የላቸውም። አገልግሎቱን ሁሉ አንዱ መሪ ብቻውን ለመያዝ በመሞከሩ፤ ሕዝቡ በቂ አገልግሎት ሳያገኙ ይቀራሉ። መሪውም ያለአግባብ ራሱን ከመጠን በላይ ፍሬ ለሌለው ነገር ያደክማል።

3. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩ የግጭት ዑደቶች (Cycles)

የእግዚአብሔር ቃል እየሰፋ፣ የአማኞችም ቁጥር እየጨመረ ሲመጣ በዚያው መጠን ግጭታቸውም እየጨመረ ይመጣ እንደ ነበረ ቀደም ሲል ተመልክተናል። ግጭትን ጤናማ በሆነ መንገድ ለማርገብ የሚቻልበትን ትምህርት የሚሰጡ ምሁራን፤ በግጭቱ ውስጥ የገቡ ወይም የግጭቱ ምክንያት የሆኑ እንዳንድ ሰዎች ግጭቱ መስመር እንዲይዝ የማይፈልጉ እንዳሉ ይገልጻሉ። ስፒድ ሊስ የተባለ ጸሐፊ “መሸጊግ ዮር ቸርች ስሩ ኮንፍሊክትስ” (*Moving Your Church Through Conflicts*)²⁰

²⁰ Speed B. Leas, *Mastering Conflict & Controversy*

በሚለው መጽሐፉ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩትን አምስት የግጭት ዑደቶችን (Cycles) ዘርዝሯል። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚታየው ማንኛውም ግጭት የሚያልፍበት የራሱ ዑደት አለው።

- ① አስቸጋሪ ሁኔታ (Predicament)
- ② አለመስማማት (Disagreement)
- ③ ግጥሚያ (ቆከከር) (Contest)
- ④ መጣላት ወይም መሸሽ ነው (Fight/Flight)
- ⑤ በቀላሉ የማይቆጣጠሩት ሁኔታ (Intractable)

1ኛ ደረጃ፣ አስቸጋሪ ሁኔታ (Predicament)

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዳንድ ጥያቄ ወይም ችግር ያለ ሲመለላቸው፤ “መፍትሄ ሊፈለግለት ይገባል” የሚሉ እንዳንድ ሰዎች ጥያቄ ያቀርባሉ። ሁኔታው በዚህ ደረጃ ላይ እያለ የሁሉም ወገን ፍላጎት፤ “ምንም ዓይነት ችግር ቢሆን ለችግሩ መፍትሄ ይፈለግለት” ይላሉ። በሁለቱም ወገን በዚህ ደረጃ ላይ እያሉ፤ ንዴት ወይም ቁጣ በመካከላቸው በመጠኑ ይታይ እንጂ፤ ጸቡ የከረረ እይደለም። የሁሉም ዓላማ ለግጭቱ መፍትሄ መፈለግ ብቻ ነው። በዚህ ደረጃ ላይ ሁለቱም ወገን አንዱ ሌላውን የግጭቱ ወይም ያለመስማማቱ ምክንያት እድርጎ አይመለከትም። ላልተሰማመብት ነገር መፍትሄ ለማግኘት ጥረት እያደረጉ ናቸው። ውይይታቸው ሥርዓት ያልለቀቀ ነው። ሁለቱም ወገን ድብቅ አጀንዳ የላቸውም። ማንኛውም ግጭት በአግባቡ መፍታት የሚቻለው በዚህ ደረጃ ላይ እያለ ነው። ምክንያቱም በህብረቱ እባሎች ላይ በግጭቱ ምክንያት ማንም የተጎዳ ሰው የሌለ በመሆኑ ነው። ለምሳሌ በሽማግሌዎች በብብረት ላይ ለመጋቢው ምን ያህል ደሞዝ ይከፈለው የሚል ውይይት ይጀመራል። እንዱ ክፍል ክፍል ያለ ደሞዝ እንዲከፈለው ሀሳብ ያቀርባል። ሌላው ክፍል ደግሞ “በጀታችን እይፈቅድም” ሲል ዝቅ ያለ ደሞዝ እንዲ

ከፈለው ሀሳብ ይሰጣል። ያቀረቡት ሀሳብ የተለያየ በመሆኑ አለመስማማት እንደሚፈጠር ግልጽ ነው። እዚህ ላይ ሁለቱም ወገን ችግሩ የሚፈታበትን መንገድ ለመፈለግ ፈቃደኛ ነው። በመካከላቸው ምንም ዓይነት ጥርጣሬ የለም። የቤተ ክርስቲያን ግጭት እዚህ ደረጃ ላይ አያለ ብዙ ጥሩ ነገር ሊያመጣ ይችላል። አንዳንዶች ይህንን ሁኔታ ግጭት ብለው አይጠሩትም። አለመስማማት ወይም ግጭት ያመጣል ብሎ ነገሩን ችላ ማለት ግን የበለጠ ጉዳት ያመጣል።

2ኛ ደረጃ፣ አለመስማማት (Disagreement)

እዚህኛው ደረጃ ላይ ውይይታቸው የሁለቱም ወገን በመጠኑ ለወጥ ይላል። ዓላማቸው ለመጋቢው ደሞዝ መወሰን ቢሆንም፤ መጨረሻው ላይ ሁለቱም ወገን ያቀረቡት አሳብ የተሻለ መስሎ አንዲታይ ጥረት ያደርጋሉ። “ገንዘብ የለንም የሚባለው ነገር አይገባኝም... የቀረበልን የገንዘብ ሪፖርት ትክክል መሆኑን እጠራጠራለሁ” ሲል፤ ሌላው ወገን ደግሞ “መጋቢው ምን እንደሚሠራ አይገባኝም፤ ይህን ያህል ገንዘብ ለምን ይሰጠዋል?” ይላል። የተነሱበት ዓላማ ለመጋቢው ደሞዝ ለመወለን ሲሆን፤ አሁን ግን አቅጣጫውን አየለወጠ የመጣ ይመስላል። በሁለቱም ወገን ስሜታቸውን በኃይል ሲገልጹ ይታያሉ። አንደኛው “ሁልጊዜ ገንዘብ የለንም የሚባለው ነገር ያጠራጥረኛል...” ሲል፤ ሌላው ወገን ደግሞ “መጋቢው ምዕመኑን ሲገባኝ ወይም ሲጠይቅ አንድም ጊዜ አይቼ አላውቅም... ምን ይሠራል ብለን ነው ደሞዝ የምንጨምርለት?” ይላል። ከዚህ ደረጃ ላይ ሲደርሱ ሁለቱም ወገን ባቀረቡት ሀሳብ ላይ የበለጠ ያተኩራሉ። እዚህ ደረጃ ላይ ሲደርሱ እርስ በእርሳቸው መተማመን ያጡና ከሰብ ሰባው ውጪ ሌሎች ሰዎችን፤ ጓደኞቻቸውን፤ ሚስቶቻቸውን ማነጋገር ይጀምራሉ። ይሄም ጎጂ ወይም ጠቃሚ ሊሆን ይችላል። መጋቢው ሌሎች መጋቢዎችን ሃሳብ መጠየቅ ይጀምራል። ጥሩ ወይም መጥፎ ምክር ሲያገኙ ይችላሉ።

3ኛ ደረጃ፣ ግጥሚያ (ትክክር) (Contest)

እዚህኛው ደረጃ ላይ ግጥሚያን የሚመለከቱት ሁለቱም ወገን ችግሩን በመፍታት ፈንታ “ማሸነፍ አለብን” የሚል አቋም ይይዛሉ። ችግሩን ለመፍታት ሳይሆን፤ ሁለቱም ወገን የእነርሱ አሳብ የሚያሸንፍበትን መንገድ ብቻ ይፈልጋሉ። ሁኔታዎችን በትክክል ማየት ይሳናቸዋል። ንግግራቸው ወይም የሚጠቀሙበት ቋንቋ መጀመሪያ ከተነሱበት ዓላማ ውጪ መውጣታቸውን ያሳያል። የተዛባ አመለካከት እንዳላቸው በግልጽ ይታያል። እዚህ ደረጃ ላይ ሁለቱም ወገን የራሱን አሳብ ብቻ አጥብቆ ይይዛል እንጂ፤ ችግሩን ለመፍታት ሌላ አማራጭ መንገዶችን አይፈልግም። ከሁለቱ ክፍል አንደኛው “...የመጋቢውን ደሞዝ ካላስተካከልን፤ እኔና ቤተሰቤ ቤተ ክርስቲያኑን ለቀን እንሄዳለን” ይላል። ሌላው ወገን ደግሞ “...መጋቢው ሁልጊዜ የሚጎበኘውና የሚጠይቀው ገንዘብ ያላቸውን እየመረጠ ነው፤ እንኳን ደሞዝ መጨመር አሁን የሚያገኘውም ይበዛበታል” ይላል። በዚህ ዓይነት መጋቢውን በሚደግፉና በማይደግፉ መካከል ልዩነት ይፈጠራል። እርስ በእርሳቸው መወቃቀስና መወንጀል ይጀምራሉ። “ይህን የሚያደርጉት ቤተ ክርስቲያኒቱን ለመክፍል ነው” በማለት አንደኛው ወገን ሌላውን መወንጀል ይጀምራል። የተነሱበትን ዓላማ ወደ ጎን ይገፋና ጭቅጭቃቸው ስለ ራሳቸው ስሜት ብቻ ይሆናል። እዚህኛው የግጥሚያ ደረጃ ላይ አያሉ ለችግሩ መፍትሄ መስጠት፤ የቀረበው አሳብ የተበላሸ... የተጋነነ ...እውነትነት የሌለው ስለሚሆን፤ የበለጠ ችግር ያስከትላል። “ተስማማን” ቢሉም፤ ትንሽ ይቆይና ግጭቱ ሌላ መልክ ይዞ ብቅ ይላል።

ከሦስተኛ ደረጃ ላይ ሲደርስ ግጭቱን መፍታት የሚቻለው እንዴት ነው? ግልጽ የሆነ ውይይት እንደገና ለመጀመር ለሁለቱም ወገን ጥሪ ማድረግ ይገባል። ጥሪውም በስብሰባው ላይ እነማን እንደሚገኙ፤ ግልጽ የሆነ አጀንዳ፤ እንዲሁም ውይይቱ አንዴት እንደሚካሄድ፤ ማን እንደሚመራው የሚገልጽ አንዳንድ መመሪያዎችን የያዘ መልዕክት መተላለፍ አለበት። ሁለቱም ሊስማሙበት የሚችሉትን መካከለኛ መንገድ መፈለግ አለባቸው። ለመወለን የተነሱበት ነገር የማይፈታ፤ አስቸጋሪ ነገር እንዳልሆነ በለዎቹ ልብ ውስጥ እምነትን መፍጠር የመጀመሪያው እርምጃ ነው። ሁለቱም ወገን ሊቀበሉት የሚችሉት አስታራቂ አሳብ የሌለ ከመሰላቸው፤ እንዲሁም ጉዳዩ ምንም ዓይነት መፍትሄ አይገኝለትም ብለው አስቀድመው ካመኑ፤ ውይይታቸው ፍሬያማ አይሆንም።

4ኛ ደረጃ፣ ፊት ለፊት መጣላት ወይም መሸሽ ነው (Fight/Flight)

እዚህኛው ደረጃ ላይ የሁለቱም ዓላማ በመካከላቸው ያለውን ግንኙነት ማቋረጥ ነው። ራሱ ቤተ ክርስቲያኑን ጥሎ መሄድ ወይም ተቃራኒው ወገን እንዲሄድ ማድረግ ነው። ከዚህ በኋላ በሁለቱ መካከል የነበረው ወዳጅነት ይቆማል። የሚጠቀሙት ቋንቋ ይለወጣል። ብሎጭታቸውና ቅሬታቸው በፈታቸው ላይ ይነበባል። ይኮራረፋሉ፤ አንዱ በሌላው ላይ ፊቱን ያዞራል። ቀደም ሲል ያጋጫቸው ምክንያት ይቀርና ሁለቱም በሰሜታቸው ላይ ትኩረት ያደርጋሉ። እዚህ ደረጃ ላይ የሁለቱም ፍላጎት ቀደም ሲል ለተጋጨበት ምክንያት መፍትሄ መፈለግ ይቀርና በመካከላቸው ቀደም ሲል የነበረውን ግንኙነት በጥሶ መጣል ነው። እዚህ ደረጃ ላይ እንደ ጠላት ሰለሚተያዩ የሁለቱም ፍላጎት ሌላው ወገን ቤተ ክርስቲያኑን ጥሎ እንዲሄድ ማድረግ ነው። የቤተ ክርስቲያን አባላት በዚህ ወቅት ወገን መለየት ይጀምራሉ። ለቤተ ክርስቲያናቸው በማሰብ ፈንታ ከወጡት ሰው ጋር መተባበር ይፈልጋሉ። ሁለቱም ወገን ሌሎች ከእነርሱ ጋር እንዲወጡ ጥረት ያደርጋሉ።

5ኛ ደረጃ ላይ በቀላሉ የማይቆጣጠሩት ሁኔታ ይፈጠራል (Intractable)

እዚህኛው ደረጃ ላይ የሁለቱም ወገን ጥረትና ዋና ዓላማ ምንም ያህል ዋጋ ቢጠይቅ ሌላውን ለማጥፋት ነው። በመጀመሪያዎቹ ሁለት ደረጃዎች ላይ እያሉ ሰላም ለመፍጠር ቀላል ነበር። ሦስተኛው ላይ ትንሽ ከበድሲል፣ አራተኛውና አምስተኛው ደረጃ ላይ በጣም ከባድ ወይም ችግሩን ለመፍታት የማይቻል ሰለሚመስል የውጪ ዕርዳታ መፈለግ ያለባቸው ይመስላል። ብዙዎች ግጭት ውስጥ የሚገቡት ለመጋጨት ብለው ሳይሆን አንዳንድ ችግሮችን ለማቃለል ነው። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠረው አብዛኛው ግጭት ጤናማና የተለመደ ዓይነት ወይም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊያጋጥም የሚችል ግጭት ነው። በሁለቱ ደረጃዎች ላይ ሳሉ በተለመደው ዓይነት ግጭቱን መፍታት ይቻላል። በመጨረሻዎቹ ሦስቱ ደረጃዎች ላይ ሲደርስ ግን ጥቂት ጠብ ጫሪዎች የሚፈጥሩት ችግር ሊሆን ይችላል። ጠብ ጫሪዎች ትንሹን አለመግባባት አተልቀውት ቤተ ክርስቲያን እንድት

ከፈልጋለች ያደርጋል። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩትን ግጭቶች ጤናማ በሆነ መንገድ ለመፍታት ሁለቱም ወገን አንዱ በሌላው ላይ ጤናማ የሆነ አመለካከት እንዲኖረው ለቤተ ክርስቲያን ህልውና፣ አንዱ የሌላውን አላብ መረዳት የሚችል መሆን አለበት።

4. ከግጭት ውስጥ በጎ ነገር ሊወጣበት ይችላል

አንዳንድ መንፈሳዊ መሪዎች በቤተ ክርስቲያን አመራር ውስጥ ብዙ የቆዩ ሥልጣን ያላቸው በግልጽም ሆነ በተዘዋዋሪ ቤተ ክርስቲያ ኒቷን በቁጥጥራቸው ውስጥ ያደረጓት ሰዎች ይኖራሉ። ቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ብዙ ትግል ቢኖርም በትግሉ ውስጥ ታግለው ጸንተው የቆሙ በትግላቸው ውስጥ የእግዚአብሔርን ክንድ ያዩ ሊሆኑ ይችላሉ። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በብዙ ትግል ውስጥ ያለፉ ለቤተ ክርስቲያን ዕድገት ትልቅ አስተዋጽኦ ያደረጉ ናቸው። ብዙ አገልጋዮች በአገልግሎታቸው ዘመን እንደ ዳዊት በውጊያ ውስጥ ወይም አንደ ሰሎሞን ጦርነት የሌለ በትግል አንዳንዶቹ ደግሞ በሁለቱም ዓይነት ሁኔታዎች ውስጥ የሚለላፉ አሉ። አንዳንዴ “መረኞች” በሌላ ጊዜ ደግሞ “ገንቢዎች” ሆነው ያለፉ ናቸው። አንዳንድ መሪዎች ምዕመናኑ ሁሉ “አሜን” ብሎ የተቀበላቸው ሰዎች ሁሉ በትክክል የሚረዱባቸው ግጭት የማይበዛባቸው በሕዝቡ ዘንድ ተወዳጆች ናቸው። አንዳንድ መንፈሳዊ መሪዎች አገልግሎታቸው ከችግር ሁሉ ነጻ ሲሆን ለሚያገለግሉት ሰዎች ግን ልባቸው እንደ ድንጋይ የጠጠረ ነው። ሁልጊዜ በሰላም የተሞላ አገልግሎት መስጠት ደስ ቢልም ሁልጊዜ ሁሉም ነገር መልካም ከሆነ ደግሞ መሪዎች ቀስ በቀስ የሌሎች ሰዎች መከራና ችግር እንዳይሰማቸው ደንዳና ልብ እንዲኖራቸው ሊያደርግ ይችላል።

ከግጭት ውስጥ መልካም ነገር ሊወጣ ይችላል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዛሬ ብቻ ሳይሆን ጥንትም ግጭቶች እንደ ነበረ ደጋግመን ገልጽናል። ግጭትን ወይም አለመስማማትን በአግባቡ ከተጠቀምንበት ጎጂ ብቻ ሳይሆን ጠቃሚነትም አንዳለው የታወቀ ነው። አለመስማማት ኃጢአት አይደለም። የእግዚአብሔር ወዳጅ የተባለው አብርሃም ከሎጥ ጋር ያልተስማማበት ጊዜ ነበር። አብርሃምና ሎጥን የተለዩ ያደረጋቸው “ላለመስማማት አንስማማ” የሚለውን ህሳብ ተግባራዊ ያደረጉ በመሆናቸው

ይሆናል። አለመስማማታቸውን ትክክለኛ በሆነ መንገድ መስመር እንዲይዝ አደረጉ። የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያንም በተለያዩ ጊዜ በተለያዩ ምክንያት ግጭት (አለመስማማት) በመካከላቸው ተፈጥሮ ግጭታቸውን በአግባቡ መስመር በማስያዛቸው ምክንያት ከግጭታቸው ውስጥ በጎ ነገር እንዳገኙበት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተጠቅሷል። አለመስማማት (ግጭት) ሁልጊዜ መጥፎ እንዳልሆነ፤ ጥሩ ውጤት ሊያስገኝ እንደሚችል በዚህ ውስጥ መረዳት እንችላለን። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የምናያቸው አንዳንድ ግጭቶች ቤተ ክርስቲያኒቷ ጤናማ አለመሆኗን የሚያሳይ ምልክት አይደለም። ሰዎች በአንድ ሀሳብ ላይ ባይሰማሙ፤ አለመስማማታቸውን በአግባቡ ከያዙት፤ በግጭታቸው ምክንያት አንዳንድ በጎ የሆኑ ነገሮችን ሊያገኙበት ይችላሉ። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንዳንድ ውጥረቶች ከሌላ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች “ሁሉም መልካም ነው” ብለው ስለሚያስቡ አንዳንድ ጠቃሚ የሆኑ ነገሮችን ተወያይተው አይወስኑም።

በአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንዳንድ አማኞች “መሪዎቻችን ገንዘብ ባንክ ያጠራቅማሉ” የሚል ቅሬታ ያስሙ ነበር። “ለክፉ ጊዜ ይሆናል” ብለው ባንክ ሃምሣ ሺ ብር ክበራቸው። ይሁን እንጂ ቤተ ክርስቲያኒቱ ብዙ የጎደላት ነገር ነበር። የሙዚቃ መሣሪያቸው ያረጀ ነው። የቤተ ክርስቲያኒቷ ጣራ ያፈላል። የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ የሚሰጠው ደሞዝ በጣም አነስተኛ ስለሆነ ቤተሰቡን ማስተዳደር ስለማያስችለው የሚያገለግለው ከወር እስከ ወር ድረስ እየተጨነቀ ነው። እንዲሁም ከቤተ ክርስቲያኒቱ ዕርዳታ የግድ የሚያስፈልጋቸው አንዳንድ አማኞች አሉ። ይሄ ሁኔታ ደስ ያላበኛቸው አንዳንድ አስተዋይ የሆኑ አማኞች ቅሬታቸውን በሥርዓት ገለጹ። መሪዎችም “በአመራራችን ላይ እንዴት ጥያቄ ታንሳላችሁ በማለት ፈንታ፤ ‘ቅሬታችሁ ትክክል ነው’ በማለት አዳዲስ ውሳኔዎችን አስተላለፉ። ለመጋቢው የሚሰጠውን ደሞዝ ጨመሩ። ጣራውም ተሠራ። አዳዲስ የሙዚቃ መሣሪያም ተገዛ። እንዲሁም ሌሎች ለቤተ ክርስቲያኒቱ የሚያስፈልጓት ነገሮች ሁሉ ተሟላ።

ከላይ ያየናቸውን ዓይነት ጥሩ ውሳኔዎች ሊተላለፉ የቻሉት፤ አንዳንድ ሰዎች ቅሬታቸውን በማስማማታቸው፤ እንዲሁም መሪዎች የምዕመኑን አስተያየት ስምተው አስፈላጊውን ዕርምጃ በመውሰዳቸው ነው።

“ሁሉን ማስደሰት አንችልም፤ የእነዚህን ሰዎች ጥያቄ ብንመልስ፤ ሌሎች ይቀየሩና በመካከላቸው ግጭት ተፈጥሮ ቤተ ክርስቲያኒቱ ለሁለት ትክልላለች” ብለው በመፍራት ለጥያቄያቸው መልስ ባይሰጡ ፍሮ፤ ከላይ ያየናቸውን ዓይነት መልካም እርምጃዎች አይወስዱም ነበር። ግጭት፤ ከሚሰጠው ጥቅም አንደኛው ምዕመናኑ በውይይቱ እንዲሳተፉ ዕድል የሚለጥ መሆኑ ነው። በቤተ ክርስቲያን ለሚወሰዱት እርምጃዎች ብዙ ጊዜ ውሳኔውን የሚያስተላልፉት የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢና ሽማግሌዎች ናቸው። ለሚደረጉት ጥቃቅን ውሳኔዎች ሁልጊዜ ምዕመኑን ማሳተፍ አለባቸው ባንልም፤ አንዳንድ ትላልቅ የሆኑትን ውሳኔዎችን ለመወሰን ግን ምዕመናኑን በውይይቱ ማሳተፍ ጠቃሚ የሚሆንበት ጊዜ አለ። አስፈላጊ ናቸው የሚባሉት ውሳኔዎች ለመሆኑ እንዴት ዓይነቶቹ ናቸው? “...የቤተ ክርስቲያናችንን ሥፍራ እንለውጥ ...የቤተ ክርስቲያን ሀንጻ እንግዛ...” ቤተ ክርስቲያኒቷ መጋቢ ከሌላት “ለቤተ ክርስቲያናችን መጋቢ እንዲሆን ማንን እንጥራ?” እነዚህ ከላይ የጠቀስናቸው ነገሮች አጨቃጫቂና ለግጭት ምክንያት ሊሆኑ የሚችሉ ናቸው። ይሁን እንጂ፤ ግጭትን በመፍራት ብቻ አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች ሕዝቡ እንዲወያይበት ዕድል አለመስጠት ከሚሰጠው ጥቅም ይልቅ የሚያስከትለው ጉዳት ያመዝናል።

ጭምዕራፍ አምስት

የቤተ ክርስቲያን መሪዎችና የምዕመናን ግጭት

በዓለም ውስጥ ፍጹም የሆነ ቤተ ክርስቲያን ይኖር ይሆን? በሁሉም ነገር የሚሰማው አንድ ልብ የሆኑ አርሰበእርሳቸው የሚተላለፉና የሚደጋገፉ ሁልጊዜ በፍቅር የሚመላለሱ የተቀራረቡ ግጥኖች ያላቸው አባላት ያሉበት ቤተ ክርስቲያን ይኖር ይሆን? ከላይ የጠቀስነውን ዓይነት ቤተ ክርስቲያን ቢኖር ሁላችንም የዚያ ቤተ ክርስቲያን አባሎች በሆንን ነበር። ሉቃስ በሐዋርያት ዘመን ስለነበረችዋ የመጀመሪያዬ ቤተ ክርስቲያን ሲጽፍ፤

- “አማኞች ሁሉ በአንድነት አብረው ይኖሩ ክርደ ያላቸውም ነገር ሁሉ የጋራ ክርደ መሬታቸውንና ንብረታቸውን እየሸጡ ገንዘቡን ለእያንዳንዱ እንደሚያስፈልገው ያስፋፍሉ ክርደ በየቀኑ በቤተ መቅደስ በአንድነት ይሰበሰቡ ክርደ በቤታቸውም እንጀራ እየቆረሱ በደሲታና በጥሩ ልብ ይመዝገቡ ክርደ እግዚአብሔርንም ያመሰግኑ ክርደ ሰውም ሁሉ ያከብራቸው ክርደ እግዚአብሔርም የሚደኑትን ሰዎች በየቀኑ ወደ ማዝበራቸው ይጨመር ክርደ ይላል (ዮሐዋ. 2:44-47)።”

አንዳንዶቻችን በሐዋርያት ዘመን የነበረችዋን ዓይነት ቤተ ክርስቲያን በዓለም ውስጥ በአሁኑ ጊዜ ይኖራል ብለን ማመን ያስችግረናል። በሐዋርያት ዘመን የነበረችው የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያንም ብትሆን አንድ ነቷ እንደ ተጠበቀ ከማንኛውም ዓይነት ግጭት ነጻ ሆና ለረጅም ጊዜ እልቆየችም። ቤተ ክርስቲያኒቱ በቁጥር እያደገች ስትመጣ፤ አንዳንድ

ችግር መፈጠር ጀመረ። ከግሪክ አገር የመጡት አይሁዳውያን በይሁዳ ይኖሩ በነበሩት አይሁዳውያን ላይ “መበለቶቻችን ተገቢው ዕርዳታ አልተደረገላቸውም” በማለት ቅሬታቸውን አሰሙ። ከግሪክ አገር የመጡ አይሁዶች “በመበለቶቻችን ላይ አድሎ ተደረገብን” በማለት ቅሬታቸውን ያሰሙት ዝም ብለው ሳይሆን ቅሬታቸው በእውነት ላይ የተመሠረተ እንደነበረ ሉቃስ በጸፈው ወንጌል ላይ መረዳት እንችላለን። “...ከግሪክ አገር የመጡ አይሁድ በይሁዳ ይኖሩ በነበሩት አይሁድ ላይ አገረመረሙ፤ ምክንያቱም በየሰላቱ በሚከናወነው ምግብ የማይል አሠራር ላይ ከእነርሱ ወገን የሆኑት መበለቶች ችላ ተብለው ክርደ” (ዮሐዋ. 6:1) ይላል። የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን መሪዎች በወቅቱ ያጋጠማቸውን ችግር የሚፈቱበት አዲስ መንገድ ባያገኙ ኖሮ ግጭታቸው የከፋ ነገር ሊያስከትል ይችላል ነበር።

1. የአማኞች በሀሳብ መለያየት፤ ቤተ ክርስቲያንን ሊጠቅም ይችላል

በአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የዘመኑን የአምልኮት ሥርዓት የሚፈልጉና የማይፈልጉ አማኞች ነበሩ። ይኸውም፤ አንደኛው ክፍል ሞቅ ያለ መዝሙር ወይም አዝማች የሚዘመርበት አምልኮ ሲፈልግ፤ ሌላው ደግሞ የጥንቱን ዓይነት ዝግ ያለ መዝሙር በመዘመር ማምለክ የሚፈልጉ ናቸው። አንደኛው ሁለቱም ወገን የራሳቸው የሆነ የአምልኮት ምርጫ አላቸው። እንዲሁም የቤተ ክርስቲያኒቱ መሪዎች አንድ ነገር ለማድረግ አስበው ሲነሱ፤ ምንጊዜም ቢሆን ሃሳቡን የሚቃወሙና ሀሳቡን የሚደግፉ ሰዎች ያጋጥማቸዋል። ሁለቱንም ወገን በአንድ ጊዜ ለማስደስት ወይም ፍላጎታቸውን ለማሟላት አይችሉም። ለምሳሌ የሙዚቃ መሣሪያው በደንብ የማይሠራ መሆኑን አይተው መሪዎች ተወያይተው አዲስ የሙዚቃ መሣሪያ ቢገዙ፤ “የጌታን ገንዘብ ለምን ታባክናላችሁ? ገንዘብ ከተረፋችሁ ድሃ ለሆኑ ምዕመናኖቻችን ለምን እትስጡትም?” በማለት ሀሳቡን የማይደግፉ ሁለት ወይም ሦስት ተቃዋሚዎች፤ ቅሬታቸውን ማስማታቸው አይቀርም። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሰዎች ስለሆኑ አባላትን በሙሉ ሁልጊዜ የማስደስት እቅም ስለሌላቸው ትክክል ነው ብለው ያመኑበትን ውሳኔ ያስተላልፋሉ።

አንድ ጊዜ አንድ ክርስቲያን በአምልኮት ሰዓት የአምልኮት ፕሮግራም መሪው ላይ በጣም ተናዶ እየተመናጨቀ ቤተ ክርስቲያኑን ጥሎ ወጣ። በጣም የተናደደበት ምክንያት ይዘመር የነበረው መዝሙር አራት ቁጥር ያለው ሲሆን፤ አምልኮት መሪው ጊዜ ለመቆጠብ ሲል ከአራት ቁጥሮች ውስጥ ሦስቱ ብቻ እንዲዘመሩ በማድረግ ነበር። ይህ ሰው የተበሰጨውና የተናደደው አንድ ቁጥር ከመዝሙሩ ውስጥ ሳይዘመር በመቅረቱ ሳይሆን፤ አምልኮ መሪውን በጣም ይጠላው ስለነበረ፤ ተቃውሞውን ለመግለጽ ምክንያት ስለ ሆነው ነው። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአሁኑ ጊዜ ይሄንን ሰው የሚመሰሉ፤ አስቸጋሪና ደካማ የሆነ የተፈጥሮ ባሕሪ ባላቸው ሰዎች የተሞላች ስለሆነች፤ ምን ጊዜም ቢሆን ከግጭት ነጻ ሆና መኖር አትችልም።

ግጭት ፈጽሞ የማይታይበት፤ ምዕመናኑ በመሪዎቻቸው ላይ ምንም ዓይነት ጥያቄ የማያነሱ ከሆነ፤ ቤተ ክርስቲያኒቱ ጤናማ ነች ማለት አይደለም። አንድ ሰው አንድ ጊዜ፤

- “ሁለት ሰዎች ሁልጊዜ በሁሉ ነገር የሚሰማሙ ከሆነ፤ ከሁለት አንዳቸው አያሰፈልጉም” አለ።

ይህን ሲል፤ አንደኛው ወሳኝ ሲሆን፤ ሁለተኛው ሰው የራሱ የሆነ ምርጫ የሌለው፤ ሁልጊዜ ሌላው ሰው የወሰነውን “አሜን!” ብሎ የሚቀበል ይሆናል ማለቱ ነው። በአግባቡ የተያዘ “አለመሰማማት” ወይም ግጭት ሁልጊዜ መጥፎ ውጤት አለው ማለት አይደለም። በመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በጣም የታወቁት ጳውሎስና በርናባስ፤ ሁለቱም ሐዋርያት ተብለው የሚጠሩ፤ አብረው የሚያገለግሉ፤ ሁለቱም ለሚሰዩናዊ አገልግሎት ራሳቸውን ሙሉ በሙሉ የሰጡ ነበሩ። በአንድ ወቅት በጌታ ሥራ ላይ በሁለቱ መካከል አንድ ዓይነት አለመሰማማት ተፈጥሮ ነበር። ሁለቱም “እኔ ልክ ነኝ” የሚል አቋም አጥብቀው ይዘው ስለነበረ፤ አለመስማማታቸውን ማስታረቅ አቅቷቸው ሁለቱም በተለያዩ አቅጣጫ መሄዳቸውን እናውቃለን። “በንሰማማ፤ ላለመስማማት እንሰማማ” የሚለውን አቋም የሚከተሉ በመሆናቸው፤ በአንድ አባባ ላይ ባለመሰማማታቸው ምክንያት ሁለቱም በተለያዩ አቅጣጫ እንደሄዱ፤ እስከ መጨረሻው ድረስ ግን ጠላቶች ሆነው እንዳልቀሩ እናውቃለን። “በርናባስም ማርቆስ የተባለው ዮሐንስ ከእነርሱ ጋር አብሮአቸው እንዲሄድ ፈለገ። ጳውሎስ ግን

ይህ ሰው ከእነርሱ ጋር አብሮ እንዲሄድ አልፈቀደም፤ ምክንያቱም እርሱ በጽንፍል ከእነርሱ ተለይቶ ስለ ቀረና ወደ ሥራ ምክንያት ጋር ስልሄድ ነው። በዚህ ምክንያት በመካከላቸው ከፍ ያለ ክርክር ተነሣና ተለያየ፤ ስለዚህ በርናባስ ማርቆስን ይዞ በመርከብ ወደ ቆጵሮስ ሄደ። ጳውሎስ ግን ሲላለን መረጠ፤ ወንድሞችም ጳውሎስን ለጌታ ጸጋ ዐደራ ከሰጡት በኋላ ሄደ። አርሱም አብሆተ ክርስቲያናትን እያበረታታ በሶርያና በከልቅያ በኩል አለፈ” (ዮሐዋ. 15:37-41) ይላል። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአንዳንድ ነገር ላይ በሀሳብ ባንሰማማ፤ ወይም የተለያዩ ሀሳብ ቢኖረን ክርስቲያን ያልሆነን መሰሎ ይለማን ይሆን? አንዳንዶች የሚሰማቸውን ስሜት ከውስጣቸው የሚደብቁት፤ ስሜታቸውን ገልጸው ቢናገሩ ግጭት ይፈጠር ይሆናል ብለው በመፍራት ነው። በኢትዮጵያውያን ሕብረተሰብ ውስጥ የማይሰማሙበትን ነገር “አልሰማማም” በማለት ፊት ለፊት መነጋገር ስለሚፈሩ፤ ስብሰባ ላይ ተሰማምተው ይወጡና ከስብሰባው ውጪ በሀሳብ ከሚመሰሏቸው አንዳንድ ሰዎች ጋር ሆነው በመነጋገር ውሳኔውን ሲቃወሙ ይሰማሉ።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአንዳንድ አማኞች መካከል አለመስማማት ሲፈጠር፤ ፊት ለፊት ተነጋግረው ግጭታቸውን በማርገብ ፈንታ፤ ከአንድ ግለሰብ ቤት፤ ወይም ቤተ ክርስቲያን ጊቢ ውስጥ ተመሳሳይ አጀንዳ ያላቸው አማኞች ድብቅ የሆነ ስብሰባ ማካሄድ ሲጀምሩ፤ ስብሰባው አደጋ ያለበት እንደሆነ ግልጽ ነው። እንዲህ ዓይነቱ ስብሰባ እውነት ነት በሌለው ወሬ፤ ወይም በአሉባልታ የተመሠረተ ነው። “አጠፉ” የሚባሉት ሰዎች ስብሰባው ላይ ተገኝተው ራሳቸውን መከላከል እንዲችሉ ዕድል ሳይሰጣቸው፤ እነርሱ በሌሉበት ያለአግባብ ስማቸውና ዝናቸው ሲጎድፍ ማየትና መስማት የተለመደ ሆኗል። ይሄን ዓይነቱ ድብቅ ስብሰባ ዋናው ዓላማ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለመገንባት ሳይሆን፤ ለመክፈል ወይም ለማፍረስ ነው። “አበላሹ... አጠፉ” የሚባሉት ሰዎች ስለሚነፍሰው ወሬም ሆነ አሉባልታ በወቅቱ የሚያውቁት ነገር የለም። የተወለኑ ሰዎች ብቻ በሚገኙበት ድብቅ ስብሰባ ግጭትን ማርገብ የማይቻል መሆኑ ብቻ ሳይሆን፤ ግጭቱ ለረጅም ጊዜ እንዲቆይ ዕድል ይሰጠዋል። ብዙ ጊዜ የድብቅ ስብሰባ ዋና ዓላማ የተወለኑትን ሰዎች የችግሩ ምክንያት አድርጎ እነርሱን ከሕብረቱ ወይም ከቤተ ክርስቲያን ለማስወጣት ወይም ገለል ለማድረግ ነው። ድብቅ ስብሰባውን የሚመሩት ጥቂት ሰዎች የማይፈል

ጉትን ሰው ከቤተ ክርስቲያኒቱ ገፍተው ማስወጣት ካቃታቸው ሥቡድን ራሱን የቻለ ቤተ ክርስቲያን መሆኑን በግልጽ ያውጃሉ። ከዚያ መካከል ዋና መሰሎ የሚታየው “ጌታን ለማገልገል ጥሪ አለኝ” ይልና ከውጪ አንዱ መጥቶ ቀብቶ የአዲሲቷ ቤተ ክርስቲያን መጋቢ አድርጎ ይሾመዋል። ከዚህ በኋላ በሁለቱ ቤተ ክርስቲያን መካከል የሚታይ የማይታይ ሰው ጦርነት መካሄድ ይጀመራል። በዚህ ሁሉ ውስጥ ሕሊናቸው የደነዘዘ ባቸው በመሆኑ የህሊና ክስ ወይም ወቀባየለባቸውም። እንዲያውም ለጌታ በስሙ የመስቀል ጦርነት አካሂደው ያሸነፉለት መሰሎ ይለማቸዋል። “በግ ጭት የተመሠረተ ቤተ ክርስቲያን ነው” እንዳይባል ወይም አዲሱን ቤተ ክርስቲያን ሕጋዊ ለማድረግ “ዕርቅ እንፈልጋለን፤ ሁላችንም ባለንበት ጌታን አናገልግል” ይላሉ። “ጌታን እናገልግል” ሲሉ “እናገለግለዋለን” የሚሉትን ጌታ ለማሞኘት ነው? “ታርቀናል” ይሉና ጥቂት ቆይተው ዐይጥና ድመት መሆን ይጀምራሉ። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠረውን አለመስማማት ወይም ግጭት በሁለት ዓይነት መልክ ማየት ይቻላል።²¹

1ኛው፡ ለሥልጣን የሚታገሉ ለሸናፊና ተሸናፊ የሆኑ ሁለት ሰዎች ወይም ሁለት ቡድኖች ያሉበት ግጭት ሲሆን፡

2ኛው፡ በምዕመናኑ መካከል በአንዳንድ ሀሳቦች ላይ ባለመስማማት ምክንያት የተፈጠረ ግጭት ነው።

ሁለተኛው ጤናማ ግጭት ሲሆን በግጭቱ ምክንያት በጎ ነገር ሊወጣበት ይችላል። ቤተ ክርስቲያን በፈቃደኞች የተመሠረተች፤ አባላት ተገድደው ሳይሆን ፈቅደው የሚገቡበት ማኅበር ነው። ሰዎች የአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባል ለመሆን የሚፈልጉበት የራሳቸው የሆነ ምክንያት አላቸው። የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እነዚህ ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡት ሰዎች ሁሉ መንፈሳዊ ነገር ብቻ ፈልገው የሚመጡ ይመስላቸዋል። እርግጥ ነው አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን አባሎች የቤተ ክርስቲያኒቱ መጋቢ የሚጣፍጥ ሰብከት የጸሎት ፕሮግራሙ በሳምንቱ መካከል የሚደረገው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት በክርስቲያኖች መካከል ያለው ሕብረት፤ እንዲሁም ቤተ ክርስቲያኒቷ ሰላላት ዓለም አቀፍ የሆነ የወንጌል ስርጭት ፕሮግራም ደስ አሰኝቷቸው ወይም ስደታቸው የመጡ ይሆናሉ። በሌላ በኩል ደግሞ አንዳንዶች ቤተ ክርስቲያን የመጡት ከላይ በዘረዘር

ናቸው ምክንያቶች አይደሉም። ቤተ ክርስቲያን የመጡት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ባሉት ልዩ ልዩ አገልግሎቶች ውስጥ በአንድ ወይም በሁለት አገልግሎት ውስጥ ገብተው የማገልገል ዕድል እንዲያገኙና ከዚያም ቀስ በቀስ በአመራሩ ውስጥ አንድ ዓይነት ሥልጣን ለመያዝ እንዲችሉ በማስብ ይሆናል። አንዳንዶች ደግሞ ጥሩ ደረጃ ካላቸው ሰዎች ጋር ለመቀራረብና ሕብረት ለመፍጠር ሲሆን ሌሎች ደግሞ ማሕበራዊ ኑሯቸውን ለማሳደግና ለማጠናከር ፈልገው ይሆናል። “ቤተ ክርስቲያናችን ለማንኛውም ሰው ክፍት ነው” የሚል ማስታወቂያ ያውጡ እንጂ የሚቻል ቢሆን ኖሮ የጠብ ጫሪነት ባህሪ የሌላቸውን ወይም ተስማሚ የሆኑትን ብቻ እየመረጡ ይቀበሉ ነበር።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎቷን መቀጠል አንድነት አባላቱ ግዴታቸውን በፈቃደኝነት መፈጸም አንዳለባቸው የታወቀ ነው። ምዕመናኑ ለሚያገለግላቸው ሰው ቀለቡን መስፈር አለባቸው። የቤተ ክርስቲያኒቱ ሕንጻ መጠበቅ አለበት። የተባላሸው መሠራት ሥራው መተካት አለበት። ይሄ ሁሉ ገንዘብን ይጠይቃል። የቤተ ክርስቲያኒቱ አባል የሆኑት ሁሉ እነዚህን ወጪዎች ለመሸፈን አሥራትና ምጽዋዕት ያለማቋረጥ መስጠት አለባቸው። የሚስጡትም በፈቃደኝነት እንጂ በግድ አይደሉም። አባላቱ በቤተ ክርስቲያናቸው መደሰታቸው የሚታወቀው አሥራታቸውን በታማኝነት ሲሰጡ ነው። ግዴታቸውን ካልፈጸሙ ለመስጠት የገቡትን ቃል ኪዳን ካልጠበቁ ወይም ስጦታቸውን ከቀነሱ በፊት ለፊትም ሆነ በድብቅ በሚካሄደው የቤተ ክርስቲያን ጦርነት ውስጥ ተካፋይ መሆናቸውን ያሳያል። ብዙ ጊዜ አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን አባሎች ሲያኮርፉና መሪዎችን ለመቅጣት ሲፈልጉ አስራታቸውን መስጠት ያቆማሉ። ዛሬ በብዙ ሥፍራ በእማኞችና በቤተ ክርስቲያን መሪዎች መካከል በመከባበር ፈንታ እርስ በእርሳቸው ከፍተኛ ጦርነት ሲያካሂዱ ይታያል። “ወንድሞችህ ይበመካከላችሁ የሚደክሙትን በጌታም የሚገዙላችሁን የሚገሰዱላችሁንም ታውቁ ዘንድ ስለሥራቸውም በፍቅር ከመጠን ይልቅ ታከብሩላቸው ዘንድ እንለምናችኋለን” (1ኛ ተሰ 5:12-13) የሚለው የጳውሎስ ምክር ብብዙዎች ልብ ውስጥ ሥፍራ ያገኘ አይመስልም። አሜሪካ ባሉት አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚያገለግሉ መጋቢያን ከአገልግሎታቸው የሚባረሩት ቁጥራቸው በየጊዜው እየጨመሩ

²¹ Bernard K. Bangley, *Getting Along When You Feel Like Getting Even*.

መረ ነው። በቅርቡ ያለ አንዳች ማስጠነቀቂያ ከሥራው የተሰናበተው አንድ አሜሪካዊ መጋቢ የተሰናበተበትን ምክንያት ሲገልጽ፡

• “በእሁድ ጥዋት ፕሮግራም ላይ ጌታን ለመቀበል ለሚፈልጉት ጥሪ በማድረግ እንዲሁም አንድ ዕሁድ ጥዋት አንድ ሚሲዮናዊ ጋብዜ እንዲሰጠክ በማድረግ በሰብኩቴ መካከል ምሳሌ እየጨመርኩ በመናገሪ ነው” አለ።

እግዚአብሔር ሰውን አንድ ዓይነት አድርጎ ስላልፈጠረው ሰዎች በብዙ ነገር የተለያዩ ናቸው። አንዱን ያስደስተው ነገር ሌላውን ላያስደስተው ይችላል። አንዱ ሥርዓት ያለው አምልኮት ደስ ሲለው ሌላው ደግሞ ይቸክበታል። አንዱ ነፍሳት ሲድኑ ደስ ይለዋል፤ ሌላው ደግሞ ግድ የለውም። የሚያስደንቀው በአንድ አካባቢ ያሉት እጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት የሚያመልኩት አንድ አምላክ የሚያነሱት አንድ ዓይነት የሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ቢሆንም የአምነት እቋማቸው የተለያዩ መሆኑ ነው። የሚያሳስበን የተለያዩ መሆናቸው ሳይሆን እርስ በእርሳቸው መጋጨታቸው በሰላም ማምለክ አለመቻላቸው ነው። ይሄ ችግር በእኛ ዘመን ብቻ ሳይሆን ጥንትም የነበረ ነው። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ጸኔ ወደዚያ በምመጣት ጊዜ ምናልባት ልትሆኑ እንደምፈልገው ሳትሆኑ እኔም እናንተ እንደምትፈልጉት ሳልሆን እንኛ ይሆናል ብዬ አፈራለሁ፤ እንዲሁም በእናንተ ዘንድ ጥል፣ ቅናት፣ ቁጣ፣ ኢድመኛነት፣ የሰው ስም ማጥፋት፣ ሐሜት፣ ትላቢት፣ ሁከት ይኖር ይሆናል ብዬ አፈራለሁ” ሲል ጽፎላቸው ነበር (2 ቆሮ. 12:20) ።

2. ሥልጣን በሚፈልጉ መሪዎች መካከል ግጭት ሊፈጠር ይችላል

ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምዕመናን እርስ በእርሳቸው እንዲሁም ምዕመናን ከመሪዎቻቸው ጋር እንደሚጋጨት ሁሉ ሽማግሌዎችም እርስ በእርሳቸው እንዲሁም ሽማግሌዎች ከመጋቢው ጋር መጋጨት እንደሚችሉ የታወቀ ነው። ይህን ዓይነት ግጭት መታየት የጀመረው አሁንም በዚህ ዘመን ብቻ ሳይሆን በመጀመሪያይቱ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያንም ውስጥ ታይቷል። የጳውሎስንና የበርናባስን አለመስማማት ስናይ፤

የሰው አቅምም ሆኑ ጥበብ ምን ያህል ውስን እንደሆነ መረዳት እንችላለን። ምሳሌ ሊሆን የሚችለው ምንም ዓይነት እንክንዳ የማይገኝበት ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ሌላ ሥጋ የለበለ ሰው የለም። የቀድሞ መንፈሳዊ አባቶችም ሥጋ የለበሱ ለዎች በመሆናቸው የመጣላት ወይም የመጋጨት ዝንባሌ ያላቸው ነበሩ። የእነርሱን ድካምና ውድቀት ስናይ፤ እግዚአብሔር ታላቅና ቅዱስ የሆነውን ሥራውን እንዲሠሩ ደካማ የሆኑትን ሰዎች መጠቀሙ በጣም ያስደንቀናል። መንፈሳዊ መሪዎች በመካከላቸው መሳሻሽምና መዘነጣጠል ይታይ የነበረው ከሐዋርያት ዘመን ጀምሮ ነው። በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ከጊዜ በኋላ ብቅ ያሉ መሪዎችና አስተማሪዎች ብለው ራሳቸውን የሚጠሩ ጳውሎስን ከፋኛ ይቃወሙት ነበር። “በማስተማር ችሎታው ደካማና ውጤት አልባ፤ ስለ ክርስቶስ በቂ የሆነ ዕውቀት የሌለው ነው። እንዲሁም የሚሰብከው ወንጌል ኃይል የሌለው ነው” በማለት ይተቹት ነበር። ጳውሎስም በ2ኛ ቆሮ 10:10-13 ላይ በጻፈው መልዕክቱ ለነቃፊዎቹና ለተቺዎቹ የሰጠውን መልስ እናያለን።

በአመራር ውስጥ ያሉ ሰዎች ቤተ ክርስቲያኒቱ በምን ዓይነት ሁኔታ መመራት እንዳለባት ለመወሰን ሲወያዩ፤ የተለያዩ ሀሳብ ያላቸው ሁለት ቡድኖች (ክፍሎች) የሚፈጠሩበት ጊዜ አለ። እነዚህ ሁለት የተለያዩ ቡድኖች፤ ያቀረቡት ሀሳብ አንዱ ከሌላው ወገን የበለጠ ተቀባይነት እንዲያገኝ ስለሚፈልጉ በመካከላቸው አንዳንድ አለመግባባት መፈጠሩ አይቀርም። የሚያከራክራቸው ጉዳይ ትልቅ ከሆነ ሁለቱም ወገን በክርክራቸው ካላሸነፉ ቤተ ክርስቲያኒቱ እንደ ነበረችው ዓይነት እንደማትሆን ያውቃሉ። ስለዚህ አስከ መጨረሻው ደም ጠብታ ድረስ መዋጋት አለብን በማለት ቆርጠው ይነሳሉ። በሐዋርያት ዘመን በነበረችባ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንዳንድ ሥልጣን የሚፈልጉ ሀሰተኞች አስተማሪዎች ወደ ቤተ ክርስቲያን ሾልከው እንደገቡ ጳውሎስ ይናገራል። የግጭቱ ትልቁ ምክንያት የነገረ መለኮት ልዩነት ነበር። ጳውሎስ ሁኔታውን ሲያስረዳ፤ “ኀገር ግን በመካከላችን ሾልከው በሰው ርዝታ አንዳንድ ሐሰተኞች ወንድሞች እንዲገረዙ ፈልገው ነበር፤ እነዚህ ሰዎች በመካከላችን ሠርገው የዝነት በኢየሱስ ክርስቶስ ያለንን ነጻነት በመሰለል ባሪያዎች ሊያደርጉን አላጠውኑ” ይላል (ገላ. 2:4)። ግጭቱ ሲፈጠር ጳውሎስ፤ ጴጥሮስ፤ በርናባስና ሲላስ ቤተ ክርስቲያኒቱን ጥለው በመሄድ ሌላ ቤተ ክርስቲያን አልጀመሩም። ጳውሎስ ጸኛ ግን የወንጌል እውነት በእናንተ ዘንድ ጸንቶ

አንዲኖር በግለት ለጥቂት ጊዜ እንኳ አልተበገርንላቸውም ይላል (ገላ. 2:5)። እነዚያ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለማወክ የተነሱ ሰዎች በስም እንኳን የታወቁ አልነበሩም። ከአይሁድ እምነት ወደ ክርስትና እምነት የመጡ መሆናቸውን ብቻ ነው የምናውቀው። ግጭቱ እውነትን በያዙት ወንድሞች አሸናፊነት አከተመ። ቤተ ክርስቲያኒቱ በዚያን ሰዓት ስጣም አሳሳቢ ሁኔታ ውስጥ ነበረች። እውነትን ያልያዙት ክፍሎች አሸናፊ ቢሆኑት ወይም እነ ጳውሎስ ጥሰው ቢወጡት በጣም አሳዛኝ ይሆን ነበር። በዚህ ዓይነት አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን ጦርነቶች ውስጥ ሳይሸሹ ተዋግቶ ማሸነፍ አስፈላጊ የሚሆንበት ጊዜ አለ።

ዛሬም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከፍተኛ የሥልጣን ትግል ይካሄዳል። ትግሉም ኃይለኛና ጭካኔ የተሞላበት የሚሆንበት ጊዜ አለ። ብዙ ጊዜ ግጭት የሚከሰተው የእምነት ወይም የደክነት ልዩነት ተፈጥሮ አይደለም። ሥልጣን በሚፈልጉ በጥቂት ሰዎች ምክንያት የሚፈጠር ግጭት ነው። ሁለቱም ወገን ለቤተ ክርስቲያን የሚቆረቆሩ ይምስሉ እንጂ ጥሩ ብቅ የሆነ የራሳቸው የሆነ ዓላማ ያላቸው ናቸው። የሚጋጨበት ምክንያት ውስብስብ ያለ ለመፍታት አስቸጋር የሆነ በመሆኑ አይደለም። አንዳንዴ ለመፍታት አስቸጋሪ የሚሆነው ግጭቱ በዓይን የማይታይ ግልጽ የሆነ ምክንያት የሌለው ሲሆን ነው። ችግሩ የልብ ጉዳይ ነው። የሚጋጨበትን ምክንያት ሲገልጽ “ይሄ ነው” ይባላል። እንጂ ምክንያታቸው ያ “ነው” ያሉት ነገር አይደለም። ልባቸውን ገልጦ የሚያነብ ሰው ስለሌለ ለግጭቱ መፍትሄ መስጠት ያዳግታል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የግጭት ምክንያቶች ናቸው የተባሉትን ለንስማ ስጣም ያስቀናል።

አንድ ጊዜ በአንድ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ግጭት ተፈጥሮ አንዳንዶች ለመደባደብም የቃጣቸው ክቡሩ። ምክንያቱ ቤተ ክርስቲያኒቱን እንዲመሩ የተመረጡት ሽማግሌዎችና ዲያቆሶች ቤተ ክርስቲያኒቱን በሚመለከት ሥራ ላይ ለመወያየት ሽማግሌዎችና ዲያቆሶች አብረው ይሰብስቡት ወይስ ለየብቻቸው ይሰብስቡ? የሚል ጥያቄ ተነሳ። ሀሳቡን በሚደግፉና በማይደግፉ ሰዎች መካከል ትልቅ ግጭት ተፈጥሮ ቤተ ክርስቲያኒቱ ለሁለት ተከፈለች። ቤተ ክርስቲያኒቷ ለሁለት የተከፈለችው የእምነት (የደክነት ርንጉ) ልዩነት ተፈጥሮ ወይም ችግሩ የማይፈታ ሆኖ ሳይሆን ሥልጣን

የሚፈልጉ ሰዎች የፈጠሩት በመሆኑ ነው። አውነተኛውን ምክንያት የሚያውቀው የሰውን ልብ የሚያነበው ጌታ ብቻ ነው። የመጣላችንን ምክንያት ያዕቆብ ሲገልጽ “በእናንተ መካከል ያለው ጦርነትና ጠብ ከየት የመጣ ነው? በሰውነታችሁ ውስጥ ከሚዋጋው ከሥጋዊ ምኞታችሁ አይደለም? የምትፈልጉትን ነገር ማግኘት ሲያቅታችሁ ሰውን ትገድላላችሁ፤ በብርቱ ተመኝታችሁ ማግኘት ሲያቅታችሁ ትጠላላችሁ፤ ትጋደላላችሁ...” ይላል (ያዕ. 4:1-2)።

“የምንጣላቸው ወይም የምንጋጭባቸው ምክንያቶቻችን ቤተ ክርስቲያንን ለሁለት ለመክፈል የሚያደርሱ ናቸው ወይ? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ጦርነት ሲፈጠር ምን ያህል እየተዋጋን መቆይት አለብን?” ብለን መጠየቃችን አይቀርም። ጤናማ የሆነች ቤተ ክርስቲያን አንድ ወይም ሁለት ሰዎች የቤተ ክርስቲያኒቷን አቅጣጫ እንዲወስኑ ዓላማዋን እንዲያሰለውጡ ለምን ዕድል ትሰጣቸዋለች? በአንድ ሀሳብ ላይ ምንጊዜም የተለያየ አሳብ ያላቸው ሰዎች ይኖራሉ። ይሁን እንጂ፤ በብዙ መሠረታዊ ነገሮች ላይ ሲሰማሙ ይችላሉ። ስለዚህ ተራው ግጭታቸው ወደ “መስቀል ጦርነት” እንዳይለወጥ አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው። “የእግዚአብሔርን ጦርነት እየተዋጋሁ ነው” በማለት የራሳቸውን ጦርነት የሚያካሂዱ አሉ። ሰዎች ከእነርሱ ጋር በሀሳብ ባይስማሙ ከእግዚአብሔር ጋር እንዳልተስማሙ አድርገው ለማሳየት ሙከራ ያደርጋሉ። ችግሮችን ሁሉ መንፈሳዊ ችግሮች ማድረግ ማንኛውንም ጦርነት በእግዚአብሔርና በስድገት መካከል የሚደረግ ጦርነት አድርጎ መመልከት ትክክል አይደለም።

አማኞች እርስ በእርሳቸው ሲበላሉና እርስ በእርሳቸው ሲጨራረሱ ማየት ምን ያህል ያሳዝናል? እያንዳንዱ አማኝ የክርስቶስ አካል ክፍል እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። የሰው አካል የተለያየ ብልቅ ይነረው እንጂ አንደኛው ብልቅ በሌላው ላይ በጠላትነት አይነሳም። እጅ ዐይንን “አታስፈልገኝም” ብሎ አውልቆ አይጥልም። እግርም ቁርጭም ሚታን አይረግጥም። አማኞችም እርስ በእርሳቸው መደጋገፍ እንጂ ሊጠፋፋ አይገባም። በአማኞች መካከል የሚደረገው ግጭት ቤተ ክርስቲያንን ትልቅ ዋጋ ያስከፍላል። ማንኛውም ጦርነት በሁለቱም ወገን ያሉትን ከፍተኛ ዋጋ እንደሚያስከፍለው ሁሉ በክርስቲያኖችም መካከል የሚደረገው

ግጭት ሁለቱንም ወገን ይሳዳል። የመጥፎ ቃላት ውርወራ ኅብረትን ያጠፋል፤ ስምን ያሳድፋል አንዲሁም ቤተክርስቲያንን ይሳዳል።

ዛሬ አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ግጭታቸውን (አለመስማማታቸውን) የሚይዙት በምን ዓይነት ሁኔታ ይሆን? ከዚህ በታች የምናያቸው የፊጠራ ሳይሆን እውነተኛ ታሪኮች ናቸው።

- አሜሪካ ውስጥ ፔንሲልቬንያ እስቴት ውስጥ ግጭታቸውን (አለመስማማታቸው) በሥርዓት መያዝ አቅቷቸው የፅሁፎ አምልኮት ፕሮግራማቸው ላይ ሁለት ክፍሎች በአንድ ጊዜ የአምልኮት ፕሮግራም አካሄዱ። በቁጥር ሃያ የሚሆኑ የቤተክርስቲያኒቱ አባሎች በድምጽ ብልጫ ከአገልግሎቱ ቢወገድም የሕዝቡን ውሳኔ አልቀ በልም ያለውን ወይም የተወገደውን ፓስተር (መጋቢ) ይዘው በዋናው የቤተ ክርስቲያኒቱ አዳራሽ ውስጥ የአምልኮት ፕሮግራም ያካሂዳል። ምድር ቤት ካለው መለስተኛ አዳራሽ ውስጥ ደግሞ መጋቢውን የማይደግፉ ሰማንያ የሚሆኑ ሰዎች በቅርቡ ከሚሰዩን አገልግሎቱ የተመለሰ አንድ ሰው ይዘው የአምልኮት ፕሮግራም ያካሂዳሉ። አንዳንድ ጊዜ ግጭት ተፈጥሮ እንዳይደባደቡ ለመጠበቅ ፖሊሶች ቤተ ክርስቲያኒቱ ግቢ ውስጥ ተመድበዋል።

- በአንድ አውሮፓ አገር ውስጥ በምትገኝ አንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ትልቅ ግጭት ተፈጥሮ አዲስ መጋቢ ይፈልጉ ነበር። የከተማው ጋዜጣ የተፈጠረውን ታሪክ ሲጽፍ አንዲህ አለ፤ “ትላንትና በፅሁፎ የአምልኮት ፕሮግራም ላይ በሁለት የተከፈለው ቤተ ክርስቲያንን ሁለቱም ወገን የራሳቸውን ፕሮግራም በአንድ ቤተ ክርስቲያን አዳራሽ ውስጥ ሁለት የተለያዩ ሰዎች ፕሮግራማቸውን ለማካሄድ መድረኩ ላይ ወጡ። ሁለቱም የተለያዩ መዝሙር በአንድ ጊዜ መዝሙር ጀመሩ። የሁለቱም ወገን ለባኪዎች መድረክ ላይ ወጥተው መጫጫኸ ጀመሩ። አንደኛው መልዕክቱን ለማለት ሲጮኸ፤ ሌላው ደግሞ የበለጠ ይጮኸ ነበር። ሕዝቡም አንዱ በሌላው ላይ በቁጣ ተሞልቶ በኃይል ይጮኸ፤ መጽ

ሐፍ ቅዱስ ይወራወር ነበር። በመጨረሻ ከፍተኛ ሁከት ስለተነሳ አንድ የቤተ ክርስቲያን ዲያቆን ፖሊስ ጠራ። ሁለት ፖሊሶች መጥተው የተፈጠረውን ረብሻ ጩኸት ለማረጋጋት አርባ የሚሆኑትን ሰዎች ወደ ቤታቸው እንዲሄዱ አደረጓቸው። ትላንትና ግታ ‘አንታረቅ’ ብለው ተሰብስበው ለላም በመፍጠር ፈንታ የበለጠ ተጣልተው ተለያዩ። ይላል።

ማንኛውም ሰው ግጭት ሲያጋጥመው ራሱን ከጉዳት ለማዳን መሸሽገ፤ ወይም በግጭቱ ውስጥ አሸናፊ ለመሆን ባለው ኃይልና ጉልበት ታግሎ ለማሸነፍ መሞከሩ አይቀርም። እንዲሁም የቤተ ክርስቲያን መጋቢ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንዳንድ አለመስማማት ወይም ግጭት ሲያይ፤ ሁኔታውን ችላ ብሎ ማለፍ፤ ወይም ሁኔታውን ለመለወጥ ጣልቃ መግባቱ አይቀርም። ችላ ሲለው ግጭቱ ሊጠፋ ወይም የበለጠ የከፋ ሊሆን ይችላል። አንዳንድ መጋቢዎች ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተፈጠረውን ግጭት ችላ ብሎ ማለፍ ፍጹም የማይቻል ካልሆነ በስተቀር፤ ግጭቱን ችላ ብለውት ያልፋሉ። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግጭት መኖሩን በምንም ዓይነት ከመድረክ ላይ ሆነው አይናገሩም። በአመራር ላይ ያላቸው ፍልስፍና “ከፉ ነገር አትሰማ፤ ከፉ ነገር አትናገር” የሚል ይመስላል። በዚህ ምክንያት ግጭትን ችላ ብሎ የማለፍ ፍልስፍናቸው ምን ያህል ችግር ችን ሊያቃልል አንደሚችል አናውቅም። ግጭቱን ችላ ብሎ ማለፍ፤ ችግሩ ተፈታ ማለት አይደለም። ችግሩ ለጊዜው ተሸፍኖ ይቆይ እንጂ፤ አንድ ቀን ከበፊቱ የበለጠ በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ የከፋ ጉዳት ወይም ችግር ሊያደርስ አንደሚችል ግልጽ ነው። መጋቢ ሁልጊዜ የራሱን ጦርነት መምረጥ መቻል አለበት። ለጥቃቅኑ አለመስማማት ሁሉ መልስ ለመስጠት ከሞከረ፤ አላት አለ ብሎ በሚያሰበው ሥፍራ ሁሉ እየኮረ አላት አጥፊ ከሆነ፤ የተቀረውን የቤተ ክርስቲያን ሥራ ለመሥራት እቅምና ጊዜ ያንሰዋል። መጋቢው ሰው ስለሆነ በአንድ ጊዜ ሁሉ በታ መገኘት ሁሉን ነገር ማድረግ፤ ሰውን ሁሉ ማስደሰት አይችልም። መጋቢው ሥራው በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ የሚጫሩትን ግጭቶች እየተከታተለ ማጥፋት ከሆነ፤ የመጋቢነት አገልግሎቱን ወይም ኃላፊነቱን እንደሚገባው መወጣት አይችልም። ለዚህ ነው መጋቢው የራሱን ጦርነት መምረጥ አለበት ያልነው።

8. ግጭትን መገምገም

ሁልጊዜ ግጭትን ችላ ብሎ ማለፍ ወይም መሸሽገገ ግጭትን ለማርገብ መፍትሄ እይሆንም። ብልህ የሆነ መጋቢ ወይም የቤተ ክርስቲያን መሪ ችላ ተብሎ መታለፍ የሌለበትን ግጭት መፍትሄ እንዲያገኝ መንገድ ይፈልጋል። ግጭት እያለ ግጭት እንደሌለ አድርጎ ማለፍ ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ ያመዝናል። ግጭትን ችላ ብሎ ማለፍ የመሪውን እሳዋቂነቱን እንጂ ጥሩ መሪነቱን እያሳይም። ጥሩ መሪ ግጭቱን በአግባቡ ገምግሞ አስፈላጊውን እርምጃ ይወስዳል። እንደ መንፈሳዊ መሪ ግጭትን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲያይዝ ግጭቱ ተስፋፍቶ በቤተ ክርስቲያኑ ላይ የበለጠ ጉዳት እንዳያደርስገገ ግጭቱ ምን ዓይነት ደረጃ ላይ እንዳለ አስቀድሞ መገምገም አለበት። ግጭቱ ያለበትን ሁኔታ ለመገምገም ዊልሙን ኤች. ዊልሙን የተባለ ጸሀፊ መጽሐፉ ውስጥ ጥቂቶቹን አስፍሯል።²²

1ኛ፤ አለ ስለሚባለው ግጭት በቂ የሆነ መረጃ መስጠቱ በብዙ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ የሚፈጠሩት ግጭቶች ብዙ ጊዜ በቂ ያልሆነ ወይም ትክክል ያልሆነ መረጃ በመሰራጨቱ ምክንያት የሚደርስ ነው። ይሄ መወሰድ ያለበት የመጀመሪያው እርምጃ ችግሩን ለይቶ ለማወቅ የሚደረግ ጥረት በመሆኑ መረጃ መስጠቱ በግጭቱ ውስጥ ተሳታፊ የሆኑትን ክፍሎች ይህን ያህል የሚያስፈራቸው እይሆንም።

2ኛ፤ በቂ ጊዜ መውሰድ ለዎች ከውሳኔ ቶሎ እንዲደርሱ ግፊት ሲበዛ ባቸው ሁኔታዎችን ወይም በሀሳብ የተለያዩበትን ምክንያት ለይቶ ለማወቅ እንዲሁም ያላቸውን አማራጭ መንገዶችን ለመመርመር በቂ ጊዜ እይሰጣቸውም። በቂ ጊዜ መውሰድ በማስተዋል እርምጃ ለመውሰድ ይረዳል።

3ኛ፤ በግጭቱ ውስጥ ያሉትን ሰዎች በጥንቃቄ መገምገም፤ ግጭት ውስጥ እሉበት የተባሉት ሰዎች ምን ያህል የበሰሉ ናቸው? ጥቂት የሆኑ ጠብ ጫሪዎች የራሳቸው የግል ምክንያት ኖሯቸው ጠብ ካርስቲያን ውስጥ የሌለውን ነገር እንዳለ በማቅረብ

ምዕመኑን ለመበጥበጥ የተነሱ ናቸው? ብዙ ጊዜ አንዳንድ መጋቢዎች ለችግሩ መፍትሄ በመፈለግ ፈንታ ወይም እንዳንድል ይገኙባቸዋል። ለማስታረቅ በመሞከር ፈንታ ጥያቄ ያላቸውን ሁሉ በአጠቃላይ “ጠብ ጫሪዎች” የሚል ስም ይሰጧቸዋል። ይህ እንዳይሆን አስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ ይገባል። ይሁን እንጂ በማንኛውም የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ውስጥ የራሳቸው የሆኑ አጅንዳ ያላቸው ግጭት ፈጣሪዎች እንዳሉ የታወቀ ነው። እንደነዚህ ዓይነቶቹ ተሳታፊው መታወቅ አለባቸው። ስለጠብ ጫሪዎች ምዕራፍ 6 ላይ በሰፊው የቀረበ ስለሆነ ምዕራፉን በጥንቃቄ ማንበብ ይጠቅማል።

4ኛ፤ በግጭቱ ወቅት ያለው የሰዎች ስሜት ያለበትን ደረጃ ለይቶ ማወቅ፤ በግጭቱ ወቅት ቁጣ ወይም ንዴት በጣም ከፍተኛ የሚል በመሆኑ መጋቢው ግጭቱን በሥርዓትና በአግባቡ ማስተናገድ እንዳይችል ከፍተኛ እንቅፋት ሊሆንበት እንደሚችል የታወቀ ነው። የሰዎች ንዴት ወይም ቁጣ ከፍተኛ ከሆነ በግጭቱ ውስጥ ያሉት ሰዎች እንዲወያዩ የማያስችል ከሆነ ሁኔታው በረድ አስኪል ድረስ መጋቢው ለተወሰነ ጊዜ ውይይቱን ማቋረጥ ይጠቅማል።

ግጭቱ በምዕመኑ ዘንድ በግልጽ እስኪታወቅ ድረስ ከላይ የዘረዘር ናቸውን እርምጃዎች መውሰድ በጣም ጠቃሚ ነው። ግጭቱ እንዴት በሁሉም ዘንድ ከታወቀገገ ግጭቱን ለማርገብ የተለያዩ መንገድ ወይም ዘዴ መፈለግ የግድ ያስፈልጋል። ችግሩን ጥቂት ሰዎች እንዲመረምሩት ወይም መጋቢው በግጭቱ ውስጥ ካሉበት ሰዎች ጋር መወያየት ይጠቅማል። ግጭቱ በእደባባይ ከታወቀ በኋላ ግን መጋቢው ግጭት እያለ እንደሌለ አድርጎ ችላ ቢልገገገ ከጥቅሙ ይልቅ ጉዳቱ ያመዝናል። አንዳንድ መጋቢዎች ግጭትን በሚመለከት ነጥብ ላይ በጣም ለዘብተኞች ናቸው። ችግር እያለ ሁሉም መልካም የሆነ ይመስል ሁሉንም ነገር በፈገግታ ለማለፍ ይሞክራሉ። ይሁን እንጂ ግጭቱን ያባብሰዋል እንጂ ይህን ያህል እያረግዘውም።

²² Willmon, H. William. Conflict in the Local Church. Westminster Press, Philadelphia, Pa. 1987.

4. ግጭት በቤተ ክርስቲያን የሚፈጠርበት ምክንያት

አንድ መጋቢ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንዳንድ ግጭት መፈጠሩን ሲያይ ማድረግ ያለበት ሁለት ዓይነት ምርጫዎች አሉት።

1ኛው፡ ሁኔታውን ችላ ብሎ ማለፍ ሲሆን፤

2ኛው፡ ለግጭቱ መፍትሄ መፈለግ ነው።

ሁኔታውን ችላ ማለት ግጭቱን ያለፋዋል፤ ወይም ከጊዜ በኋላ ግጭቱ ይጠፋል። ችላ የተባለ ግጭት ለጊዜው የጠፋ ይመስል እንጂ ጥቂት ቆይቶ በሌላ መልክና በሌላ አቅጣጫ ብቅ ማለቱ ስለማይቀር፤ ግጭትን ችላ ብሎ ማለፍ ምን ያህል ግጭትን እንደሚያረግብ ማወቅ ያስፈልጋል።

4.1. የሰዎች የግል ድካም (ጉድለት) (Individual Shortcomings)

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩት ግጭቶች አብዛኛዎች በአንዳንድ ሰዎች የግል ድካም ምክንያት የሚመጡ ናቸው።

ሰዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚሆነውና የማይሆነው ካለማወቃቸው የተነሳ ስጋት ሲሰማቸው፤ አንዳንድ ግጭቶች እንደሚፈጠሩ የታወቀ ነው። ሰዎች ሲፈሩና ሲጨነቁ አመለካከታቸው የተዛባ ይሆናል። ያኔ ግጭት ይፈጠራል። አንዳንድ ጊዜ ቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ አንዳንድ ችግሮች መኖራቸውን ሲገነዘቡ፤ ከሚገባው በላይ ይጨነቃሉ። በዚህ ወቅት የበለጠ ፍርሃት እየተሰማቸው ይመጣል። አስተሳሰባቸውና አመለካከታቸውም ይበላሻል።

በአንድ ወቅት አንድ የቤተ ክርስቲያን መጋቢ ከተመረጡት የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ጋር አንዳንድ አለመስማማት ተፈጥሮበት ነበር። እነዚህ ሰዎች ከሥልጣኔ ያወርዱኛል ብሎ ማስብና መፍራት ጀመረ። በጣም ስለፈራ አብዛኛዎቹ የቤተ ክርስቲያን ምዕመናን እንዲደግፉት የራሱ የሆኑትን ሰዎች አደራጀ። የቤተ እምነቱን ዋና ፕሬዚደንት አነጋገረ። የፈራቸውን ሰዎች እንደገና አንዳይመረጡ ከፍተኛ ጥረት አደረገ።

ይሁን እንጂ፤ የመጋቢው ሁኔታ የበለጠ በብዙዎች አዕምሮ ውስጥ ጥያቄና ጥርጣሬን ፈጠረ። በዚህ ምክንያት በመጋቢው ላይ እምነት አጡ። ደግሞ፤ ሁኔታውን የሚለውጥ ሁለት ነገር ሆነ። ይኸውም አንደኛ፤ የቤተ እምነቱ ፕሬዚዳንት ማንም እንደማያባርረው በመንገር እንዲረጋጋ አደረገው። ሁለተኛ፤ ያባርሩኛል ብሎ ከፈራቸው ሁለት ሰዎች ጋር ቁጭ ብሎ ለመነጋገር ዕድል አገኘ። በውይይታቸው ወቅት እርሱን ለማባረር ሀሳብም ሆነ ዓላማ እንደሌላቸው አረጋገጡለት። ስለ አስተዳደሩ ያላቸውን ቅሬታ ግን በግልጽ ነገሩት።

4.2. የሰዎች የተለያዩ ፍላጎት

እግዚአብሔር ሁላችንንም አንድ ዓይነት አድርጎ ስላልፈጠረን፤ አንዳንድ ጊዜ የአንዳችን ፍላጎት ከሌላው ለው ፍላጎት ጋር የሚጋጭበት ጊዜ አለ። በዚህ ምክንያት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አልፎ አልፎ አንዳንድ ግጭቶች ይፈጠራሉ። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተለያዩ ሰው እንዳሰው ሁሉ፤ ፍላጎታቸውም በዚያው መጠን የተለያዩ ነው። ለምሳሌ፤

- ♦ አንዳንዶች “በዕሁድ አምልኮት የሰብኩት ጊዜ ሰፋ ይበል” ሲሉ፤ ሌሎች ደግሞ “የአምልኮቱ ጊዜ ረዘም ይበል” ይላሉ።
- ♦ አንዳንዶች “የልጆች ፕሮግራም ያስፈልጋል” ሲሉ፤ ሌሎች ደግሞ “ጋብቻን ለማጠናከር ስባለትዳሮች ትምህርት ይስጥ” ይላሉ።
- ♦ አንዳንዶች “ሞቅ ያለ የአምልኮት ፕሮግራም ይኑር” ሲሉ፤ ሌሎች ደግሞ “ረጋ ብለን እናምናለን” ይላሉ።
- ♦ አንዳንዶች “የቤተ ክርስቲያን ጣራ ያፈላልና ይሠራ” ሲሉ፤ ሌሎች ደግሞ “የሙዚቃ መሣሪያው ተሰብሯልና አዲስ ይገዛ” ይላሉ።

በዚህ ዓይነት የሁሉንም ፍላጎትና ጥያቄ ማሟላት የማይቻል በመሆኑ፤ ጥያቄያቸው ወይም ፍላጎታቸው ያልተሟላላቸው ግጭት ሊፈጥሩ ይችላሉ።

በሰዚህ ሰላምን ለመፍጠር የተለያዩ አሳቦችን የሚያስታርቁበት መንገድ መፈለግ አለባቸው።

4.3. ኃጢአት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲሰለጥን

የሥነ ልቦና ምሁራንና መጽሐፎቻቸው አይጥቀሱት እንጂ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጠሩት ግጭቶች ከምክንያታቸው እንደኛውና ትልቁ ኃጢአት ነው።

- ያዕቆብ “በእናንተ ዘንድ ጦርና ጠብ ከወዴት ይመጣሉ? በብል ቶቻችሁ ውስጥ ከሚዋጉ ከእነዚህ ከምችቶቻችሁ አይደለምን? ትመኛላችሁ፤ ለእናንተም አይሆንም፤ ትገድላላችሁ፤ ነገር ግን አትለም፤ ለእናንተ አይሆንም...” (ያዕቆብ 4:1-2) ይላል።

እማኞች በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ሲቀዘቅዙ ወይም ኃጢአትን በመለማመድ ውስጥ ሲኖሩ፤ ከውስጣቸው በሚፈጠረው ሁከት ምክንያት በአካባቢያቸው ባሉት ሰዎች ላይ ችግር መፍጠር ይጀምራሉ። እዚህ ላይ መጠንቀቅ ያለብን ነገር ቢኖር፤ ሰዎች በቤተ ክርስቲያን አመራር ውስጥ ያላቸውን ቅሬታ ሊያለሙ እውነተኛውን ችግር ፈልጎ መፍትሄ በመስጠት ፈንታ “በሕይወቱ ስለ ደከመ ነው ሁልጊዜ ወቀላ የሚያበዛው” በማለት ሌላውን ምክንያት ማድረግ ለችግሩ መፍትሄ አይሆንም። እርግጥ ነው “ኃጢአት” ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት ብቻ ሳይሆን እርስ በእርሳችን ሊኖረን የሚገባውን የተቀራረበ ግንኙነት የማበላሸት ኃይል አለው። ኃጢአት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሲሰለጥን ሁሉም “የእኔ አላብ ከእንተ ይሰያል” በማለት ፈንታ “የእኔ ሃሳብ ከእንተ ይበልጣል” እንደ ንል ያደርገናል። “ያንተ ፍላጎት ይቅርና የእኔ ፍላጎት ብቻ ይሟላ” የሚል ዝንባሌ ይታያል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሰላም ሲጠፋ፤ ማስታረቅ የማይቻል ግጭት በምዕመናኑ መካከል ሲፈጠር ለግጭቱ ጎልቶ የሚታይ ሌላ ምክንያት ሲጠፋ፤ በእንደ ወይም በተወሰኑ ሰዎች ሕይወት ውስጥ ኃጢአት ሥር እየሰደደ መሆኑን እንጠራጠር።

በዚህ ነጥብ ላይ ጳውሎስም ሆነ በርናባስ “ለክርስቶስ ክብር ብላችሁ ከእናንተ እያንዳንዱ ለሌላው ይታዘዝ” የሚለውን ቃል እንዳላከበሩ እና ያለን። ጳውሎስ “ማርቆስ የተጣለበትን እምነት ያፈረሰ ሰው በመሆኑ ሊታመን አይገባም” የሚለውን እምነቱን ወይም አቋሙን ለመለወጥ ስላል

ፈለገ ደካማውን የመታገስ ልብ እንዳልነበረው እና ያለን። በሌላ በኩል ደግሞ በርናባስ ልል በመሆኑ እምነት የማይጣልበት ሰው አገልግሎት ላይ ካልተሰለፈ ማለቱ ድካም አይደለም? ጳውሎስ ኃይለኛነቱን በርናባስ ደግሞ ልልነቱን ለመለወጥ ትንሽም የተፈተኑ አይመስሉም ነበር። ሁለቱም በያዙት አቋም ስለ ጸኑ በመካከላቸው ግጭት ተፈጠረ። እግዚአብሔርን በቁጣና በንዴት ተሞልተን እንድናገለግለው በእርሱ ስም ቅዱስ ጦርነት እንድናካሂድ አይፈልግም። ያዕቆብ “የሰው ቁጣ የእግዚአብሔር ጽድቅ በሰው ሕይወት ውስጥ ፍጹም እንዲሆን አያደርግም” ይላል (ያዕ. 1:21)። ጳውሎስና በርናባስ በተለያዩ መንገድ መሄዳቸው ፈቃዱ ሊሆን ይችላል፤ አለመስማማታቸውን በአግባቡ ሥርዓት ካልያስያዙት ግን ደስ አይለውም። የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን እንደሚያስረዱት ጳውሎስና በርናባስ ለአስር አመት ያህል ተለያዩ ሁለት ታላላቅ መሪዎች መስማማት የማይችሉ ከሆነ ያላቸው ጥሩ ምርጫ “ለመስማማት እንስማማ” ብለው ሁለቱም በተለያዩ መንገድ መሄድ ነው። ጳውሎስና በርናባስ መለያየታቸው መልካም አይምስል እንጂ፤ ውጤቱ መጥፎ አልነበረም። በእንደ ቡድን ፈንታ ሁለት ቡድን ተቋቋመ።

የቤተ ክርስቲያን መከፋፈል ማንም ጥሩ ነው ብሎ የሚያምን የለም። ትልቅ ግጭት፤ ፍርድ ቤት ድረስ ሄዶ መካሰስን ሊያመጣ ይችላል። ልብን መስበር ብቻ ሳይሆን ሁለቱም ወገን እስከ መጨረሻው ድረስ ጠላቶች ሆነው ሊቀሩ ይችላሉ። ይሁን እንጂ “እግዚአብሔርን ለሚወዱና እንደ ፈቃዱም ለተጠሩት ሰዎች እግዚአብሔር ሁሉን ነገር ለጥቅማቸው እንደ ሚያደርግላቸው እናውቃለን” (ሮሜ 8:28) በሚለው ተስፋ እንጽናናለን። ከጳውሎስና ከባርናባስ ማን ነው ትክክለኛው? በእንደ በኩል ሁለቱም ስህተተኞች ናቸው። ምክንያቱም ሁለቱም ችኮሞች “የያዝኩትን አልላቅም” ባዮች በመሆናቸው ነው። በሌላ በኩል ደግሞ ሁለቱም ትክክል ናቸው። የጳውሎስ ጠንካራነት እንዲሁም የባርናባስ ለሰላሳነት ነው ማርቆስን መጨረሻው ላይ ወደ ሙሉ ንስህ ያመጣው። የጳውሎስ ችኮነት ማርቆስ ከዚህ በፊት ምን ያህል ትልቅ ስህተት እንደ ሠራ እንዲገነዘብና ወደፊት በአገልግሎቱ ጽናት ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ እንዲያውቅ ያደረገው። የበርናባስ ልብ ሰፊነት ሕይወቱን እንዲያስተካክል ሁለተኛ ዕድል ሰጠው። ማርቆስና ጳውሎስ እንዲሁም በርናባስና ጳውሎስ ጠላቶች ሆነው እንዳልቀሩ በአገልግሎታቸው ይደጋገፋ እንደነበረ እናውቃለን።

5. መሪዎች በቡድን ሲከፋፈሉ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግጭት ይፈጠራል

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ግጭት መታየት የጀመረው በእኛ ዘመን ብቻ እንዳልሆነ ደጋግመን ገልጻል። በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን በነበረችዋ ቤተ ክርስቲያንም ውስጥ ግጭት ይታይ ነበር። ለዚህ የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ጥሩ ምሳሌ ናት። በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ ነበረው መከፋፈል ጳውሎስ ለእማኞችና እንዲሁም ለመሪዎች በጻፈው የመጀመሪያው መልዕክቱ፤ “ወንድሞቼ ሆይ! ‘መሊያየት በመከላከል ሆኖ አይኑር’ ሁላችሁም ተሰማምታችሁ በአንድ አካባቢ በአንድ ዓላማ ጸንታችሁ ኑሩ” ብዬ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እለምናችኋለሁ” (1 ቆሮ. 1:10) ይላል።

የጳውሎስ ቡድን

የአጳሎስ ቡድን

የክርስቶስ ቡድን

የጴጥሮስ ቡድን

“የፓርቲ (የቡድን) መንፈስ” በሚል አርዕስት፤ “በሕይወት መስታወት” በ1985 ዓ.ም. (እ.ኤ.አ) ላይ እዘጋጅቼ ያቀረብኩት ትምህርት፤ የመሪዎች በቡድን መከፋፈል በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለሚያስከትለው ችግር በመጠኑ ተገልጿል።²³ የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን የመንፈሳዊ ሕይወት ጀማሪያቸው በጣም የሚደነቅ ነበር። የነበራቸው ፍቅርና እንድነት የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት መሆናቸው በሕይወታቸው በግልጽ ይታይ ነበር። ነገር ግን ብዙ ሳይቆዩ እርስ በእርሳቸው የማይሰማሙ ቡድን የተከፋፈሉ ሆኑ። በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በማወቅም ሆነ ባለማወቅ፤ የቡድኑ መሪዎች ሳያውቁትና ሳይፈቅዱት እራት ዓይነት ቡድን ተፈጠረ።

(ሀ) የጳውሎስ ቡድን፤

ቤተ ክርስቲያኒቱን መጀመሪያ የተከለ እርሱ በመሆኑ ብዙዎች፤ በተለይ በእርሱ አገልግሎት የጻኑት፤ እንዲሁም ትምህርቱን የሚያደንቁት “እኛ የጳውሎስ ነን” አሉ። ከእርሱ ጋር ባላቸው ቅርብ ግንኙነት በጣም ይኮሩበታል። ከጳውሎስ በኋላ ሌሎች ሊያገለግሉ ሲመጡ ስብከታቸውን ከጳውሎስ ስብከት ጋር ያወዳድሩና ከመላእክት ትንሽ በማሳነስ፤ የቅዱሳን የብርሃን አክሊል ራሱ ላይ ያደርጉ ለታል። የሚመጣውን ሁሉ የጳውሎስ ተቀናቃኝ እንደሆነ አድርገው ይመለከቱታል። እነዚህ ደጋፊዎቹ ጳውሎስ የሐዋርያት መሪ በመሆኑ ይኮሩበታል። ጳውሎስ ከቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ይላቀቅ እንጂ፤ አንዳንድ ምዕመናን ከእርሱ መላቀቅ ያቃታቸው ነበሩ። ይህን ዓይነቱ ችግር በእኛም ዘመን በግልጽ ይታያል። ቀደም ሲል ያገለግላቸው ከነበረው መጋቢ ጋር መላቀቅ የሚያቅታቸው፤ አዲሱን መጋቢ መቀበል የማይሆንላቸው እማኞች አሉ። የሄደውን አገልጋይ ብዙዎቹ በበልክ ያገኙታል። ቤተ ክርስቲያኒቷ አዲስ መጋቢ ቢኖራትም አንዳንዶቹ የሠርግም ሆነ የለቅሶ ሰርዓት እንዲፈጽሙ ምላቸው የሚጋብዙት ያን የጥንቱን መጋቢ ነው። መላቀቅ የሚያቅታቸው አንዳንድ ምዕመናን ብቻ ሳይሆኑ፤ ለቆ የሄደውም መጋቢ ነው። ምዕመኑ ብቻ ሳይሆኑ እርሱም ምዕመኑን በበልክ ያገኛቸዋል። ይሄ በአዲሱ መጋቢ ላይ የሚያስከትለውን ችግርና ዕንቅፋት የተገነዘበው አይመስልም። አዲሱን መጋቢያቸውን መቀበል ስለሚያቅ

²³ መለስ ወጉ፡ የሕይወት መስታወት፡ 1985.

ታችው፤ ያ የቀድሞው መጋቢ ራሱን ከሕዝብ ጋር የግድ ማላቀቅ አለበት።

(ለ) የአጽሎስ ቡድን፤

አጽሎስ ወደ ቆሮንቶስ የመጣው ጳውሎስ ከሄደ በኋላ ነው። አጽሎስ በኤፌሶንና በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ አድናቂዎች አበሩት። “የእስክርያ ተወላጅ የሆነ አጽሎስ የተባለ እንደ አይሁዳዊ ወደ ኤፌሶን መጣ እርሱ ቅዱሳን መጻሕፍትን ጠንቅቆ የተማረና ጥሩ የአነጋገር ችሎታ ያለው ሰው ነበር” ይላል (የሐዋ. 18:24)። የአጽሎስን የንግግር ችሎታ የሚያደንቁ ክፍሎች ደግሞ “እኛ የአጽሎስ ነን” አሉ። እጽሎስ በእርግጥ በጣም ጥሩ ተናጋሪ ስለ ነበረ ብዙ አድናቂዎች አበሩት። ይሁን እንጂ እጽሎስ ከመጠን የዘለለውን ዓይነት አድናቆት የሚፈልግ አይመስለንም። ብዙ ጊዜ ከመጠን ያለፈ አድናቆት የሚበጡ አድናቂዎች ወይም ከበሮ መቺዎች የግጭት ምክንያት የሚሆኑበት ጊዜ አለ። ለዚህ ጥሩ ምሳሌ የሚሆንን በሳምልና በዳዊት መካከል የተፈጠረው ግጭት ነው። ዳዊት ጎልያድን መትቶ ከጣለ በኋላ ሴቶች ከበሮ እየመቱ “ሳምል ሺ ገደለ፤ ዳዊት ግን እልፍ ገደለ” እያሉ መዝፈን ጀመሩ። የሳምልን ልብ ያደፈረበውና ያስቀየመው ዳዊት ጎልያድን በመግደሉ ሳይሆን ሴቶች ከበሮ እየመቱ የዘፈኑት ዘፈን ነው። ዛሬም በየቤተ ክርስቲያኑ ብዙ ከበሮ መቺዎች አጨፍጥጧቸዋል። ገድል አውራዎች በብዛት አሉ። እገልጋዩን የሚያጋንኑ “ማን እንደ እንተ!” የሚሉ ዘፋኞችና ከበሮ መቺዎች ሞልተዋል።

(ሐ) የጴጥሮስ ቡድን፤

ጴጥሮስ በዚያን ወቅት ቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያንን ባይጎበኝም፤ እርሱ በሌላበት ብዙ አድናቂዎችና ተከታዮች አበሩት። የአይሁዶች ሐዋርያ በመባል ይታወቅ ስለ ነበር፤ በተለይ የመሬት ሕግ ማጥበቅ የሚፈልጉ ክርስቲያኖች ከእርሱ ጋር መሰለፍ ይፈልጉ ነበር። እገልጋዮችን በቅደም ተከተል ማሰለፍ የሚፈልጉ አማኞች፤ ጴጥሮስን የአንደኛነት ማዕረግ ይሰጡት ነበር። የጴጥሮስን መንፈሳዊ ሕይወትና ድፍረት የሚያደንቁም “እኛ የጴጥሮስ ነን” ይሉ

ነበር። ዛሬም ለሚወዱት አገልጋይ ሀውልት ማቆም የሚፈልጉ አሉ።

(መ) የክርስቶስ ቡድን፤

ከሦስቱም ቡድኖች ውስጥ የሌሉት ደግሞ “እኛ የክርስቶስ ነን” አሉ። ይሄ አራተኛው ቡድን “እኛ የጳውሎስ...የአጽሎስ...የጴጥሮስ አይደለንም...እኛ የክርስቶስ ነን” ያሉት ነገረ መለኮታቸው ትክክል ይምስል እንጂ፤ ክርስቶስን የወሰዱት እንደ ፖለቲካ ወይም የቡድን መሪ አድርገው ስለ ነበረ፤ እነርሱም ከቡድን መንፈስ የተላቀቁ አልነበሩም። “የክርስቶስ ብቻ ነን ያልነው ትክክለኛች እኛ ብቻ ነን፤ ሌሎች ሁሉም ተሳስተዋል” ማለታቸው ነው። ጳውሎስ በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የገባውን የቡድን መንፈስ ስምቶ በጣም አዘነ። ሞኝነታቸውን፤ ጠባብ የሆነውን አስተሳሰባቸውን ተመልክቶ በእምነታቸው ገና ከህጻናት ያልተሻሉ መሆናቸውን ጻፈላቸው። “ወንድሞቼ ሆይ! በመካከላችሁ ክርክርና መሊየት መኖሩን ከቀላሉ ቤተሰብ ስምቻሉ። ይኸውም እናንተ እያንዳንዳችሁ እኔ የጳውሎስ ነኝ፤ እኔ የአጽሎስ ነኝ፤ እኔ የጴጥሮስ ነኝ፤ እኔ የክርስቶስ ነኝ ትላላችሁ። ታዲያ ክርስቶስ ተከፍሏልን? ጳውሎስ ስለ እናንተ ተሰቅሎአልን? ወይስ የተጠመቃችሁት በጳውሎስ ስም ነው?” (1ኛ ቆሮ. 1:11-13)።

ይህን ዓይነቱ ችግር በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ተወስኖ አልቀረም። ዓይነቱ የተለያየ ይሁን እንጂ፤ ብዙ ሥፍራ የቡድን መንፈስ እንደ ነበረ ታሪክ ይመስክራል። ታዋቂ ስም ያላቸው መንፈሳዊ መሪዎች በየዘመናቱ ተነስተዋል። ከእነርሱም መካከል ሉተር፤ ካልቨን፤ ዌስሊ፤ ሜኖ ሳይመን እንዲሁም ሌሎች ይገኙበታል። እነዚህ ታላላቅ መንፈሳዊ አባቶች በታሪክ ውስጥ መጥተው ያለፉ ይሁኑ እንጂ፤ ትምህርታቸውና እምነታቸው በብዙዎቹ ሕይወት ውስጥ ሆውና ትኩስ ሆኖ ይኖራል። የሚያሳዝነው፤ እነዚህ ታላላቅ ሰዎች እነርሱ ሳይውቁት የቡድን መሪዎች ሆነው እማኖች እርስ በእርሳቸው በቡድን የሚከፋፈሉበት መሆናቸው ነው። “እኔ ሉተራን...እኔ ዌስሊያን፤ እኔ መንፍይት ነኝ” በማለት ቡድን መፈጠሩን እነዚህ መሪዎች ቢያውቁኖሮ ምን ያህል ልባቸው ያዘን ነበር? ይሄ የቡድን መንፈስ ለአንድነት እንቅፋት የሆነው ትላልቅ መከፋፈልን

የፈጠረ በመሆኑ ብቻ ሳይሆን በትንሹ መንፈሳዊ እንቅስቃሴያችንና ገና በተጀመረው መንፈሳዊ እርምጃችን ላይ ጭምር ነው። ብዙዎች መልክ ያለው ቋሚ የሆነ ሥራ ሠርተው እልፈዋል። የእኛ ግን ገና እልተጀመረም። በመካከላችንም ታላላቅ መንፈሳዊ መሪዎች ገና እልተነሱም። ሆኖም ገና ካሁኑ ይሄ የቡድን መንፈስ በመንገዳችን ላይ እየቆመ እርምጃችንን እንዳይገታ እንጠንቀቅ። የእኛ ችግር ከላይ የገለጽነውን ዓይነት እይደለም። “እኔ ሉተራን፣ ዌስሊያን፣ ባፕቲስት፣ መናይት ነኝ” የሚል ችግር የለብንም። እንዲያውም አንዳንዴ የምናምነውንም እናውቅም። ይሄ መንፈስ እኛ ባለንበት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ውስጡን እናየው እንደሆነ ነው እንጂ ግልጽ ሆኖ እይታይም። እለመታየቱም ይሆናል ለማስተካከል እስከጋሪ የሚሆነው። ለቀሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን መከፋፈል ምክንያት የሆኑት መሪዎች ናቸው ብለን በድፍረት መናገር ያስቸግረናል። ራሳቸውን በጊዜው ከነበሩት መሪዎች ጋር ማሰታከክ የፈለጉ ምዕመናን እንደነበሩ ማየት ግን አያዳግትም።

1ኛ፡ አብዛኛውን ጊዜ ይሄ የቡድን መንፈስ ሲፈጠርና ሰዎች እርስ በእርሳቸው ሲከፋፈሉ የሚችሉት የራሳቸውን ገናናነት ለማሳደግ በሚፈልጉ አንዳንድ ሰዎች ምክንያት ነው። እነዚህ ሰዎች ሌላውን እሳንስው፣ ነቅፈውና ተችተው ሲናገሩ ከሰራቸው ያሉት ምዕመናን ይሰማሉ። አስተማሪዎቻቸውና መሪዎቻቸው ስለሆኑ እነርሱ የተናገሩትን ቃል እንደ እምሳክ ቃል አድርገው ስለሚቀበሉ፣ በሌላው ላይ ያላቸው ግምትና እስተያየት ዝቅ ያለ ይሆናል። በዚህ ጊዜ እንዳንድ ቡድን ይፈጠርና ሁሉም ራሱ ላለበት የቡድን መሪ ድጋፍ መስጠት ይጀመራል።

2ኛ፡ ሐዋርያው ጳውሎስ “ራሳችንን አንሰብክም... በዎችን ወደ ራሳችን እንሰብም” ይላል። ጳውሎስ ይህን ያለበት ምክንያት በእማኞች መካከል የሚያስከትለውን ችግር በለ ተረዳ ነበር። ይህንን ያልተረዱ እንዳንድ መንፈሳዊ መሪዎች ግን ቅርቡ ናቸው ለሚሉት ሰዎች የተለየ እስተያየት ሲያደርጉ በዎችን ወደ ራሳቸው ሲሰቡና የራሳቸው የሆኑትን በዙሪያቸው ማሰለፍ ሲጀምሩ ያኔ ለመከፋፈል ከፍተኛ ምክንያት ይሆናሉ።

3ኛ፡ ሌላው በመሪዎች መንፈሳዊ ትዕቢት ምክንያት የሚመጣ ነው። ውጪያዊ ሕይወታቸውን ልዩ አድርገው በማቅረብና ብዙዎች

በሥራቸውና እነርሱ በሚያምኑት ትምህርትና አስተያየት ስር እንዲውሉ ያደርጋሉ። ኃይላቸውን እንጂ እንደሰው ያለባቸውን ድካም አያሳዩም። ከእግዚአብሔር ከራሱ ካልሆነ በቀር ከሰው ትምህርት እንደማያገኙ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ይናገራሉ። በጠቅላላው ልዩ ፍጡር ሆነው መታየት ይፈልጋሉ። በዚህ ምክንያት በዙሪያቸው ያሉት ምዕመናን እልፎ አልፎ ከክርስቶስ ጋር እኩል አድርገው ያዩዋቸዋል።

ጳውሎስን የሚያከል ታላቅ መንፈሳዊ ሰው እንኳን ራሱን በቀጥታ ከስማይ እንደ ወረደ እድርጎ አሳሳየም። ድካሙን ውድቀቱን እልሽሽ ሸገም። “ምን ዓይነት ጎሰቋላ በው ነኝ፣ ከዚህ ከሚሞት ሥጋ ማን ያድነኛል” ብሎ ሲናገር ትግል እንደነበረበት መግለጽ ነው። መሪዎች በትዕቢት ተሞልተው ራሳቸውን አተልቀው ለማሳየት ሲሉ በሚደግፏቸውና በማይደግፏቸው ሰዎች መካከል የቡድን መንፈስ እንዲፈጠር ያደርጋሉ። ያም ለክርስቲያኖች እንድነት ትልቅ እንቅፋት ይሆናል። የቡድን መንፈስ የሚያስከትለው ችግር፡

1. አንዱ እማኝ ከሌላው አማኝ፣ አንዱ የክርስቲያን ክፍል ከሌላው ክፍል ጋር እንዳይገናኝ በመካከላቸው ጠላትነት እንዲፈጠር ያደርጋል። ይሄ ብቻ ሳይሆን ከሁለቱም ወገን የሚወረወረው የቃላት ጦርነት ሁለቱንም ወገን የሚጎዳ ከመሆኑም በላይ ለማያምኑት ሰዎች መልካም ምስክርነት አይሆንም።
2. እነርሱ ካሉበት ቡድን ውጪ ለሆነ ወይም ታማኝነቱን እነርሱ ላሉበት ቡድን ካላሳየ፣ ያሰው በእነርሱ እካባቢ ተቀባይነትና ድጋፍ አይሰጠውም። ይሄም የቅሬታ መንፈስ ያሳድርና ግልጽ የሆነ ቅሬታ ይፈጥራል።
3. አንደኛው ቡድን ሌላው የሚሠራውን ሥራ የሚደግፍና የሚቀበል አይሆንም። በዚህም የእግዚአብሔር ሥራ በደንብ እንዳይሰፋ እንቅፋት ይሆናል።
4. አንዱ ሌላውን የማይቀበለው በመሆኑ፣ አንዱ በሌላው ችሎታና ዕውቀት እንዳይጠቀም ይሆናል። እርሱ መሥራት የማይችለውን ወይም ሌላው የተሻለ አድርጎ ከሚሠራው ሰው ተቀብሎ መግል

ገልፍ በዚያም የእግዚአብሔር ሰዎች እንዲገለገሉት እንዳይሆን እንቅፋት ይሆናል።

- 5. መንፈሳዊ አገልጋይን ከአገልግሎት ውጪ ያደርጋል። ትግሉና ሽኩቻው ሲበሳበሱ ተስፋ ቆርጦ ከአገልግሎት እንዲወጣ ያደርጋል። ያለውን ትግልና ጦርነት ከውጪ ሆኖ ያየ ወደዚያ ውስጥ ለመግባት ይፈራል። በዚህም ምክንያት የሠራተኛ እጥረት ይደርሳል።

ሐዋርያው ጳውሎስ በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እራት የተለያዩ ቡድኖች በመካከላቸው መፈጠሩን አውቆ፤ “ወንድሞቼ ሆይ! መሊያየት በመካከላችሁ አይኑር፤ ሁላችሁም ተሰማምታችሁ በአንድ አላብና በአንድ ዓላማ ጸንታችሁ ኑሩ” ብዬ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እለምናችኋለሁ” ይላቸዋል (1 ቆሮ. 1:10)። ጳውሎስ የሥጋ ፍሬዎች ብሎ ከዘረዘራቸው ኃጢአቶች መካከል እንደኛው “መሊያየት” ነው (ገላት. 5:20)። ጳውሎስ ይህን የመጀመሪያውን መልዕክት ለቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን የጻፈው ቤተ ክርስቲያኒቱ ከተቋቋመች ከአምስት ዓመት በኋላ ነው። ኤፌሶን በነበረበት ጊዜ በቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ ተፈጠሩት ልዩ ልዩ ችግሮች ለምቶ ነው ይህንን መልዕክት የጻፈላቸው። ትልቁና ዋናው ችግራቸው በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ መከፋፈል የተፈጠረ መሆኑ ነው። ጳውሎስ ቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ ተፈጠረው ችግር የሰማው ከእሱባልታ አውሪ ሳይሆን፤ ስለ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ግድ ከሚለው ለው ነው። ግድ የሚለው ለው ባይሆን ኖሮ ጳውሎስ ከየት እንደሰማ ባልተናገረም ነበር። “ወንድሞቼ ሆይ! በመካከላችሁ ክርክርና መሊያየት መኖሩን ከቀሎኤ ቤተሰብ ለምችለሁ” ይላቸው (1ኛ ቆሮ. 1:11)። ጤናማ ያልሆነ ወሬ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚሰፋፋበት መንገድ እንዴት ዓይነት ይሆን?

- “ፓስተር፤ እከሌ እንዲህ ዓይነቱን ኃጢአት እንደሚሠራ ታውቃለህ? ይህን እኔ እንደነገርኩህ አደራህን እንዳይሰማ” ይለዋል።
- ወይም ጸሀፊው ስሙን ሳይገልጽ እንዲህ የሚል ደብዳቤ ለፓስተሩ እንዲደርሰው ያደርጋል፤ “የተወደድክ መጋቢያችንን እከሌ በጣም ግብዝ ሰው ነው። ይህን ሰው በእስቸኳይ ሥርዓት ካላሰ ያዝከው ቤተ ክርስቲያን በእርሱ ምክንያት መሰደዱ የማይቀር

ነው። ይህን የምጽፍልህ ለጌታ ሥራ በመቆርቆር ነው” ይላል። ይህን ዓይነቱ ሰው ለቤተ ክርስቲያን እውነተኛ መቆርቆር ካለው፤ የሚናገረው ነገር እውነትነት ካለው፤ ማንነቱን ለምን ይደብቃል?

- አሉባልታ የማያስተናግድ አንድ የቤተ ክርስቲያን መጋቢ አንዱ ስልክ ደውሎ የሌላውን ሰው ድካም ሲነግረው፤ “ይህንን ዜና አንተ እንደነገርከኝ እንደጠቅሰ ፈቃደኛ ከሆንክ ጉዳዩን ከሚመለከተው ሰው ጋር ለመነጋገር ፈቃደኛ ነኝ” ይላል። አውራው በእውነት ላይ የቆመ ከሆነ ይህን አላብ ለመቀበል ፈቃደኛ ለመሆን አይቸገርም። ካልሆነ ግን ማንነቱ እንዲታወቅ አይፈልግም።

እውነቱን እንደሚገባው ሳያጣሩ በአሉባልታ ወሬ ብቻ ንጹሁንና እውነተኛውን ሰው ባለማወቅ የጎዱ አሉ። እንዳንድ ተገብለኞች የቀኑበትን፤ ይበልጠናል ብለው የፈሩትን ሰው ለማጥቃት እውነትነት የሌለው አሉባልታ ያስወሩበታል። አሉባልታ በተወራበት ሰው ላይ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ቸኩለው እርምጃ እንዳይወስዱ እስፈላጊውን ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው።

አንድ ጊዜ አንድ ዝሬ ከእርሱ ጋር ብዙ ዓመት የኖረች ታማኝ ውሻ ነበረችው። አንድ ቀን ከሰዓት በኋላ ከእርሷው ሲመለስ፤ ውሻው ቦኃይል ይጮኽ ነበር። የአራት ዓመት ልጇም በፍርሃት ተሞልቶ እየተንቀጠቀጠ ያለቅስ ነበር። ዝሬው ይህን ሲያይ ውሻው ልጇን የሚተናኮለው መሰሎት ጠመንጃውን አውጥቶ ያንን ውሻ መትቶ ገደለው። ልጇ ስቅስቅ ብሎ እያለቀሰ፤ ዝሬው ያን የሞተውን ውሻ ጎትቶ ሲወስድ አንድ ትልቅና አደገኛ የሆነ እባብ አየ። ውሻው እንደዚያ የጮኸው ልጇን ለመተናኮል ሳይሆን፤ ልጇን ከዚያ አደገኛ እባብ ለመጠበቅ ነበር።

ዝሬው የገደለው መርዘኛውን ዕባብ ሳይሆን፤ ልጇን ከመርዘኛ ዕባብ ለማዳን ይጮኽ የነበረውን ታማኝ ውሻውን ስለነበር፤ ልቡ በሀዘን ተሞላ። ትዕግሥት ኖሮት ትንሽ ቢጠብቅ ኖሮ እውነቱን መረዳት ይችል ነበር። እኛም በሌላው ሰው ላይ ከመፍረዳችን በፊት እስቀድመን እውነቱን በጥንቃቄ ብናጣራ፤ በሌላው ሰው ላይ ያለእግባብ እንፈርድም። ሌላውን ወገን ሳይሰሙ የእንዱን ወገን ብቻ ስምቶ መፍረድ ያለእግባብ ንጹሁን ሰው እንድንሳዳ ያደርገናልና መጠንቀቅ አለብን።

በቆሮንቶስ ተጀምሮ የነበረው የቡድን መንፈስ ምን ያህል ጉልበት አግኝቶ ወደፊት አንደ ዘለቀ እናውቅም። ይሁን እንጂ በዘመናት አንዳንድ ተከታዮች ሳያፈሩ አንዳልቀሩ አንገምታለን። አንዳንዶቹ ጥራ ሁሉን ብቻ የሚሰብኩ ሌሎች ረቂቅ የሆነ ነገር መለኮት የሚወዱ የተቀሩት ደግሞ የሃይማኖት ሥርዓትን የሚያጠብቁ አንደሆኑ እናውቃለን። ሁሉም የራሳቸው የሆነ ጥሩ ነው የሚሉት ምክንያት አላቸው።

አንድ ጊዜ የተወሰኑ የነገረ መለኮት ምሁራን ስለ “ቅድመ ውሳኔ” (Predestination) ስለ “ንጹህ ፈቃድ” (Free Will) ይወያዩ ነበር። ክርክሩ ሲግግግግ ምሁራኑ በሁለት ክፍል ተከፈሉ። ከነዚህ መካከል አንድ ሰው ከየትኛው ክፍል መሆን እንዳለበት ግራ ስለገባው “ቅድመ ውሳኔ” ወደሚሉት ቡድን ሄደ። “ለምን ወደ እኛ መጣህ?” ብለው ሲጠይቁት “በራሴ ፈቃድ ነው የመጣሁት” አላቸው። እነርሱም “ምን አልከ? በራሴ ፈቃድ ነው ያልከው?” ከሆነ ከእኛ ጋር መቀላቀል ወይም ልትሆን አትችልም” አሉት። ቀጥሎ ወደ ሌላው ቡድን ሄደ። እነርሱም “ለምን እኛ ዘንድ መጣህ?” ብለው ሲጠይቁት “እነዚያኛዎቹ አንቀበልህም ብለው ሰላሉኝ ነው” በማለት እውነቱን ነገራቸው። እነርሱም “በራሴ ፈቃድ ካልመጣህ አንቀበልህም” አሉት። ያ ምሳሌን በው ከሁለቱም ወገን ሳይሆን ብቻውን ሚዳ ላይ ቀረ።

በአሁኑ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መከፋፈል ወይም መለያየት የተለያዩ መልክና ቅርጽ ይዟል። ጳውሎስ የቆሮንቶስን ምዕመናን ሦስት የተለያዩ ጥያቄዎችን አቀረበላቸው።

1ኛው ጥያቄ “ክርስቶስ ተከፍሏል ወይ?” የሚል ነበር። ኢየሱስ ከተከፈለ፤ እያንዳንዳቸው የሚደርሳቸው ዕሩብ ያህል ነበር። ከቡድኖቹ መካከል አንዱ ብቻውን “ክርስቶስ የእኛ ነው” ማለት የሚያስችል ኃይል የላቸውም። ኢየሱስ በሙላት አንጂ አይሰነጣጠቅም ወይም አይከፋፈልም።

2ኛው ጥያቄ “ስለ አናንተ ሲል ጳውሎስ ተለቅሏል?” የሚል ነው። የቆሮንቶስን አማኞች ከኃጢአታቸው ለመቢዝት ከነዚያ በባዚዎች መካከል የተሰቀለ ሰው አለ?” ማንም የለም።

3ኛው ጥያቄ “በጳውሎስ ስም ተጠምዷል?” የሚል ነው። ጥምቀት የሚካሄደው በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ብቻ ነው። የቆሮንቶስ አማኞች አንዳቸውም በጳውሎስ በአጳሎስና በጴጥሮስ ስም አልተጠመቁም።

ቤተ ክርስቲያን ሳትከፋፈል፤ አንድነቷን አንደጠበቀች መቆየት የምትችለው ለመሆኑ እንዴት ነው?

- 1ኛ፤ አብዛኛውን ጊዜ ችግሩ የሚመጣው ከመሪዎች ዘንድ በመሆኑ መንፈሳዊ መሪዎች በየጊዜው ውስጣዊ ፍላጎታቸው በምን ላይ እንደ ተመሠረተ በጥንቃቄ መመርመር ያስፈልጋቸዋል። አገልግሎታቸው ለራስ ጥቅም፤ ለተሻለ ደረጃ፤ ለተሻለ ደሞዝ፤ ወይም የበለጠ ሥልጣን ለማግኘት፤ እንዲሁም ይበልጥ ለመታወቅ መሆን እለመሆኑን መመርመር ይገባል።
- 2ኛ፤ እግዚአብሔር ለሁሉም በው እንደታማኝነቱና እንደ ችሎታው ሥራውን አከፋፍሎ ይሰጣል። ስለሆነም አንዱ በሌላው ችሎታና በጦታ ደስ እንዲለው ይገባል። የሁሉም ድካምና ጥረት የእግዚአብሔርን መንግሥት ለማስፋፋት መሆኑን ተገንዝቦ በዚያ ደስ መሰኘት ያስፈልጋል።
- 3ኛ፤ ሰው ሁሉ አንድ ዓይነት ሆኖ አልተፈጠረም። ስለሆነም፤ በሁሉም ነገር አንድ ዓይነት አስተያየትና አመለካከት እንዲሁም ሚዛን ይኖራል ብሎ መገመትና መጠበቅ ከሰህተት ላይ ይጥላል። የማይሰማሙበትን ከማወጅ፤ የሚሰማሙበትን አጉልቶ ማሳየት ይበልጥ ይጠቅማል። የእግዚአብሔር ትልቁ ዓላማ ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ማክበር ሲሆን፤ ክርስቶስን ከማያበክብርና ክብሩን ከሚሻማው ጋር ኅብረት ስለማይኖረው፤ አገልግሎታችንና እንዲሁም ልዩ ልዩ መንፈሳዊ ስጦታችን የክርስቶስን ክብር የሚያሳዩ ይሁኑ።

